

ÅRSREDOVISNING **2019**

DNR: STY 2019-664

Innehåll

Vik. generaltulldirektören har ordet.....	5
Om Tullverket.....	6
RESULTATREDOVISNING	
Disposition av resultatredovisningen.....	9
Året i korthet.....	10
Ekonomiskt resultat.....	13
Mål för skatt, tull och exekution.....	17
<i>Bedömning av måluppfyllelse</i>	17
Säkerställa uppbörd.....	21
<i>Resultat</i>	21
<i>Produktivitet och kvalitet</i>	28
Efterlevda in- och utförelsebestämmelser.....	37
<i>Resultat</i>	38
<i>Produktivitet och kvalitet</i>	51
Förebygga och motverka brottslighet.....	53
<i>Resultat</i>	54
<i>Allvarligt skadat narkotikanätverk</i>	56
<i>Produktivitet och kvalitet</i>	57
Förtroende och service.....	61
<i>Verksamhetens resultat</i>	61
Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män.....	65
Verksamhetsutveckling.....	71
Miljöledning.....	76
Civilt försvar.....	77
Kompetensförsörjning.....	78
Mätmetoder och definitioner.....	83
Regeringsuppdrag.....	87
Internrevision.....	88
Intern styrning och kontroll.....	88

FINANSIELL REDOVISNING

Sammanställning av väsentliga uppgifter	93
Resultaträkning	94
Balansräkning	95
Redovisning mot inkomstitlar	97
Redovisning mot anslag	98
Finansieringsanalys.....	99
Noter	100

TABELLBILAGA

Mått, indikatorer och nyckeltal.....	115
Ekonomiskt resultat	115
Säkerställd uppbörd	117
Efterlevda in- och utförelsebestämmelser	122
Förebygga och motverka brottslighet.....	127
Förtroende och service	129
Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män.....	131
Kompetensförsörjning.....	135
Årsredovisningens undertecknande.....	136

Vik. generaltulldirektören har ordet

Tullverket är inne i en spännande tid. Vårt arbete får stor uppmärksamhet och under flera års tid har vi nu fått ökade anslag. Det betyder att vårt arbete gör skillnad och är av betydelse för samhället.

Ökade anslag har gjort det möjligt att investera, både i utrustning och teknik men också och framför allt i mer personal. Vi har gjort stora rekryteringar under 2019 och fortsätter med det under 2020. Nyrekryteringarna är en av orsakerna till att vi under 2019 har kunnat göra mer, till exempel fler kontroller.

Under 2019 har Tullverket gjort fler beslag än någonsin tidigare och beslagsmängderna är stora för flera preparat. Till exempel är 2,8 miljoner narkotikaklassade tabletter och drygt 330 kg amfetamin bland de högsta beslagtagna mängderna på 10 år. Mängden beslagtagna och omhändertagna cigaretter har också ökat. Dessutom har våra kontroller lett till att mängden avfall som har fått exportförbud mer än fördubblats.

Tullverket har tagit in drygt 7,8 miljarder kronor i uppbörd och 99,7 procent av den debiterade uppbörden har betalats in. Det är mycket bra.

Digitaliseringen av tullhanteringen är ett långsiktigt arbete som fortsatt under året och kommer att fortsätta i flera år till. Hög tillgänglighet för både allmänhet och företag, och digitala lösningar behövs i dagens samhälle. I årsredovisningen ser vi flera tecken som indikerar att utvecklingen går åt rätt håll: den digitala tullräkningen har under året blivit vanligare än tullräkning på papper och fler söker sig till vår webbplats för att hitta information. Även vi som myndighet behöver digitala lösningar, både för att effektivisera vårt eget arbete och som stöd, till exempel för att kunna

göra rätt kontroller i stora flöden.

Vi har inom flera områden framgångsrikt deltagit i olika samverkansinsatser, till exempel tillsammans med Polismyndigheten och Kustbevakningen. Det är positivt. Dels för att flera insatser gett bra konkreta resultat, dels för att samverkan som arbetsmetod har värdefulla synergieffekter eftersom kunskapen om varandras förhållanden ökar och vi kan använda alla deltagande myndigheters befogenheter. Samverkan är avgörande i bekämpningen av grov och organiserad brottslighet och för att kunna minska tillgången på bland annat illegala vapen i samhället. Dessutom ger de myndighetsgemensamma kontrollinsatserna viktiga brottsförbyggande signaler till samhället – vår närvaro syns och den som gör fel riskerar att åka fast.

Tullverkets resultat för 2019 är sammantaget mycket bra, men vi nöjer oss inte med det. Vi ska bli ännu vassare och jobbar hårt för att bli ännu bättre. Under året har olika förbättringsarbeten fortsatt eller startats. Vi ser över vår organisation och våra arbetsmetoder för att effektivisera det operativa arbetet och vi har genomfört förändringar i utvecklingsverksamheten i samma syfte. En ny vision och målbild för Tullverket beslutades i slutet av året och utgör en gemensam kompass för styrning och planering. Det kommer att vara viktigt i en händelserik tid av kraftig utveckling, som Tullverket just nu befinner sig i.

Tullverkets anställda har under året gjort ett mycket gott arbete och bidragit till den fortsatta utvecklingen av verksamheten. Tillsammans fortsätter vi nu vårt viktiga arbete för ett väl fungerande och tryggt samhälle.

Fredrik Holmberg, vik. generaltulldirektör

” **Tullverkets resultat för 2019 är sammantaget mycket bra, men vi nöjer oss inte med det.** ”

Om Tullverket

Uppgifter

Tullverkets uppgifter framgår av ett flertal författningar, bland annat EU:s tullagstiftning, tullagen¹ och Tullverkets instruktion².

Enligt instruktionen ska Tullverket

- fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas
- övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförelse av varor följs
- förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförelse av varor.

Enligt instruktionen ska vi också bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförelse av varor. Tullverket ska även bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott.

1) Tullagen (2016:253)

2) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket

Dessutom ska Tullverket tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag får goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Vi ska också bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra våra uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag, som Tullverket.

Regleringsbrevet

I det årliga regleringsbrevet anger regeringen vilka mål, uppdrag och återrapporteringskrav som gäller för det kommande budgetåret. Enligt regleringsbrevet 2019 ska Tullverket bidra till att

- säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn
- bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag
- motverka brottslighet.

Dessutom ska allmänhet och företag ha förtroende för Tullverkets verksamhet, och kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

Europeiska unionen

Inom ramen för Europeiska unionen (EU) regleras samarbetet mellan medlemsstaterna inom en rad olika områden. Alla medlemsstater har sina egna rättssystem men är bundna av EU:s lagar och bestämmelser.

Inom handelspolitiken är EU:s inflytande stort och lagarna stiftas helt på EU-nivå. Vid handel över EU:s yttre gränser gäller en unionsgemensam tullagstiftning och det är de bestämmelserna som Tullverket har att följa i den verksamhet som rör handel och uppbörd.

EU:s inflytande är mindre över de delar av verksamheten som rör brottsbekämpning. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet styrs i större omfattning av nationellt stiftade lagar, som till exempel smugglingslagen³ och inregränslagen⁴.

3) Lag (2000:1225) om smuggling

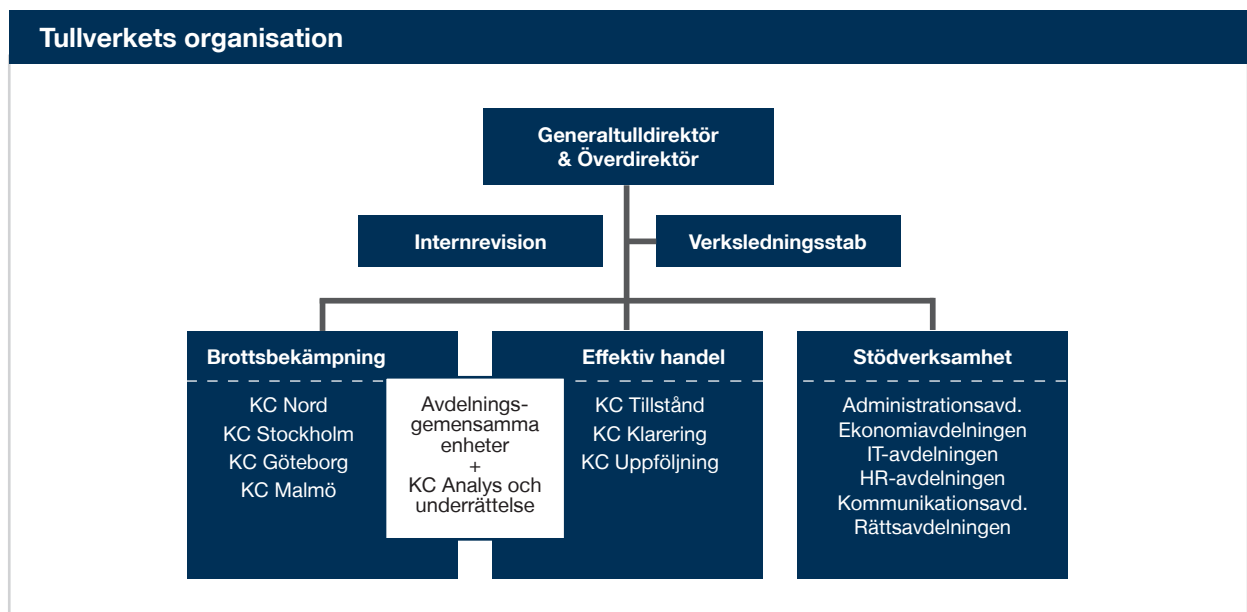
4) Lag (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Världstullorganisationen

Sverige är ett av 183 medlemsländer i Världstullorganisationen (World Customs Organization, WCO). WCO har som syfte att underlätta den legala handeln, säkerställa en rättvis uppbörd och skydda samhället. Arbetet sker främst genom att utveckla internationella standarder och stärka förmågan hos framför allt utvecklingsländer. Under perioden 1 juli 2019–30 juni 2021 är Sverige medlem i WCO Policy Commission, en styrgrupp som bland annat har i uppgift att stötta WCO-rådet i arbetet med att uppnå WCO:s övergripande mål.

Organisation

Tullverkets kärnverksamhet består av avdelningarna Brottsbekämpning och Effektiv handel. De fyra kompetenscentren inom avdelningen Brottsbekämpning har ett geografiskt ansvar medan de tre kompetenscentren inom avdelningen Effektiv handel arbetar utifrån ett nationellt ansvar för sina respektive sakområden. Kompetenscentret Analys och underrättelse ger stöd till bägge avdelningarna. Stödverksamhet bedrivs i stödavdelningarna men även i kärnverksamhetens avdelningar, främst på stabsnivå. Under 2019 har en ny ekonomiavdelning bildats.

Tullverket verkar i hela landet men har personal framför allt på de tre huvudorterna Stockholm, Göteborg och Malmö. It-avdelningen är koncentrerad till Luleå.

Vision

Allt arbete som utförs i Tullverket ska bidra till att uppfylla uppdraget i enlighet med instruktionen och regleringsbrevet. Tullverket har omsatt sitt uppdrag i en vision:

ETT TULLVERK med effektiva och moderna arbetsmetoder förenklar det legala och förhindrar det illegala.

I december beslutades en ny vision och målbild för Tullverket⁵. De har legat till grund för planeringen av 2020.

Verksamhetsidé och värdegrund

Tullverket har ett uppdrag från riksdag och regering. Vårt uppdrag är att kontrollera varuflödet, säkerställa konkurrensneutral handel och bidra till ett säkert samhälle. Uppdraget genomförs av kompetenta och motiverade medarbetare i en effektiv och rättssäker verksamhet i ständig utveckling. Verksamheten leder till korrekt uppbörd, effektiv kontroll och hög service till våra kunder.

Tullverkets värdegrund består av de tre ledorden:

- *Helhetssyn*
- *Ansvarstagande*
- *Nytänkande*

5) STY 2019-775 Tullverkets vision och målbild 2025

Resultatredovisning

Disposition av resultatredovisningen

Det första kapitlet behandlar Tullverkets ekonomiska resultat.

Sedan följer kapitlet Mål för skatt, tull och exekution som innehåller bedömningarna av måluppfyllelse för målet för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution samt måluppfyllelse för de underliggande tre huvuduppgifterna och övriga återrapporteringskrav som Tullverket bedömer påverkar våra möjligheter att nå de önskade effekterna och målet för utgiftsområdet.

Efter kapitlet om måluppfyllelse följer tre kapitel, ett för varje huvuduppgift; Säkerställa uppbörd, Efterlevda in- och utförelsebestämmelser samt Förbygga och motverka brottslighet. Varje sådant kapitel inleds med redovisning av resultat följt av redovisning av produktivitet och kvalitet.

I kapitlet Säkerställa uppbörd ingår redovisningen av skattefelet.

I kapitlet Förtroende och service redovisar vi resultaten för arbetet med att tillhandahålla information och service samt skapa förtroende för Tullverkets verksamhet.

I kapitlet Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män redovisar vi resultatet av arbetet för att ge samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten. I kapitlet redovisas också resultatet av åtgärderna som vidtagits avseende jämställdhetsintegrering.

Därefter följer kapitel med övriga återrapporteringskrav och uppdrag samt mätmetoder.

ÅRET I KORTHET

Här följer ett utdrag av viktiga händelser från Tullverkets resultat under 2019. En del av siffrorna är avrundade. Resultat och tillvägagångssätt beskrivs utförligare och i sitt sammanhang i resultatredovisningen.

Vi har hanterat 8,3 miljoner tulldeklarationer och debiterat

7,8 miljarder kronor

i uppbörd.

Vi har gjort 70 000 fysiska kontroller. Det har lett till

8 100 beslag

av narkotika och dopningsmedel.

Vi har inlett drygt

10 500

förundersökningar

och överlämnat 2 500 förundersökningar till åklagare.

Vi har identifierat 37 och slagit ut

17 kriminella nätverk.

Den beräknade samhällsnyttan för beslag av narkotika och dopningsmedel uppgick till

2,5 miljarder kronor.

Vi har beslagtagit

2,8 miljoner tabletter

med narkotiska läkemedel, vilket är den högsta mängden på 10 år.

Vi har efterdebiterat

94 miljoner kronor

efter att ha genomfört
400 efterkontroller.

Vi har gjort över

300 ingripanden

som har omfattat mer än
60 500 varumärkesförfalskade
tvättmedelsförpackningar, kläder,
leksaker med mera.

Vi har stoppat

763 ton avfall

som sedan har fått exportförbud.

Vi har beslagtagit

58 skjutvapen.

Vi har beslagtagit och omhändertagit

43 miljoner cigaretter

och mer än 18 ton tobak.

Vi har beslagtagit och omhändertagit

450 000 liter alkohol.

Vi har beslutat om drygt

3 000 tillstånd

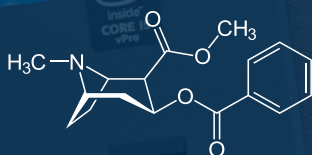
och omprövat drygt 1 200 tillstånd.

Vi var vid årets slut

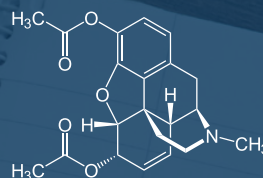
2 120 medarbetare

vilket är en ökning med 49 personer.

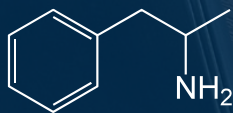
Vi har beslagtagit

43 kg kokain.

Vi har beslagtagit

60 kg heroin.

Vi har beslagtagit drygt

330 kg amfetamin

– den näst högsta beslagtagna mängden på 10 år.

Vi har lagfört

217 personer

för grov brottslighet, vilket har resulterat i 668 utdömda fängelseår.

Foto: Mette Ottosson

Ekonomiskt resultat

Tullverkets totala kostnader uppgår 2019 till 2 001 660 tkr varav 1 992 036 tkr har anslagsavräknats. Tullverkets kostnader har ökat med 92 753 tkr jämfört med 2018. Kostnader för personal har ökat med 79 792 tkr och står därmed för den största ökningen. Ingående överföringsbelopp uppgick till 60 000 tkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 48 050 tkr.

Intäkter

Under 2019 har Tullverket haft 2 040 086 tkr i tilldelade medel, det vill säga anslaget på 1 980 086 tkr och ett ingående överföringsbelopp på 60 000 tkr. Tullverket har tillförts en anslagsökning om 90 000 tkr i enlighet med Skatteutskottets uttalande i betänkande 2018/19:SKU1 för att stärka gränsskyddet, anställa fler tulltjänstemän samt hantera utmaningarna som brexit kan innebära.

Tullverket finansieras huvudsakligen via anslagsmedel vilket under 2019 utgjorde

99 procent av intäkterna. Övriga intäktskällor utgörs av offentligrättsliga avgifter, uppdragsverksamhet, bidrag samt finansiella intäkter. Av tabell 1 i tabellbilagan framgår att intäkterna har ökat med 92 745 tkr (5 procent) i förhållande till 2018. Ökningen beror främst på en högre anslagsförbrukning.

Resultatet av den avgiftsbelagda verksamheten där intäkter disponeras enligt regleringsbrevets struktur framgår av tabell 2 i tabellbilagan. Resultatet av den avgiftsbelagda verksamheten där intäkterna inte disponeras framgår av tabell 3 i tabellbilagan.

Kostnader

Tullverkets totala kostnader för 2019 uppgår till 2 001 660 tkr varav 1 992 036 tkr har anslags-avräknats. Tullverkets kostnader har ökat med 92 753 tkr jämfört med 2018 varav kostnader för personal har ökat med 79 792 tkr. Verksamhetens kostnader har påverkats av att kostnader för utveckling aktiverats¹ till ett värde av 49 242 tkr vilket är en minskning med 16 045 tkr (25 procent) jämfört med 2018.

I diagram 1 redovisas kostnadsfördelningen 2019. Av tabell 4 i tabellbilagan framgår fördelningen för åren 2017–2019.

Kostnader för personal uppgår till 1 401 133 tkr, en ökning med 6 procent jämfört med 2018. Ökningen beror främst på att vi har rekryterat inom klarering, fysisk kontroll och brottsutredning samt en högre lönenivå generellt.

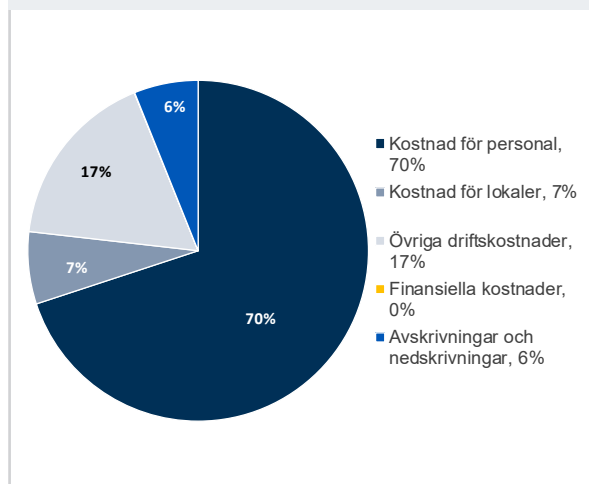
Kostnader för lokaler uppgår till 137 195 tkr, en ökning med 9 procent. Ökningen beror främst på högre hyreskostnader till följd av beslut i hyresnämnden avseende Göteborg och indexuppräknning av hyrorna.

Övriga driftskostnader uppgår till 342 129 tkr, en ökning med 5 procent jämfört med 2018. Ökningen är en följd av att Tullverket anställt fler tulltjänstemän, men också särskilda insatser som inköp av Rakel-terminaler. Kostnaden för licenser och övriga it-avtal har ökat som en följd av förändringar i befintliga avtal, inköp av nya tjänster samt service och underhållsavtal kopplade till investeringar i hårdvara. Ökningen motverkas av lägre kostnader för resor och konferenser. Tullverket har haft inriktningen att minska på resandet utifrån kostnadsaspekten men också med hänsyn till miljön.

Finansiella kostnader har minskat med 22 069 tkr och uppgår till -700 tkr. Att dessa minskade under året beror på att Tullverket betalade betydande räntekostnader för EU-administrativa misstag 2018. Avskrivningar och nedskrivningar uppgår till 121 903 tkr, en ökning med 7 procent jämfört med föregående år. Tullverket hade en generell ökning av materiella

Diagram 1

Kostnadsfördelning per kostnadslag (tkr)

investeringar vilket bidrog till ökade avskrivningskostnader.

Fördelning av intäkter och kostnader per verksamhet

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska verksamhetens intäkter och kostnader fördelas enligt samma indelning som myndigheten bestämt för resultatredovisningen i stort. Tullverket har valt att redovisa resultatet i verksamheten indelat efter huvuduppgift i instruktionen: säkerställa upp- och efterlevda in- och utförelsebestämmelser samt förebygga och motverka brottslighet.

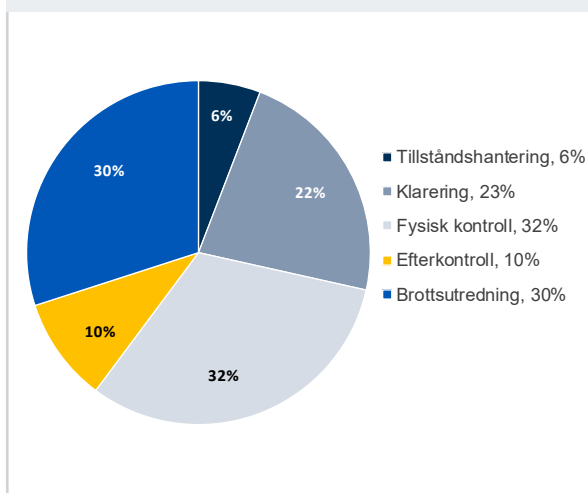
Tullverket delar in kärnverksamheten som fullgör uppgifterna i följande delar. Tillståndshandling, klarering och efterkontroll är de delar av kärnverksamheten som i huvudsak bidrar till att säkerställa upp- och efterlevda in- och utförelsebestämmelser. Brottsutredning bidrar i huvudsak till att förebygga och motverka brottslighet.

Myndighetens totala kostnader, totala intäkter och totalt nedlagda tid fördelas till dessa delar av kärnverksamheten, se Mätmetoder och definitioner, sidan 83. Kostnader, intäkter och tid för projekt i utvecklingsverksamheten fördelas till

¹) Med aktivering avses att utvecklingskostnader för projekt som uppfyller särskilda kriterier inte belastar anslaget utan finansieras via löpande krediter hos Riksgälden. Krediterna omvandlas till lån när projekten avslutas. Dessa lån skrivs av på 5 år och avskrivningarna belastar anslaget

Diagram 2

Kostnad per kärnverksamhetsdel (tkr)

den del av kärnverksamheten som kommer att få nytta av utvecklingen.

Till kärnverksamheten hör också Tullverkets underrättelseverksamhet vars kostnader, intäkter och nedlagda tid har fördelats till de övriga delarna av kärnverksamheten utifrån i vilken utsträckning de har tagit emot underrättelser. Kostnader, intäkter och nedlagd tid som definieras som ofördelade OH-kostnader har också fördelats till kärnverksamhetens delar, se tabell 5 och tabell 6 i tabellbilagan.

Tullverkets totala kostnader har ökat i linje med tillförd anslagsökning. Under året har kostnaderna för klarering, fysiska kontroller och brottsutredning ökat. Tullverket har rekryterat för att stärka gränsskyddet, stärka tullkriminalverksamheten och rekryterat för att förbereda inför brexit. De genomförda rekryteringarna till dessa områden har ökat lönekostnaderna för kärnverksamheten. Klarering och fysisk kontroll bär större andelar av kostnaden för Tullverkets underrättelseverksamhet jämfört med föregående år, medan andelen har minskat för brottsutredning. Kostnaden för avskrivningar har ökat för fysisk kontroll och minskat för brottsutredning. Tullverket gjorde omfattande investeringar i teknik som underlättat för den brottsutredande verksamheten under 2018, i

linje med vårbudgeten det året.

Kostnaden för tillståndshantering har minskat på grund av att antalet nedlagda timmar har minskat markant och därmed även lönekostnaden. En förklaring är att det inte lagts ner lika mycket tid på omprövningar av tillstånd under 2019 jämfört med 2018 då Tullverket behövde ompröva ett mycket stort antal tillstånd. Även utvecklingskostnaden för tillståndshandlingen har minskat eftersom utvecklingsarbetet har minskat jämfört med 2018.

Kostnaden för efterkontroll är ungefär på samma nivå som föregående år. Antalet redovisade timmar direkt i efterkontrollen har ökat till följd av rekrytering och att medarbetare som hjälpte till med att ompröva tillstånd 2018 har återgått till sitt ordinarie arbete med efterkontroll. När vi också fördelar timmar för utveckling och förvaltning, timmar för underrättelseverksamheten och för ledning och stöd till delarna av kärnverksamhet i proportion till deras storlek gör det att på totalen minskar antalet timmar för efterkontroll. Andelen utvecklingskostnad har minskat jämfört med 2018. Efterkontroll bär också en mindre andel av kostnaden för Tullverkets underrättelseverksamhet jämfört med föregående år.

Foto: Mette Ottosson

Mål för skatt, tull och exekution

Målet för utgiftsområde Skatt, tull och exekution är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet.

För att bidra till målet för utgiftsområdet eftersträvar Tullverket effekterna säkerställd uppbörd, efterlevda in- och utförelsebestämmelser samt förebyggd och motverkad brottslighet. Tullverkets tolkning är att dessa effekter bidrar till att målet uppnås. Dessa tre effekter illustreras i figuren nedan.

Vi ska utföra våra uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag¹. Allmänhet och företag ska ha förtroende för Tullverkets verksamhet och kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten². Vägledning och attitydpåverkan ska göra det enkelt för företag och allmänhet att göra rätt från början samt bidra till att förtroendet för Tullverket är högt.

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket

2) Avsnittet Verksamhet i regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Tullverket.

Bedömning av måluppfyllelse

Tullverket bedömer att vi genom utförda åtgärder och uppnådda resultat under 2019 har bidragit till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt att motverka brottslighet.

Tullverkets bedömning av måluppfyllelse på total nivå utgår från resultat-, produktivitets- och kvalitetsindikatorer från kapitlen:

- Säkerställa uppbörd
- Efterlevda in- och utförelsebestämmelser
- Förebygga och motverka brottslighet
- Service och förtroende
- Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män
- Kompetensförsörjning.

Hur effekterna av Tullverkets arbete bidrar till att nå målen för utgiftsområde Skatt, tull och exekution

Tullverkets bedömningsgrunder är antingen "tillfredsställande" eller "inte tillfredsställande".

Bedömning – Säkerställa uppbörd

Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att skattefelet är mindre än vad det skulle ha varit om inte Tullverket genomfört de redovisade åtgärderna. De åtgärder som bedömningen baseras på är av olika slag: risk- och under rättelsebaserade samt serviceinriktade, men det är även åtgärder som vidtagits under respektive skattefelsområde. 146 miljoner kronor har debiterats efter Tullverkets åtgärder i form av olika kontroller, som dokumentkontroller och varuundersökningar i initialkontrollen, samt revisioner och eftergranskningar i efterkontrollen. Tullverket kan däremot inte kvantitativt bedöma i vilken grad skattefelet har påverkats, se avsnitt Graden av skattefelets förändring, sidan 36.

Resultatet av Tullverkets arbete för att säkerställa riktig uppbörd bedöms vara *tillfredsställande* baserat på följande indikatorer.

- Den debiterade uppbörden har minskat (7 827 miljoner kronor 2019; 8 290 miljoner kronor 2018).
- Den inbetalda uppbörden har minskat (7 730 miljoner kronor 2019; 7 795 miljoner kronor 2018).
- Andelen tillstånd som handläggs inom lagstadgad tid har ökat (99,3 procent 2019; 99,1 procent 2018).
- Antal överklaganden avseende klarering har ökat (172 stycken 2019; 158 stycken 2018) men ökningen är marginell sett till det totala antalet deklarationer.
- Genomströmningstiderna i tillståndshanteringen har minskat (64 dagar 2019; 104 dagar 2018).
- Kvalitetskontrollerna av klarerade ärenden indikerar att kvaliteten är hög.
- Genomströmningstiden för klareringsärenden med begäran om ändring har minskat (12 dagar 2019; 15 dagar 2018).
- Genomströmningstiden för revisioner ligger på samma nivå (137 dagar 2019; 138 dagar 2018).

- Andelen revisioner som leder till justeringar är oförändrad (82 procent 2019; 82 procent 2018).
- Den rättsliga kvaliteten i efterkontrollarbetet bedöms vara hög.

Bedömning – Efterlevda in- och utförelsebestämmelser

Resultatet av Tullverkets arbete för att kontrollera att in- och utförelsebestämmelserna efterlevs bedöms vara *tillfredsställande* utifrån följande indikatorer.

- Samhällsnyttan av narkotikabeslag är på en hög nivå om än något lägre än föregående år (2 487 miljoner kronor 2019; 2 655 miljoner kronor 2018).
- De beslagtagna och omhändertagna mängderna alkohol har minskat (455 676 liter 2019; 483 895 liter 2018).
- De beslagtagna och omhändertagna mängderna cigaretter har ökat (42,6 miljoner 2019; 25,2 miljoner 2018).
- De beslagtagna och omhändertagna mängderna tobak har ökat (18,3 ton 2019; 10,5 ton 2018).
- Antalet beslagtagna skjutvapen har ökat (58 stycken 2019; 41 stycken 2018).
- Träffprocenten har minskat (16,4 procent 2019; 17,7 procent 2018).
- Andelen klagomålsärenden avseende fysisk kontroll i relation till det totala antalet kontroller ligger på samma nivå (0,16 procent 2019; 0,15 procent 2018).

Tullverkets kontrollarbete baseras i huvudsak på att olika risker vägs mot varandra och att resurser nyttjas på ett effektivt sätt. Tullverket bedömer att vi har balanserat kontrollerna av narkotika, alkohol, tobak och vapen mot övriga restriktionsvaror utifrån risker och resurser.

- Tullverket har löpande kontrollerat deklarationer av hälsokost och andra varor som kan vara läkemedel och kräver tillstånd.
- Tullverkets kontroller har lett till att flera varor som kan vara farliga för konsumenter har hindrats från att komma ut på marknaden.

- Tullverket har genomfört kontroller och gjort beslag av utrotningshotade djur och växter.
- En stor del av de sändningar med avfallsprodukter som tas ut för kontroll resulterar i exportförbud efter Tullverkets kontroll.

Bedömning – Förebygga och motverka brottslighet

Resultatet av Tullverkets arbete för att förebygga och motverka brottslighet bedöms vara *tillfredsställande* utifrån genomförda kommunikationsinsatser, kontroller samt följande resultatindikatorer.

- Antalet inledda förundersökningar har ökat (10 577 stycken 2019; 8 146 stycken 2018).
- Antalet slutredovisade förundersökningar har ökat (3 684 stycken 2019; 2 620 stycken 2018).
- Antalet utslagna nätverk har minskat men är fortsatt högt (17 stycken 2019; 18 stycken 2018).
- Antalet personer som lagförts för grov brottslighet och antalet utdömda fängelseår har ökat (217 personer 2019 och 668 fängelseår; 155 personer och 512 fängelseår 2018).
- Genomströmningstiden för förundersökningar av enkel beskaftenhet har minskat.
- Antalet öppna ärenden av enkel beskaftenhet och som är äldre än 140 dagar har minskat (533 stycken 2019; 580 stycken 2018).
- Andelen slutredovisade av inledda förundersökningar har ökat (35 procent 2019; 32 procent 2018).
- Lagföringskvoten³ har minskat men ligger fortfarande på en hög nivå (66 procent 2019; 74 procent 2018).
- Andelen väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare har minskat (56 procent 2019; 61 procent 2018).

3) Med lagföringskvot avses andelen positiva lagföringsbeslut av Tullverkets överlämnade brottsmisstankar. Med positiva lagföringsbeslut avses beslut om åtal, åtalsöverlåtelse, strafförelägganden och företagsbot.

- Andelen ärenden utan avvikelser i beslagshanteringen har minskat men ligger fortfarande på en hög nivå (97,5 procent 2019; 98,9 procent 2018).
- Efterlevnaden av rutiner i handläggningen är fortsatt hög.

Bedömning – Förtroende och service

Resultatet av Tullverkets arbete med att tillhandahålla information och god service samt att arbeta för att allmänhet och företag har förtroende för verksamheten bedöms vara *tillfredsställande* utifrån följande indikatorer.

- Tillgänglighet till import- och exportsystem är fortfarande på en hög nivå (99,97 procent 2019; 99,95 procent 2018).
- I linje med Tullverkets ansats har fler besökt Tullverkets webbplats och antalet frågor till Tullsvår har minskat (102 276 frågor 2019; 111 158 frågor 2018).
- Anseendeindex enligt Kantar Sifos förtroendemätning har sjunkit (35 för 2019; 40 för 2018). Minskningen är inte statistiskt säkerställd.
- Antalet klagomåls- och skadeståndsärenden ligger på samma nivå (184 stycken 2019; 185 stycken 2018).
- Internationell ranking om hur lätt det är för företag att importera och exportera ligger på samma nivå (3:e plats 2019; 3:e plats 2018).

Bedömning – Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män

Tullverket bedömer att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor i kontakt med myndigheten. Bedömningen baseras på nedanstående eftersom indikatorer saknas.

- De mindre undersökningar av bemötandet som Tullverket utfört under såväl 2018 som 2019 visar inga osakliga skillnader mellan könen i bemötandet.

- Tullverkets bedömning är att antalet klagomåls- och skadeståndsärenden samt hur dessa fördelas mellan könen indikerar att kvinnor och män har samma möjligheter och villkor i kontakt med Tullverket.
- Andelen kontrollerade kvinnor och män ligger på samma nivå som tidigare år.
- Tullverket bedömer att det inte finns några osakliga skillnader i hanteringen av män och kvinnor i brottsutredningsverksamheten.
- Män har lägre förtroende för Tullverket än kvinnor i den mätning som gjorts hos allmänheten. Skillnaden är inte statistiskt säkerställd. Tullverket kan inte se att resultatet beror på osakliga skillnader i möjligheter och villkor för könen.

Bedömning – Kompetensförsörjning

Tullverket bedömer att vi vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att vi förmår fullgöra vårt uppdrag inom kompetensförsörjning genom följande:

- Ökat och säkerställt kapaciteten för rekrytering och utbildning av medarbetare till kärnverksamheten.
- Antalet anställda har ökat (2 120 anställda 2019; 2 071 anställda 2018).
- Sjukfrånvaron har ökat (3,7 procent 2019; 3,5 procent 2018).
- Beslut har fattats om att förändra grundutbildningen så att denna blir flexibel och ger en bred gemensam bas för alla som anställs men går att anpassa beroende den nyanställdes tidigare erfarenhet och kommande roll.

Foto: Mette Ottosson

Säkerställa uppbörd

Tullverket ska fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas.¹ Skillnaden mellan de fastställda och de teoretiskt riktiga beloppen för skatter och avgifter (skattefelet) ska vara så liten som möjligt. Tullverket ska bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats.²

Skattefelet uppstår när varor inte deklarerats eller deklarerats felaktigt på ett sätt som får påverkan på tull, skatt eller avgifter. De teoretiskt riktiga beloppen definieras som de belopp som skulle fastställas om följande punkter är uppfyllda:

- Allt som ska deklarerats blir deklarerat.
- Deklarerade uppgifter är korrekta.
- De villkor som ställs vid olika förfaranden eller vid nyttjande av särskilda förmåner är uppfyllda.

Tullverket ska verka för att minimera skattefelet och bidra till att säkerställa konkurrensneutrali-

tet. Vi ska arbeta proaktivt och våra insatser ska fokuseras på högriskområden och de flöden där insatserna gör störst nytta.

För att Tullverket ska kunna säkerställa en riktig uppbörd måste varorna deklarerats korrekt så rätt tull och avgifter fastställs. Att riktig uppbörd säkerställs bidrar också till att upprätthålla konkurrensneutraliteten mellan företag.

Resultat

Uppbörderna består av de tullar, skatter och andra avgifter som Tullverket debiterar för importerade varor. En del av avgifterna tar Tullverket in för

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket

2) Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Tullverket

andra myndigheters räkning, till exempel Jordbruksverkets avgifter för växtskyddskontroll.

Debiterad uppbörd

De faktorer som har störst påverkan på storleken på Tullverkets uppbörd är varuimportens värde samt vilken typ av varor som importeras. Förändringen av den totala uppbörden överensstämmer inte alltid med förändringen av varuimportvärdet. Detta beror på att tullsatserna för olika varor kan variera och att det till exempel finns förmånsbestämmelser och tullkvoter som påverkar vilken tull som ska betalas. Oljeprodukter är den värdemässigt största varugruppen och utgör cirka en femtedel av det totala importvärdet. Därefter kommer lax eftersom Sverige är första EU-land för en stor del av importen till EU. De vanligast förekommande importvarorna är dock tullfria vilket innebär att förändringar i importen får stor påverkan på importvärdet men marginell påverkan på debiterade tullmedel.

Totalt bedrev cirka 72 000 företag och privatpersoner import under 2019. Nära 50 procent av det totala importvärdet stod de 50 största företagen för. Den värdemässigt största importen kommer liksom förra året från Norge följt av Kina, därefter USA och sedan Ryssland. Flest antal deklarationer lämnas vid import från Kina och därefter från USA och Norge.

Det totala importvärdet för 2019 var drygt 468,9 miljarder kronor vilket i stort sett är jämförbart med föregående år (ökning med 0,3 procent eller 1,6 miljarder kronor jämfört med 2018). Importvolymen av oljeprodukter minskade jämfört med 2018 vilket ledde till en minskning av importvärdet med 20,6 miljarder kronor medan övriga produkter ökade under 2019. Av det totala exportvärdet på 669 miljarder kronor är den största andelen export av farmaceutiska produkter. Därefter kommer personbilar följt av järnmalm och telekomvaror.

Tullverket debiterade totalt drygt 7,8 miljarder kronor under 2019 vilket är en minskning jämfört med föregående år. Den debiterade uppbörden består till mer än 87 procent av tullmedel om drygt 6,8 miljarder, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Det är debiteringarna av skatt och avgifter som har minskat.

I samband med klarering utförs så kallade initialkontroller där felaktigheter kan upptäckas vid exempelvis dokumentkontroller och varuundersökningar. Vid efterkontroller, till exempel revision, gör Tullverket debiteringar när fel upptäcks. Tullverket kan också debitera punktskatt efter kontroller som görs enligt lagen om punktskattekontroll³. Enskilda stora debiteringar har stor påverkan på utfallet över tid.

Under 2010–2012 ökade initialkontrollens debiteringar till följd av att Tullverket ändrade sina rutiner för varor som inte klarerats vid gränsen och som tidigare kunde anmälas i efterhand. I resultatet för 2014 ingår en odeklarerad sändning på drygt 17 miljoner kronor. I det debiterade beloppet 2016 ingår två debiteringar av energiskatt för fartygslaster med olja respektive stenkol på totalt 94,5 miljoner kronor. Under 2018 gjordes fyra stora debiteringar av tull och punktskatter på nästan 221 miljoner kronor och under 2019 debiterades cirka 52 miljoner kronor efter initialkontroll i ärenden där tulldeklaration inte lämnats. Debiteringar efter revisioner och andra efterkontroller innehåller för 2012 flera efterdebiteringar av energiskatt samt en större debitering av alkoholskatt. För 2017 ingår ett par stora debiteringar av tull samt utjämnings- och antidumpningstull⁴. Under 2018 påverkade en debitering på drygt 690 miljoner kronor för koldioxid- och energiskatt utfallet kraftigt. Under 2019 resulterade en efterkontroll i en stor debitering på närmare 22 miljoner kronor i tull.

Inbetald uppbörd

Under de senaste tio åren har Tullverkets inbetalda uppbörd varierat mellan som högst 66,6 miljarder kronor under 2011 och som lägst 6,8 miljarder kronor under 2016. Den stora minskningen mellan 2014 och 2015 kan främst förklaras av att Tullverket sedan 2015 inte längre debiterar mervärdesskatt för företag registrerade för mervärdesskatt. Den främsta orsaken till skillnaderna mellan åren 2010 och

3) Lag (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

4) Antidumpningstullar och utjämningsstullar är handelspolitiska åtgärder som ska skydda EU:s företag mot dumpade priser. Antidumpningstull en extratull som kan tas ut när exportören säljer sin vara för ett lägre pris än på hemmamarknaden. Utjämningsstull är en extratull som kan tas ut när ett land ger exportören en exportsubvention för att sälja sin vara.

Tabell 8

Under året debiterad uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag	2017		2018		2019		Förändring 2018–2019
	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Källa: TDS							
Tull	6 288 679	93,0%	6 637 545	80,1%	6 859 637	87,6%	3,3%
Skatt	421 175	6,2%	1 607 091	19,4%	937 696	12,0%	-41,7%
Avgifter	48 555	0,7%	45 189	0,5%	29 844	0,4%	-34,0%
Totalt	6 758 409		8 289 825		7 827 178		-5,6%

Tabell 9

Debiterat efter kontroller ^{a)} (tkr)											Förändring 2018–2019	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Källa: TDS samt redovisning från kompetenscenter												
Initialkontroller	41 133	78 027	21 439	10 167	32 591	17 076	112 711	43 425	239 004	51 594	-78%	
Punktskattekontroller	10 912	7 225	6 791	9 799	3 576	1 806	2 149	2 189	233	134	-42%	
Efterkontroller	55 369	390 281	4 250 154	102 424	73 875	105 455	65 226	111 769	748 296	93 947	-87%	
– varav tullrevisioner	32 249	53 741	1 872 988	83 207	34 726	23 508	44 873	45 374	731 380	59 596	-92%	
Totalt debiterat	107 414	475 533	4 278 384	122 390	110 042	124 337	180 086	157 383	987 533	145 675	-85%	

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg).

Tabell 10

Inbetald uppbörd ^{a)} (tkr)											
Källa: TDS											
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	
64 746 065	66 601 860	64 448 912	57 383 606	58 790 129	11 060 781	6 849 648	6 992 987	7 795 396	7 730 014	-0,8%	

a) Tabellen visar inbetald uppbörd som Tullverket redovisar mot inkomsttitel.

2019 är konjunkturläget effekt på varuimporten. Ökningen under åren 2011 och 2012 beror främst på oljeimportörer som saknade registrering för energiskatter hos Skatteverket. Detta ledde till att dessa skatter debiterades i efterhand av Tullverket under åren 2011 och 2012.

Uppbördsförändring

Under 2019 betalades drygt 7,7 miljarder kronor in vilket är något lägre än föregående år. Förändringen beror främst på att debiteringarna av energiskatt och tobaksskatt har minskat.

Inbetalda *tullmedel* är 357,2 miljoner kronor högre än 2018. De varugrupper som ökat mest är plastvaror, textilvaror, skor och maskiner som tillsammans står för en ökning av 178 miljoner kronor.

I normalfallet är Skatteverket beskattningsmyndighet för mervärdesskatten. I vissa fall ska importmomsen ändå betalas till Tullverket, till exempel då det vid kontroll har upptäckts otillåten införsel, bristande uppfyllelse av villkor i tillstånd eller då importören inte är registrerad till mervärdesskatt hos Skatteverket.

Mervärdesskattens ökning beror bland annat på att Postnord som tullombud har deklarerat 3,5 miljoner fler privatförsändelser än under 2018 vilket medfört att 103,2 miljoner kronor mer har betalats in. Under 2019 har Tullverket dessutom debiterat 143 miljoner kronor i mervärdesskatt till följd av en uppdebitering vid efterkontroll på grund av bristande uppfyllelse av villkor i tillstånd.

Alkoholskattens ökning består i huvudsak av skatt på etylalkohol om 38,2 miljoner kronor som påfördes vid omprövning av två ärenden där dokumentationen inte varit komplett vid importtillfället. Även skatt på öl har ökat med cirka 2,1 miljoner kronor vilket kan kopplas till två enskilda importörer.

Tobaksskatten har minskat med 94 procent (32,7 miljoner kronor). Majoriteten av importen sker med uppskovsförfarande där tobaksskatten debiteras av Skatteverket. Det är relativt få större importörer som medför att tobaksskatt ska debiteras av Tullverket. Därför får enstaka ärenden stort genomslag. Under 2019 har Tullverket inte gjort några stora debiteringar av tobaksskatt.

Energiskatterna har minskat med 101,8

procent (722,7 miljoner kronor). Generellt påverkas denna inkomstitel mycket av enstaka ärenden. Produkterna representerar som regel mycket stora värden och avgiftssatserna är höga. De flesta importörer av punktskattepliktiga energiprodukter har dock möjlighet till punktskatteuppskov, vilket medför att debiterade och influtna energiskatter till Tullverket ändå i normalfallet ligger på en relativt låg nivå. De större avvikelser som kan förekomma är antingen föranledda av att Tullverket genomfört kontroll och sedan debiterat punktskatterna, eller att importören saknar godkännande från Skatteverket till uppskovsförfarande. Under 2018 påverkades utfallet av ett ärende där 692 miljoner kronor debiterades och betalades för odeklarerad punktskatt på flygfotogen.

Under 2019 har Tullverket återbetalat 14,2 miljoner kronor i energiskatt efter dom i Kammarrätten i ett äldre ärende. Ärendet gällde ett överklagande av en tullinitierad förtullning av kol som förts in olagligt.

Inbetalda belopp avseende *kemikalieskatt* är 11,9 procent (3 miljoner kronor) högre än 2018. Syftet med skatten som infördes 2017 är att minska förekomsten av flamskyddsmedel i människors hemmiljö. De nya bestämmelserna påverkar företag som yrkesmässigt tillverkar, för in eller importerar skattepliktiga elektronikvaror. De påverkar också den som av Skatteverket godkänts som lagerhållare. Skatten ska betalas till Tullverket om importören inte är registrerad som godkänd lagerhållare vid importtillfället.

Inkomstiteln *Skattetillägg* omfattar i Tullverket tulltillägg. Tulltillägg är en sanktionsavgift som kan tas ut när tull och andra avgifter inte har deklarerats korrekt eller inte har deklarerats över huvud taget. De debiterade beloppen för tulltillägg har minskat med 42,2 procent. Under 2019 påverkas utfallet av en kreditering på cirka 4,9 miljoner kronor som är en följd av en dom i förvaltningsrätten. Under 2018 påfördes ett företag cirka 5,6 miljoner kronor i tulltillägg för ett stort antal fall av varor som felaktigt lämnats ut från Tullager, någon debitering av motsvarande storlek har inte gjort under 2019.

Övrigt består av olika inkomstitlar som sammantaget har minskat under året. Minskningen beror i huvudsak på att Tullverket, som tidigare år, inte har fått någon ersättning

Tabell 12

Uppbördsförändring (tkr)					
Källa: TDS					
Inkomsttitel	Benämning	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
9411	Mervärdesskatt	642 265	507 629	803 168	58,2%
9471	Tullmedel	6 261 996	6 480 853	6 838 013	5,5%
9424	Tobaksskatt	3 477	34 779	2 074	-94,0%
9425	Alkoholskatt	16 928	12 175	56 799	366,5%
9428	Energiskatter	32 549	709 588	-13 091	-101,8%
9438	Kemikalieskatt ^{a)}	14 936	25 256	28 273	11,9%
9811	Skattetillägg ^{b)}	12 664	15 918	9 201	-42,2%
-	Övrigt ^{c)}	8 172	9 198	5 578	-39,4%
	Summa	6 992 987	7 795 396	7 730 014	-0,8%

a) Ny punktskatt fr.o.m. 1 juli 2017 som avser kemikalier i viss elektronik.

b) Under inkomsttiteln Skattetillägg redovisas tulltillägg.

c) Under benämningen Övrigt redovisas inkomsttitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9452, 9472 och 9821.

■ HÄNT UNDER ÅRET

Brexit

Den 29 mars 2017 anmälde Storbritannien sin avsikt att träda ut ur EU. I samband med det angavs att utträdet skulle äga rum senast den 29 mars 2019. Under våren 2019 förlängdes dock tidsfristen för utträdet till först den 12 april och därefter den 31 oktober 2019. Först den 29 oktober stod det klart att tidsfristen förlängts ännu en gång, till den 31 januari 2020, när utträdet också ägde rum. Då inträdde en övergångsperiod som löper fram till den 31 december 2020.

Osäkerheten kring om det skulle finnas ett utträdesavtal på plats vid utträdet fortsatte under hela året 2019. Därför

har Tullverket under 2019 fortsatt arbetet med att säkerställa en beredskap för att hantera en avtalslös brexit. En avtalslös brexit skulle innebära att alla de tullbestämmelser som gäller för handel med länder utanför EU skulle börja gälla direkt för handeln med varor mellan EU och Storbritannien. Tullverkets ansats är att handeln med Storbritannien ska hanteras så smidigt och effektivt som möjligt. Det är dock ofrånkomligt att en avtalslös brexit skulle bli en stor utmaning för såväl berörda företag som Tullverket.

Tullverket bedömer att klareringsverksamheten, tillståndsverksamheten och kontroll-

verksamheten blir särskilt hårt belastade vid en avtalslös brexit. Antalet ansökningar om tillstånd uppskattas kunna öka med upp till 500 ansökningar på grund av brexit. Antalet tulldeklarationer och anmälningshandlingar bedöms kunna öka med upp till en och en halv miljon. Detta innebär att Tullverket skulle behöva göra kännbara omprioriteringar för att kunna möta situationen vid en avtalslös brexit. Tullverket har rekryterat 35 personer till Effektiv handel särskilt för brexit. Tullverket har också säkerställt att personal vid behov tillfälligt kan flyttas om förstärkning behövs i tillstånds- eller klareringsverksamheten.

för beslagtagna cigaretter enligt avtalen mellan EU, medlemsstater och tobaksbolag. Det beror på att avtalen förändrats så det inte har funnits förutsättningar för Tullverket att få någon sådan ersättning under 2019.

Ej inbetald uppbörd

Andelen uppbörd som inte betalas in av det som debiterats under året har legat på en stabil nivå under flera år, men under 2019 har andelen ökat marginellt. Ökningen beror på att en debitering på cirka 10 miljoner kronor är obetald. Det är en mycket liten andel av tullräkningarna som inte blir betalda, till exempel för att beloppen är för låga för att drivas in av Kronofogden eller via internationella samverkansavtal.

Under 2012 steg andelen ej inbetald uppbörd, vilket till stor del berodde på en stor efterdebitering som överklagats. Efter en lång rättsprocess som rörde avancerad karusellhandel med mobiltelefoner kom domslut i Förvaltningsdomstolen och Tullverket beslutade 2012 att debitera företaget. Ärendet överlämnades sedan till Kronofogden och företaget gick i konkurs under 2018.

Tullverket har också effektivt bedrivit insatser för att få företagen att betala sina tullräkningar i tid. Trots det har dröjsmålsräntorna ökat med 80,9 procent (263,8 tkr). Det rör sig emellertid om små belopp totalt sett och därför kan enskilda belopp påverka den procentuella förändringen mycket. Under 2019 är ökningen kopplad till två ärenden där företagen själva begärt rättelse och ett ärende som avser olaglig införsel.

Värdet av uppbördsfordringarna har under året ökat marginellt medan värdet av indrivningsärendena har minskat med 11 procent.

Åtgärder för att öka den inbetalda uppbörden

För att öka den inbetalda uppbörden följer Tullverket löpande upp företag som har betalat sina tullräkningar för sent och företagen får information om hur de kan förbättra sina betalningsrutiner. Den övervägande delen av företagen är anslutna till autogiro och allt fler är anslutna till digital tullräkning. Under 2019 har en åtgärd genomförts för att öka antalet anslutna till någon av Tullverkets digitala tullräkningar. Tullverket informerade företag om fördelen med

digital tullräkning och genomförde en enkät där företagen kunde lämna information om vilken funktionalitet de önskar. Andelen digitala tullräkningar av totalt utställda tullräkningar ökade under året från 24 till 56 procent.

Ett företag som inte förbättrar sina betalningsrutiner och vid flertalet tillfällen är sent med sina betalningar får sitt tillstånd till betalningsanskränningar återkallat. Det innebär att de kan söka om ett nytt tillstånd först efter en karens om 12 månader.

Inför semesterperioder skickar Tullverket ut information till företag som tidigare varit sena under någon semesterperiod om vikten av att betala i tid eftersom det är ett villkor för tillståndet. Tullverket informerar även genom nyhetsbrevet Tullnytt och webbplatsen om betydelsen av att ha goda betalningsrutiner på plats.

Uppbördsförluster

De fordringar som trots insatser inte har betalats efter fem år utgör Tullverkets uppbördsförluster. Antalet avskrivningar har minskat under 2019 jämfört med föregående år och så också uppbördsförlusterna. Ser vi till fördelningen mellan tull, skatt och avgifter är det en avsevärd ökning av avskrivna avgifter medan avskrivna tullbelopp minskat. Ökningen utgörs av en enskild stor debitering av transporttillägg där företaget begärts i konkurs av Skatteverket.

Administrativa misstag

Så kallade administrativa misstag leder till att Sverige blir betalningsskyldig gentemot EU-kommissionen. Administrativa misstag uppstår om EU-kommissionen anser att Tullverkets hantering inte följt tullagstiftningen och därmed lett till att tull inte fastställts och betalats in korrekt. Administrativa misstag belastar Tullverkets ramanslag.

Av de drygt 320 tkr som blev Tullverkets kostnad för administrativa misstag under 2019 utgörs merparten en obetald tullräkning efter en oavslutad transitering. En mindre del beror på att Tullverket inte tagit ut antidumpningstull i två ärenden.

Under 2018 var anspråken på egna medel från EU-kommissionen en följd av att Tullverket

Tabell 13

Andel ej inbetald uppbörd av det som debiterats under året^{a)}											
Källa: TDS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{b)}	2018 ^{b)}	2019 ^{b)}	Förändring 2018–2019
	0,12%	0,14%	0,86%	0,18%	0,18%	0,19%	0,23%	0,21%	0,18%	0,30%	0,12

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklaranten har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av tulltaxeringsbeslut i avvaktan på dom.

Tabell 14

Uppbördsfordringar (tkr)				
Källa: TDS och Agresso	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Uppbördsfordringar ^{a)}	917 144	1 375 689	1 404 155	2%
Indrivningsärenden	-500 491	-482 516	-431 095	-11%
Värdereglering ^{b)}	-229 154	-497 312	-535 561	8%
Summa	187 499	395 861	437 499	11%

a) Beloppet omfattar samtliga debiterade tullräkningar som inte betalats den 31 december.

b) Värderegleringen av uppbördsfordringar beskrivs under Värderingsprinciper på sidan 101 i den finansiella redovisningen.

Tabell 15

Uppbördsförluster^{a)} fördelat per avgiftsslag (tkr)				
Källa: TDS	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Tull	439	17 368	326	-98%
Skatt	4 239	6 671	7 020	5%
Avgifter	372	429	3 390	690%
Totalt	5 050	24 468	10 736	-56%

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är de ärenden som har avskrivits under året.

Tabell 16

Anspråk på egna medel från EU-kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag (tkr)^{a)}				
Källa: Inkommande diarieförda skrivelser	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
	2 548	38 909	326	-99%

a) Beloppet redovisas inklusive det 20-procentiga schablonavdrag för uppbördskostnad som medlemsländerna får göra vid betalningen till EU-kommissionen.

omprövade drygt 12 000 beslut om återbetalning från åren 2009–2015 som handlagts utan att styrkande handlingar begärts in. Omprövningarna resulterade i kostnader för administrativa miss-tag på drygt 18,6 miljoner kronor och en räntekostnad på drygt 19,7 miljoner kronor.

Produktivitet och kvalitet

Innan en vara från ett land utanför EU kan frigöras på EU:s inre marknad står varan under så kallad tullövervakning. För att säkra korrekt uppbörd och att bestämmelserna för införsel följs arbetar Tullverket med tillståndshantering, klarering och efterkontroll.

Tillståndshantering

För att förenkla sin tullhantering kan företag ansöka om olika tillstånd. För de tillstånd som Tullverket utfärdar gäller ett antal villkor och bestämmelser. För efterlevnaden av tillstånden krävs att företagen har goda rutiner för sin tullhantering. Tullverkets tillståndsprovning medför en kvalitetssäkring av företagets tullhantering och regelefterlevnad eftersom företag som söker och använder relevanta tillstånd innebär en minskad risk för fel i tullhanteringen främst avseende uppbörden.

Tullverket ska bara utfärda tillstånd till de företag som uppfyller och varaktigt följer kraven för tillståndet. Genom tydlig och lättillgänglig information på Tullverkets webbplats ska företagen lätt kunna förstå vad ett tillstånd innebär och vilka krav som ska vara uppfyllda för att få det. På så vis kan företagen lämna in kompletta ansökningar från början. Tullverket arbetar också med att ta fram lösningar för att kunna leva upp till det framtida kravet på att alla ansökningar ska kunna göras digitalt.

Tullagstiftningen som började gälla under 2016 innebar stora förändringar och alla utfärdade tillstånd behövde därför omprövas för att uppfylla den nya kravbild. Arbetet med att ompröva alla tillstånd tog mycket tid under 2018 men slutfördes under 2019.

Utöver det omprövningsarbetet har Tullverket under 2019 handlagt 3 073 ärenden. Antalet tillståndsbeslut har minskat jämfört med 2018. Det är kopplat till att många tillståndshavare behövde ett nytt tillstånd till samlad garanti i samband

med omprövningen av deras tillstånd.

Styckkostnaden har ökat bland annat till följd av att andelen ansökningar om tillstånd som är tidskrävande har ökat.

Många tillstånd har lagstadgade krav på handläggningstider. Genom fortsatt arbete med tydlig ledning och styrning samt effektiviseringsåtgärder har Tullverket kunnat säkerställa att över 99 procent av tillståndsärendena handläggs inom den lagstadgade tiden vilket är en tillfredsställande utveckling.

Under 2019 har den genomsnittliga genomströmningstiden för ursprungssintyg och ansökningar om samlad garanti minskat ytterligare i jämförelse med tidigare år. Detta är en positiv utveckling som skett till följd av effektiviseringsåtgärder, se tabell 18 i tabellbilagan.

Löpande genomförs kontroller för att säkerställa av att handläggningen följer gällande rutiner. När avvikelser påträffas åtgärdas dessa efter en bedömning av vilka åtgärder som är relevanta.

Klarering

Klarering är den tullhantering som sker när en vara förs in eller ut över EU:s gräns för att säkerställa att deklarations- och uppgiftsskyldigheten fullgörs. Tullverkets klarering leder till bland annat till effekterna korrekt uppbörd, minskat skattefel och säkerställd offentlig finansiering.

Tullproceduren styrs av EU:s regelverk och det pågår ett omfattande arbete inom EU för att göra tullproceduren helt digital. Arbetet beräknas pågå fram till 2025. Tullverkets arbete för att införa nya system utförs inom ramen för utvecklingsprogrammet Elektronisk tull och utgår från EU-kommissionens arbetsplan för elektronisk implementering av den gemensamma tullagstiftningen.

I dag hanteras de elektroniska import- och exportärendena i tulldatasystemet (TDS). I framtiden ska hanteringen av alla import- och exportärenden hanteras i Tullverkets nya it-stöd för klarering, Tullverkets elektroniska systemstöd (Tess). Tess används i dag för handläggning av ankomst och presentation för sjötransporter, deklarationer för upplägg på tullager samt avvikelserapportering vid lagring på tullager.

Det totala antalet klareringsärenden fortsätter

EFFEKTLEDJA | Tillståndshantering

Tabell 17

Tillstånd

Källa: Operatörsregistret, TV360, W3D3 samt redovisning från kompetenscenter

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Tillståndsärenden totalt ^{a)}	3 689	4 268	3 073	-28%	70 202	64 596	61 504	-5%	10 352	8 264	12 989	57%
Omprövning av tillstånd	3 715	5 021	1 209	-76%	28 586	26 975	5 436	-80%				
Övrig tid ^{b)}	-	-	-	-	39 786	32 239	31 937	-1%				
Totalt	7 404	9 289	4 282	-54%	138 574	123 810	98 877	-20%				

a) Antal timmar för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av felredovisning.

b) Omfattar bland annat operativ ledning och planering samt hantering av överklaganden.

EFFEKTLEDJA | Klarering

Tabell 19

Tulldeklarationer

Källa: Agresso, TDS och NCTS

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Importdeklaration	3 590 796	3 782 172	4 283 252	13,2%	77 828	76 165	85 387	12%	11,6	11,4	11,1	-3%
Transitering	452 936	472 029	455 565	-3,5%	35 432	34 590	35 798	3%	41,7	41,4	43,6	5%
Exportdeklaration	3 144 137	3 399 463	3 595 019	5,8%	44 069	43 387	48 097	11%	7,5	7,2	7,4	3%
Övrig tid ^{a)}	-	-	-		95 869	102 973	116 477	13%				
Totalt	7 187 869	7 653 664	8 333 836	8,9%	253 198	263 986	285 759	8%	18,8	19,5	19,0	-2%

a) Omfattar bland annat operativ ledning och planering, hantering av överklaganden samt förbättringsarbete.

Tabell 22

Manuellt kontrollerade tulldeklarationer (Antal)

Källa: TDS, Agresso och redovisning från kompetenscenter

	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Tulldeklarationer	6 401 112	7 081 064	7 187 869	7 653 664	8 333 836	9%
– varav kontrollerade genom dokumentkontroll	45 357	42 790	39 840	40 925	43 242	6%
– varav kontrollerade genom klareringskontroll	39 454	41 129	22 727	24 550	24 298	-1%
– varav kontrollerade genom varuundersökning	1 811	2 077	2 233	2 019	2 437	21%

Tabell 23

Kvalitet i klarering

Källa: Slutrapport Kvalitetsmätningen 2019

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 i procentenheter
Andel eftergranskade ärenden i kvalitetsmätningen som är helt korrekta; skattat ^{a)}	78,5%	79,2%	84,5%	5,3
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	92,3%	92,4%	96,0%	3,60
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	80,12%	81,13%	86,97%	5,84
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	97,92%	98,47%	98,36%	-0,11

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2019 för andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,4\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på det faktiska antalet granskade deklarationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2019 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 1,01\%$.

Tabell 24

Överklagade ärenden i klarering

Källa: Redovisning från rättsavdelning och kompetenscenter

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 i procentenheter
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	14%	4%	12%	8,0

att öka till följd av den ökade handeln. Under 2019 hanterade Tullverket mer än 8,3 miljoner tulldeklarationer. För att kunna hantera dessa effektivt är ett digitalt, strukturerat uppgiftslämnande, med möjlighet till maskinell värdering av informationen, en viktig faktor för att säkerställa kvalitet, enhetlighet och effektivitet i klareringen.

Importdeklarationerna ökade i antal med drygt 13 procent. Av dessa utgör cirka en halv miljon förenklade deklarationer. Antalet standarddeklarationer för import uppgick till drygt 2,8 miljoner vilket är en ökning med 15 procent jämfört med föregående år, se tabell 20 i tabellbilagan. Även tiden för att hantera importdeklarationer har ökat. Styckkostnaden för importdeklarationer har dock minskat något de senaste åren till följd av att vi hanterar fler importärenden totalt men deklarationerna blir volym och värdemässigt mindre. Trenden med större andel lågvärdeförsändelser med snabb leverans ökar antalet deklarationer men arbetsinsatsen per ärende är mindre för dessa.

Antalet deklarationer för transitering har totalt sett minskat något, men fler ärenden hanterats enligt standardförfarandet med manuell hantering, vilket medför att tidsåtgången per deklaration har ökat något. Orsaken till detta är tydligare krav på tillstånd för förenklade förfaranden för transitering. Styckkostnaden har därmed också ökat.

Antalet exportdeklarationer har ökat med 5,8 procent och uppgick till nästan 3,6 miljoner. Tidsåtgången för exporthantering har därmed ökat något per ärende. En av orsakerna är fler tidskrävande djupgående kontroller kopplat till exportbestämmelser vilket har lett till att fler ärenden har hanteras manuellt.

Av de import- och exportärenden som i dag hanteras i TDS så klareras 90,1 procent automatiskt, vilket är något högre än föregående år, se tabell 21 i tabellbilagan. Automatklarerade ärenden kontrolleras genom valideringar i TDS.

Genom att lägga spärri i Tullverkets olika system selekteras de deklarationer som behöver kontrolleras manuellt. De vanligaste kontrollerna är dokumentkontroller som innebär att uppgifter i en anmälan eller deklaration stäms av mot uppgifter i styrkande handlingar. Kontrollerna kan också vara klareringskontroller

som vanligtvis innebär att uppgifter i en anmälan eller deklaration stäms av mot information som finns i externa eller interna system. För vissa klareringskontroller behöver dock styrkande handlingar begäras in. Varuundersökningar är en fysisk kontroll av varor för att undersöka att uppgifter i styrkande handlingar är korrekta och att de stämmer med uppgifterna i tulldeklarationen eller i en avisering i samband med registrering i deklarantens bokföring.

Antalet tulldeklarationer som är manuellt kontrollerade har ökat. Framför allt har antalet varuundersökningar ökat till följd av de ökade ärendevolymer i kombination med en ökning av kontroller inom restriktionsområdet.

Tullverket genomför varje år en kontroll av kvaliteten på de uppgifter som företagen lämnar i samband med import. De deklarationer som kontrolleras väljs ut slumpmässigt⁵. I mätningen för 2019 granskades cirka 1 200 deklarationer. Mätningen visade att andelen riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt har ökat. Kvaliteten i importdeklarationerna bedöms fortsatt vara god. De vanligaste avvikelserna som förekommer är felaktig varukod och felaktigt statistiskt värde.

Under 2019 har antalet överklaganden från företag över klareringsbeslut ökat jämfört med föregående år. Under 2018 kom det in 158 överklaganden och under 2019 kom det in 172 stycken. Ökningen är dock försumbar i jämförelse med ökningen av det totala antalet deklarationer. Under 2019 vann 66 domar laga kraft och 12 ärenden har helt eller delvis bifallits av domstolen vilket är en ökning jämfört med föregående år. I ett fåtal av dessa har omständigheter framkommit under domstolsprocessen som gjort att Tullverket har ändrat sin inställning och yrkat på att överklagandet ska bifallas. Den fortsatt låga andelen domar med bifall tyder på att Tullverket har en hög kvalitet i sina beslut och att Tullverket inte processar i onödan.

Genomströmningstiden för ärenden med begäran om ändring är 12 dagar vilket är en minskning jämfört med föregående år, se tabell 25 i tabellbilagan. Handläggningstiden för denna typ av ärenden får enligt lagstiftningen inte överstiga 30 dagar. Antalet ärenden där

5) Se avsnittet Kvalitetsmätning i Mätmetoder och definitioner, sidan 85.

någon begärt ändring har ökat kraftigt men genomströmningstiden per ärende har minskat. En orsak till detta är ett stort antal likartade begäranden om ändringar i kurirflödet där handläggningstiden per ärende vanligtvis är väldigt kort.

Strukturutveckling

Strukturutveckling bidrar till att göra det enklare för allmänhet och företag att göra rätt från början. Det kan exempelvis vara förbättringar i system och strukturer för att lämna information och uppgifter.

Eftersom de flesta import- och exportärenden automatklaras i TDS ställs höga krav på de valideringar som görs i systemet. Med förfinade valideringar ökar antalet deklARATIONER med korrekta uppgifter. Ett kontinuerligt arbete med att förbättra och utöka valideringarna även i andra system, som exempelvis Tulltaxan, gav en ökad kvalitet i företagens inlämnade underlag och mer relevanta ärenden faller nu ut för kontroll.

Under året har nya valideringar mot Tulltaxan införts. Valideringarna syftar till att säkerställa korrekta avgifter för varor som importeras med träemballage där det utgår en särskild avgift från vissa länder. Det har även under 2019 införts valideringar i syfte att säkerställa en korrekt hantering av kvalitetskontroll- och växtskydds-kontrollavgifter.

Lågvärdeförsändelser

Under året har en validering införts för att fånga upp ärenden där sändningen är deklarerad som lågvärde men det statistiska värdet överstiger gränsen för lågvärde. I dagsläget är det omfattande volymer som faller ut för kontroll vilket gör att kontrollerna främst görs i efterhand. Cirka 900 försändelser i månaden kontrolleras på det här viset. Tullverket kan konstatera att det förekommer en hel del brister i det här flödet eftersom flertalet sändningar som deklarerats som lågvärde inte uppfyller dessa krav. Fortsatta kontrollaktiviteter och informationsinsatser planeras för 2020.

Även i det postala flödet görs motsvarande kontroller och det förekommer en del brister. Tullverket kommer därför att fortsätta med

kontrollerna som den fysiska närvaron ute på postterminalerna.

Efterkontroll

Efterkontroller genomförs i form av revisioner och eftergranskningar. Genom dessa säkerställer Tullverket att företagen har deklarerat rätt och har goda rutiner för sin tullhantering. De avvikelser som Tullverket upptäcker vid efterkontroller korrigeras vilket leder till att vi i efterhand kan säkerställa både korrekt uppbörd och att in- och utförelsebestämmelser följts. I förekommande fall riskerar företag som gjort fel också att få sina tillstånd ifrågasatta. Dessutom bidrar efterkontrollerna till att konkurrensneutraliteten för företagen upprätthålls.

Efterkontroller ska utföras med effektiva och relevanta granskningsmetoder så att Tullverket hittar de väsentliga felaktigheterna och kan ge företag återkoppling om förbättringar. Efterkontroller görs vanligtvis efter riskvärdering eller signaler om felbeteenden.

Tullverket har haft en fortsatt tydlig styrning mot revision som förstahandsval vid efterkontroll. Vid en revision gör vi en mer omfattande kontroll på plats hos företaget vilket medför att vi kan göra effektivare och djupare kontroller och därmed nå ett bättre resultat.

Under 2019 har effektiviteten och antalet revisioner ökat främst som en följd av en fortsatt implementering av ett teambaserat arbetssätt med driftledning. Fler revisorer har rekryterats vilket bidragit till att vi kunnat göra fler revisioner och antalet timmar har därför ökat. Styckkostnaden för revisioner ökar också till följd av att revisionerna blir mer omfattande.

Eftergranskningarna har ökat i antal i jämförelse med föregående år. Ett stort antal eftergranskningar har tagit mindre tid. De var kontrollåtgärder efter en kommissionsgranskning. Detta har bidragit till att styckkostnaden för eftergranskningar blivit lägre.

På grund av kommissionsgranskningarna har inte lika många nya revisionsärenden kunnat startas upp som planerat, men under 2019 har en inriktning av efterkontroller mot textilbranschen påbörjats.

Under övriga ärenden redovisas bland annat övervakning av garantier och solvensbedömning. Andelen övervakning av garantier har ökat

EFFEKTLEDNING | Efterkontroll

Tabell 26

Efterkontroller

Källa: Agresso, redovisning från kompetenscenter samt Kvalitetsmätning 2017, 2018 och 2019

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Revisioner ^{a)}	122	119	153	29%	26 247	34 119	41 465	22%	132 956	176 329	197 829	12%
Eftergranskningar ^{a)}	199	193	240	24%	27 286	24 122	14 473	-40%	84 737	76 865	52 861	-31%
Övriga ärenden ^{b)}	1 474	1 571	2 424	54%	30 914	44 324	56 641	28%				
Totalt	1 795	1 883	2 817	50%	84 447	102 565	112 579	10%	103 064	114 802	109 299	-5%

a) Antal timmar för 2017 och 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av ändrad fördelning av tid.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, övervakning av garantier och solvensbedömning, förarbete efterkontroller, kvalitetsmätning, förfrågningar från utlandet samt förbättringsarbete inom processen.

Tabell 27

Genomströmningstid revisioner

Källa: Redovisning från kompetenscenter	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Andel revisioner med maximalt 160/165 dagars genomströmningstid ^{a) b)}	69%	88%	75%	-13 procentenheter
Genomsnittlig genomströmningstid för revisioner, antal dagar ^{b)}	177	138	137	-1 dag

a) För 2017 och 2018 avsåg måttet maximalt 180 dagar.

b) Under 2019 har ett nytt ärendehanteringssystem införts vilket medför att det förarbete som görs innan kontroll inte ska räknas in. Måttet har därför förkortats till 160 dagar från 165 dagar.

Tabell 28

Kvalitet i efterkontroll

Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 i procentenheter
Andel överklagade ärenden som lett till ändrade beslut vid domar	0%	17%	22%	5
Andel revisioner som resulterat i ändringar	76%	82%	82%	0

kraftigt under 2019. Detta är en medveten insats eftersom området varit nedprioriterat under tiden för omprövning av tillstånd från 2016 till maj 2019. Utvecklingen av genomströmningstiden för revisioner är enligt förväntan och i nivå med 2018. Det visar att vi har en fortsatt effektiv ärendehantering och att arbetet med metodutveckling har gett positiva resultat. Ett flertal stora och komplicerade revisioner har behövt ta längre tid i anspråk men det är endast 25 procent av revisionerna som tagit längre tid än 165 dagar.

Av revisionerna har 82 procent lett till en ändring⁶ vilket är på samma nivå som föregående år. Trots att en revision inte leder till en ändring så är den preventiva effekten av en kontroll också viktigt.

Andelen överklaganden som ändras i förvaltningsdomstol indikerar kvaliteten i efterkontrollarbetet. Under året har nio domar vunnit laga kraft. Två domar i Kammarrätten innebar att Tullverkets beslut ändrats. Föregående år var motsvarande siffror en av sex. Sett till antalet ärenden som hanteras inom efterkontrollen är det få ärenden som överklagas och endast enstaka ärenden leder till att Tullverkets beslut ändras. Detta indikerar att den rättsliga kvaliteten i Tullverkets efterkontroll är hög.

Det sker även löpande kontroller av att rutinerna för handläggning följs. Under året har endast några mindre avvikelser upptäckts och åtgärdats.

Under åren 2014–2018 kontrollerades årligen 20 företag av de hundra största företagen avseende importvärde. Under 2019 sammanställdes resultatet av de kontrollerna som motsvarade vad som normalt kontrolleras i en revision men även omfattade företagets egenkontroll och en riskvärdering av framtida kontrollbehov. Nästan alla företag som kontrollerades använde sig av ombud för att göra tulldeklarationerna. De feltyper som upptäcktes i kontrollerna av de stora företagen har varit av varierande slag och avviker inte från vad som upptäcks vid ordinarie revisioner, exempelvis odeklarerade fakturor samt fel avseende tullvärde, ursprung och klassificering. I 71 procent av kontrollerna gjordes en efterdebitering av tull. Tullverkets bedömning är att felen framför

allt orsakas av bristande egenkontroll hos företagen, det vill säga att de förlitar sig på att deras ombud gör korrekta tulldeklarationer. Tullverket bedömde att i 67 procent av kontrollerna var risken låg för att felen kan komma att upprepas. Endast i ett fall bedömdes risken för upprepade fel var hög.

Tullverket arbetar kontinuerligt med att förebygga bristerna i företagets egenkontroll genom att informera om betydelsen av egenkontroll och erbjuda relevant utbildning. I de fall företagen har ett tillstånd kan detta ifrågasättas och tillfälligt dras in eller återkallas. Tullverket använder också sanktioner i form av tulltillägg som ska skapa incitament till att göra rätt. Där uppsåt eller grov oaktsamhet kan misstänkas lämnas en brottsanmälan.

Skattefelet

Tullverket använder en anpassad modell för att redovisa åtgärder som vidtagits för att minska skattefelet och bedöma hur vi bidragit till att uppfylla målet. Fokus i modellen ligger på tre så kallade skattefelsområden som våra åtgärder kan påverka; vägledning och attitydpåverkan, strukturutveckling samt kontroller. Skattefelsområdena motsvarar vårt förebyggande, styrande samt kontrollerande arbete mot skattefelet.

Vägledning och attitydpåverkan

Tullverket ska tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Syftet med Tullverkets förebyggande arbete är att påverka kunskap och attityder hos allmänhet och företag.

Tullverket ska styra användningen mot digitala kanaler. Genom digitala kanaler kan vi erbjuda e-tjänster samt öka standardiseringen och kvaliteten på de uppgifter som lämnas. Webbplatsen tullverket.se är den enskilt viktigaste kanalen för Tullverkets information och kommunikation.

Tillgängligheten för import- och export-systemen är viktig för företagen. Tullverket har en mycket hög driftssäkerhet över tid och systemen har varit tillgängliga till 99,97 procent under året. Den höga driftssäkerheten leder i sin tur till färre samtal till Tullverkets it-support. Antalet externa

⁶ Med ändring menas att en debitering eller återbetalning har gjorts i ärendet.

samtal dit minskade med 9 procent jämfört med föregående år. Företagen använder sig även mer av e-post och tjänsterna på webbplatsen i stället för telefon.

Strukturutveckling

Strukturutveckling bidrar till att göra det enklare för allmänhet och företag att göra rätt från början. Det kan till exempel vara förbättringar i system och strukturer för att lämna information och uppgifter.

Eftersom de flesta import- och exportärenden automatklaras i tulldatasystemet (TDS) ställs höga krav på de valideringar som görs i systemet. Med fler förfinade valideringar ökar antalet deklarationer med korrekta uppgifter eftersom valideringarna leder till att deklarationer med felaktigheter inte godkänns av systemet.

Kontroller

Tullverket genomför kontroller i tre olika skeden av tullprocessen med syfte att säkerställa en korrekt uppbörd:

- förebyggande kontroll – kontroll av villkor och kriterier
- initialkontroll – till exempel dokumentkontroll eller varuundersökning
- efterkontroll – revisioner eller eftergranskningar.

Tullverkets kontroller bidrar till att minska skattefelet och upprätthålla konkurrens-

neutraliteten eftersom de leder till att vi debiterar och krediterar korrekt tull, skatt och andra avgifter. Majoriteten av tulldeklarationerna kontrolleras automatisk genom valideringar i TDS. Under 2019 kontrollerade vi fler tulldeklarationer manuellt än jämfört med föregående år (69 977 stycken 2019, 67 494 stycken 2018), se tabell 22. Vi genomförde även fler efterkontroller jämfört med föregående år (2 817 stycken 2019, 1 883 stycken 2018), se tabell 26.

Skattebortfallet alkohol- och tobaksbeslag

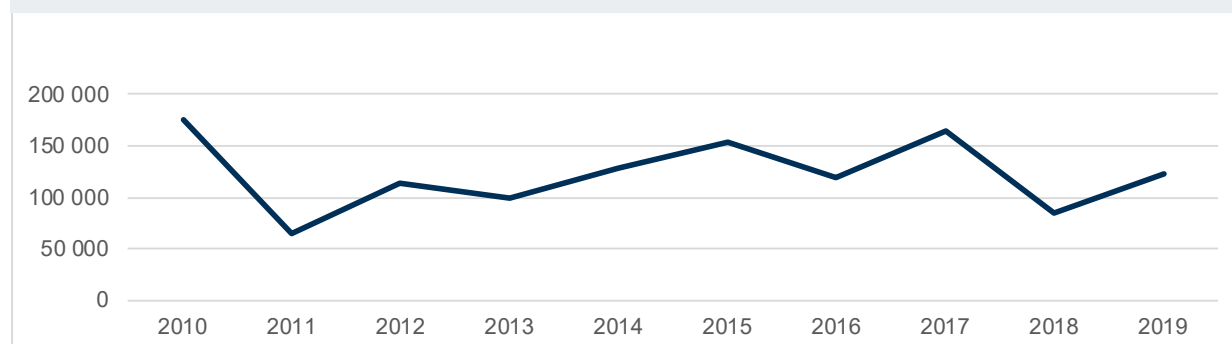
Alkohol- och tobaksvaror som tagits i beslag är varor för vilka alkohol- eller tobaksskatt skulle ha tagits ut vid en legal införsel. Skattebortfallet för de beslagtagna varorna kan därför beräknas, läs mer under Samhällsnytta i Mätmetoder och definitioner, sidan 85.

Variationen i det beräknade skattebortfallet över tid beror på de beslagtagna mängderna av alkohol- och tobaksvaror. Typen av beslagtagna varor påverkar också beräkningen eftersom det är olika skattesatser för olika varor. Till exempel blir skattebortfallet lägre de år som större mängder öl tagits i beslag eftersom skattesatsen baseras på alkoholhalt och därmed är lägre än för till exempel starksprit.

En ökning av skattebortfallet har skett under 2019 jämfört med 2018 och ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Ökningen beror främst på ett mindre antal stora beslag av cigaretter och spritdrycker.

Diagram 3

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag (tkr)

Graden av skattefelets förändring

Skattefelet är det potentiella mörkertalet vid import, alltså den handel som inte deklarerats alls eller deklarerats felaktigt.

Den europeiska revisionsrätten uppmärksammade i sin rapport 19/2017 angående import-proceduren att EU-kommissionen, trots att det efterfrågats av EU-parlamentet, inte presenterat några beräkningar av tullfelet, så kallat customs gap. EU-kommissionen uppmanades att från år 2019 göra periodiska beräkningar av tullfelet. Några sådana har inte gjorts.

Revisionsrätten anger i sin särskilda rapport 12/2019⁷ angående e-handel att EU-kommissionen uppskattat förlusterna av moms som inte korrekt uppbärs vid leverans av varor av ringa värde från länder utanför EU till hela 5 miljarder euro per år. Revisionsrätten rekommenderar i samma rapport att medlemsstaterna före utgången av 2021 ska göra regelbundna uppskattningar av momsefterlevnads-gapet för e-handeln och att EU-kommissionen bör bistå medlemsstaterna i utarbetandet av en metod för detta. EU-kommissionen har i sitt svar godtagit denna rekommendation och kommer att tillhandahålla medlemsstaterna hjälp på begäran.

Statistiska centralbyrån har i samarbete med Tullverket under 2016 arbetat fram och föreslagit ett alternativt förfarande för att beräkna den kvantitativa storleken av Tullverkets skattefel eftersom utfallsrummet inte kan avgränsas och därmed mätas enligt statistiskt normalförfarande. Metoden grundas på ett antagande om att felaktig rapportering i en källa kan användas som bas för beräkningen i en annan källa. Det innebär att resultatet inte statistiskt kan säkerställas och är förknippat med osäkerhet. Det är en ad hoc-metod och ett starkt modellantagande men kan ge en bild över tänkbara rapporterings-diskrepanser.

Eftersom beräkningen endast avser tull-avgifter används fortsättningsvis begreppet tullfel. Beräkningsmetoden kan endast användas för att teoretiskt följa utvecklingen av tullfelets storlek. Den kvantitativa beräkningen av tullfelet måste beaktas separat från övrig återrapportering eftersom modellantagandet bygger på externa värden och förhållanden som Tullverket inte kan påverka. De enda tulladministrationer inom EU som beräknar ett skattefel är de där tull- och skatteadministrationen är en gemensam myndighet och då har det beräknade skattefelet inte innehållit tullavgifter utan varit inriktat på inkomstskatter av olika slag.

Baserat på den teoretiska beräkningsmetoden som bygger på förhållanden från 2014 så skulle tullfelet under åren 2017, 2018 respektive 2019 uppgått till 108, 112 respektive 118 miljoner kronor.

Utveckling av skattefelsmodellen

Under 2019 har Tullverket samverkat med Karlstads universitet för att undersöka om det är möjligt att få fram en metod för att statistiskt beräkna tullfelets storlek. En första version av statistisk modell har tagits fram. För att kunna testa denna modell behövs ytterligare variabler och mer data. Tullverket har gjort bedömningen att det inte är möjligt att ta fram de ytterligare variabler eller data som krävs för att kunna komma vidare och testa den föreslagna modellen. Tullverket kommer därför att avsluta arbetet med Karlstads universitet och i stället påbörja ett internt arbete med att utveckla skattefelsmodellen. I det arbetet kommer analyser att göras bland annat över möjligheten att undersöka mindre delområden av importen.

7) Särskild rapport 12/2019: E-handeln: uppbörden av moms och tullar är fortfarande problematisk i många avseenden

Foto: Mette Ottosson

Efterlevda in- och utförselbestämmelser

Tullverket ska övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs.¹ Att förhindra smuggling av narkotika och vapen, liksom att förhindra storskalig eller frekvent illegal införsel av alkohol och tobak, är särskilt viktigt samtidigt som insatserna måste balanseras mot myndighetens ansvar inom samtliga risk- och restriktionsområden. Tullverket ska redovisa och analysera resultatet av kontrollverksamheten avseende smuggling av narkotika och vapen samt storskalig eller frekvent illegal införsel av alkohol och tobak. Av redovisningen ska det framgå hur myndigheten har balanserat insatserna inom dessa områden mot insatser på övriga risk- och restriktionsområden samt vilka överväganden som gjorts.²

Tullverket prioriterar och planerar sin övervakning av och sina kontroller i trafiken till och från Sverige utifrån risk och hotbild. Vi prioriterar att agera där vi bedömer att riskerna är som störst och där odeklarerade eller felaktigt deklarerade varor kan leda till stora konsekvenser för samhället.

Utöver de viktigaste varorna, narkotika, vapen, alkohol och tobak, är varor som kan vara

ett hot mot hälsa och säkerhet fortsatt viktiga i Tullverkets analys- och kontrollarbete. Det är till exempel olagliga läkemedel, missbrukssubstanser och produkter med veterinära bestämmelser. Ett annat område där uteblivna kontroller kan få stora konsekvenser är varor som kan utgöra ett hot mot miljön, till exempel kemiska produkter, avfall samt djur och växter.

Med storskalig införsel avser Tullverket

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket

2) Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Tullverket

volymer som transporteras i transportmedel som är avsedda för kommersiella transporter. Med frekvent införsel avser Tullverket regelbunden införsel oberoende av volymer och transportmedel.

År 2019 åkte 7,5 miljoner motorfordon över Öresundsbron åt något håll, vilket motsvarar ungefär 20 000 fordon per dag.³ Under 2018 ankom 59 000 ton gods med flyg från utlandet till Sverige, varav 32 000 ton via Arlanda. Det lossades 87 miljoner ton utrikesgods i svenska hamnar. Antalet passagerare som ankom till Sverige med fartyg 2018 uppgick till drygt 15 miljoner. Samma år ankom drygt 15,8 miljoner passagerare med flyg till Sverige från utlandet, varav 10,8 miljoner via Arlanda⁴.

Kontrollerna ska vara så träffsäkra som möjligt för att dels vara resurseffektiva, dels störa den legala trafiken så lite som möjligt. För detta behöver vi kunna göra effektiva prioriteringar. Tullverket samverkar nationellt och internationellt med andra myndigheter i arbetet med kontroller av restriktionsvaror. Vi har löpande samverkan med nationella myndigheter som länsstyrelser, Läkemedelverket, Polismyndigheten, Kustbevakningen och Skatteverket i fråga om kontroll av restriktionsvaror.

Resultat

Tullverket förhindrar att illegala varor förs in i och ut från Sverige genom att genomföra fysiska kontroller av varor i trafikflödet för att säkerställa att anmälnings- och deklarationsskyldigheten är uppfylld. Kontrollerna har också en förebyggande effekt genom vår synlighet och närvaro. Genom kontrollerna kan vi också öka vår kunskap om varuflödet och därmed få bättre förutsättningar för att bedöma både behov av informationsinsatser och prioritering av nya kontrollinsatser.

Att övervaka trafiken till och från Sverige innebär utmaningar på flera sätt. De långa landgränserna har många oövervakade vägar och längs fastlandskusten finns många hamnar som tar emot såväl passagerar- och lastfartyg som fritidsbåtar. Därutöver tillkommer flygplatser. De mest trafikerade gränsövergångarna är Öresundsbron och Arlanda flygplats.

Tullverkets kontrollstrategi⁵ anger inriktningen för kontrollverksamheten och ska bidra till bättre kontrollresultat, medvetna prioriteringar, effektivare resursutnyttjande och utvecklandet av kontrollmetoder. Tullverkets kontroller är riskbaserade men vid gräns mot tredjeland finns det även inslag av slumpkontroller. Kontrollresultat ska återföras för att ge kunskap. Det gäller även för kontroller som inte ger resultat i form av beslag eller andra avvikelser.

För att långsiktigt upprätthålla viljan hos allmänhet och företag att göra rätt krävs att de upplever att det finns en risk för att den som gör fel upptäcks. Kontrollerna har därför även en förebyggande effekt.

De flesta av Tullverkets kontroller för att säkerställa in- och utförselregler genomförs som fysiska kontroller och redovisas nedan. Inom tillståndshandling, klarering och efterkontroll utförs också kontroller i syfte att säkerställa att in- och utförselreglerna följs, men de kontrollerna redovisas i avsnittet om uppbörd.

Tullverket har under 2019 prioriterat kontroller för att hitta narkotika, vapen samt illegal storskalig och frekvent införsel av alkohol och tobak. Tullverket utför också kontroller för att hitta varor som kan vara ett hot mot hälsa, miljö och säkerhet. Kontrollerna görs i olika trafikflöden som resande, post- och kurirförsändelser, transportmedel på väg samt flyg- och sjötransporter. Tullverket bedömer fortsatt att det är i den tunga trafiken, till exempel i lastbilar och containrar, som större mängder av restriktionsvaror förs in i landet.

Tullverkets kontrollverksamhet har under året granskats av Riksrevisionen⁶. En viktig slutsats av den granskningen är att underrättelseverksamheten är viktig för att Tullverket ska kunna bedriva en effektiv kontrollverksamhet. Med utgångspunkt i Riksrevisionens rapport har ett antal åtgärder påbörjats för att förstärka Tullverkets förmåga att bedriva strategisk underrättelse och för att få en tydligare prioritering av underlagen från underrättelse- och analysverksamheten.

3) Trafikstatistik från Öresundsbro Konsortiet

4) Statistiken är hämtad från Trafikanalys och det saknas statistik för 2019 för samtliga transportslag.

5) STY 2012-636 Kontrollstrategi

6) RIR 2019:12 Tullverkets kontroll – en träffsäker verksamhet?

EFFEKTLEDJAN | Fysisk kontroll

■ HÄNT UNDER ÅRET

Myndighetssamverkan i Norrbotten gav beslag av narkotika och vapen

Under två veckor i oktober genomförde Tullverket en särskild kontrollinsats i östra Norrbotten, Operation Islossning, tillsammans med fyra samverkande myndigheter. Ungefär 40 tulltjänstemän från hela landet deltog. Insatsen var riktad mot frekvent smuggling av narkotika, vapen och annan brottslighet. Kontrollinsatsen initierades av Tullverket och är en av de största som någonsin ägt rum vid gränsen mot Finland i Norrbotten.

En av anledningarna till att genomföra en gemensam kontrollinsats var de stora beslag av narkotika som gjorts tidigare i Haparanda. Under insatsen genomfördes kontroller vid flera orter mot finska gränsen och punktskattekontroller genomfördes på olika platser inne i landet. Operation Islossning

resulterade i beslag av både vapen och narkotika.

En förutsättning för de goda resultaten var det nära samarbetet mellan de deltagande myndigheterna som bland annat jobbat utifrån

en gemensam lägesbild. Samarbetet med de andra myndigheterna och mellan deltagarna från de olika delarna av Tullverket fungerade väl och har och gett ökade kunskaper för alla inblandade.

Narkotika och dopningsmedel

Enligt Europol är den illegala narkotika-marknaden den största illegala marknaden inom EU. Sverige är i allt väsentligt att betrakta som ett mottagarland för narkotika. Det innebär att merparten av den narkotika som konsumeras smugglas hit.

Enligt CAN⁷ har narkotikaanvändningen i Sverige ökat under 2000-talet. Den har också blivit mer jämnt spridd över landet även om konsumtionen ligger på lägre nivåer än jämfört med USA och flertalet andra europeiska länder.

Tullverkets beslag av olika narkotikatyper och dopningspreparat når antalsmässigt en ny rekordnivå. Den enskilt största ökningen är beslag i post- och kurirflödet, men även beslag i resandeflödena med personbil, flyg, tåg och färja bidrar till den nya rekordnivån. Antalet beslag i post- och kurirflödet ökar också markant under 2019 och utgör ungefär hälften av samtliga beslag. Det motsvarar knappt 14 procent av årets totala samhällsnytta. De illegala varor som ökar mest antalsmässigt utgörs av narkotiska läkemedel, torkad kat och amfetamin.

Ökningen av antalet beslag bedöms vara relaterat till att såväl efterfrågan som utbud av olika narkotikatyper är stor. Denna trend är inte unik för Sverige utan följer utvecklingen inom övriga länder i EU. Drivkrafter är snabbare och effektivare internationell logistik samt innovation i produktionen av olika narkotikatyper vilket leder till sjunkande marknadspriser. Den ökade efterfrågan påverkas även av ökad globalisering och ökad exponering av nya missbrukssubstanser via internet.

Noterbart är att antalet beslag och beslagtagen mängd av kokain har minskat jämfört med 2018 då två mycket stora beslag gjordes. Tullverket fortsätter att arbeta för att identifiera smuglingsvägar och de kriminella som är involverade i kokainsmuggling.

Ett trendbrott har skett vad gäller beslagen av olika narkotiska läkemedel i tablettform. Tramadol utgör fortsatt en stor del av dessa läkemedel men den största ökningen står olika typer av bensodiazepiner för. Ökningen återspeglar sannolikt en växande efterfrågan på dessa

substanser som inte uppfattas som ett missbruk i användarledet. Detta medför att narkotiska läkemedel ökar i andra demografiska grupper jämfört med traditionella droger vilket indikerar en omfattande spridning. Vid narkotikarelaterade dödsfall är förekomsten av olika narkotiska läkemedel i särklass vanligast.

Samhällsnytta narkotika och dopningsmedel

Tullverkets beslag av narkotika och dopningsmedel leder till en effekt som motsvarar ett samhällsekonomiskt värde motsvarande kostnaderna av missbruk. Värdet av beslagen omräknat till samhällsnytta enligt Tullverkets modell⁸ är något lägre än 2018 men fortfarande mycket högt.

Anledningen till minskningen av samhällsnyttan är främst att Tullverket inte gjort lika stora beslag av kokain och heroin som till exempel under 2018. Då stod kokainbeslagen för 37 procent av det årets samhällsnytta.

Beslagen av amfetamin, cannabis och heroin utgör över 80 procent av samhällsnyttan för 2019. Amfetaminbeslagen står för 44 procent, följt av cannabisbeslagen 22 procent och heroinbeslagen 14 procent.

Beslag av narkotika och dopningsmedel

Antalet beslag av olika narkotikatyper och dopningspreparat ökade med över 30 procent under 2019, se tabell 31 i tabellbilagan. Det är främst antalen beslag av cannabis, amfetamin, kat och narkotiska läkemedel som har ökat.

Heroin

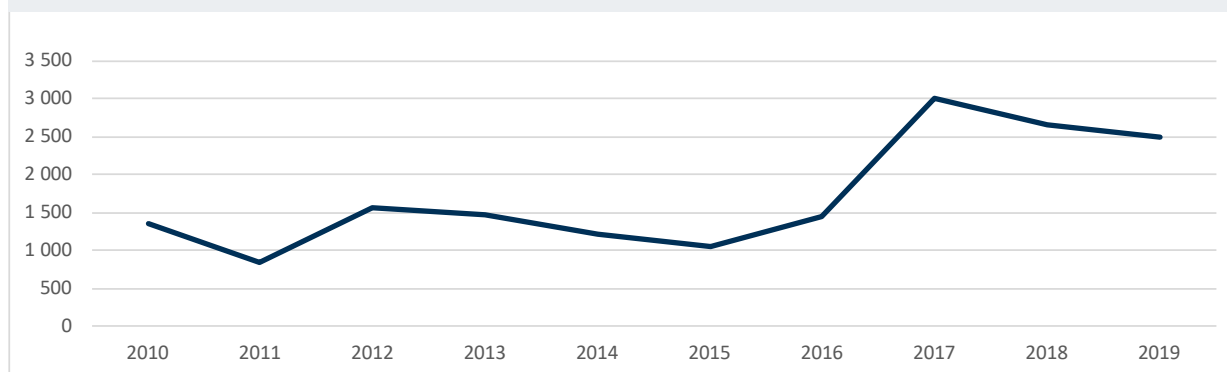
Beslagtagen mängd heroin har minskat under 2019 jämfört med föregående år men ligger fortfarande på rekordhög nivå. Tullverket har sett en ökning av heroinbeslag med en högre renhetsgrad vilket tyder på en god tillgång av heroin i Sverige. Det är främst beslag av det bruna rökheroinet som har ökat. Flest beslag av heroin görs i post- och kurirflödet. Det enskilt största beslaget under 2019 gjordes i en lastbil som kom med färja och det beslaget utgör en tredjedel av årets totala mängd av heroin.

7) Drogutvecklingen i Sverige 2019, CAN-rapport 180.

8) Se avsnitt Samhällsnytta, sidan 85.

Diagram 4

Samhällsnytta narkotika & dopning (mnr)

Tabell 32

Källa: Tullmålsjournalen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018-2019	
											%	Antal
Kvantiteter av narkotika- och dopningsbeslag												
Heroin (kg)	41	17	6	3	22	3	31	37	71	60	-16%	-11
Opium (kg)	11	10	4	13	14	7	12	4	6	34	492%	28
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	185	60	172	255	139	175	101	368	198	334	69%	136
Kokain (kg) (inklusive kokablad)	33	33	28	36	32	84	45	97	488	43	-91%	-445
Cannabis (kg)	519	576	1 504	911	859	410	1 376	2 396	926	1 115	20%	189
Kat (kg) ^{a)}	13 836	18 349	11 608	7 569	9 580	3 505	2 926	3 979	1 996	5 159	158%	3 163
Ecstasy (tabl)	591	3 069	20 241	19 493	6 085	19 057	27 051	12 769	34 798	61 260	76%	26 462
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	781 265	648 289	1 049 665	896 452	735 805	718 349	1 259 998	2 197 933	1 167 254	2 815 276	141%	1 648 022
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	25	62	86	56	100	81	55	204	141	307	119%	167
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	1	10	28	13	22	52	6	15	66	90	37%	24
Summa narkotika (tabl.)	781 856	651 358	1 069 906	915 945	741 890	737 406	1 287 049	2 210 702	1 202 052	2 876 536	139%	1 674 484
Summa narkotika (kg)	14 650	19 107	13 408	8 843	10 746	4 265	4 545	7 086	3 826	7 052	84%	3 226
Summa narkotika (l)	1	10	28	13	22	52	6	15	66	90	37%	24
Dopningsmedel (tabl.)	144 720	153 464	328 078	94 956	125 622	2 531 301	342 885	170 598	155 333	84 349	-46%	-70 984
Dopningsmedel (kg)	16	30	28	18	7	30	36	65	54	58	7%	4
Dopningsmedel (l)	20	71	51	16	13	121	52	51	38	26	-32%	-12

a) Varav torkad kat 3 473 kg 2017, 1 690 kg 2018 och 4 575 kg 2019.

Diagram 5
Heroin (kg)

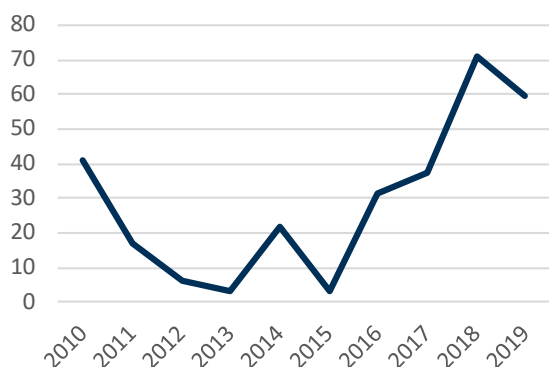

Diagram 6
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)

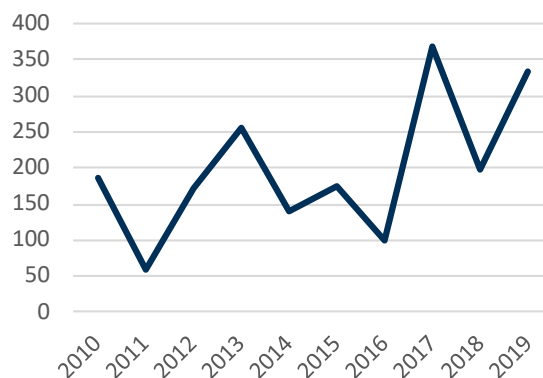

Diagram 7
Kokain inkl. kokablad (kg)

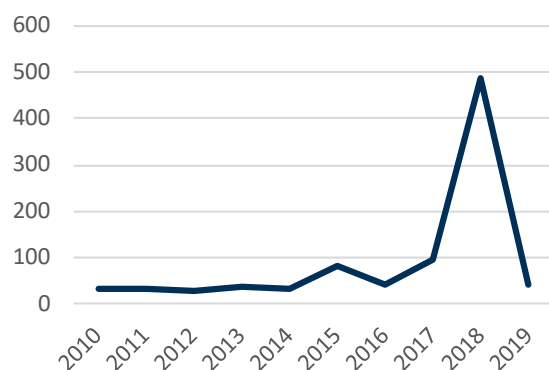

Diagram 8
Cannabis (kg)

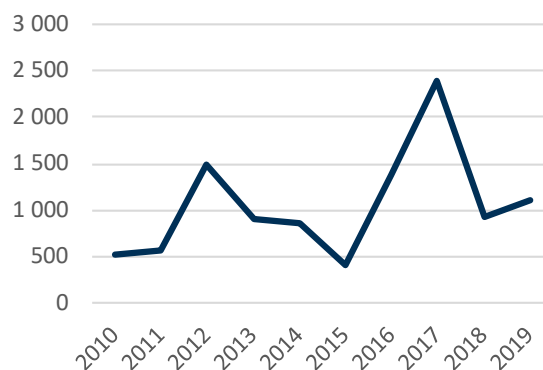

Diagram 9
Kat (kg)

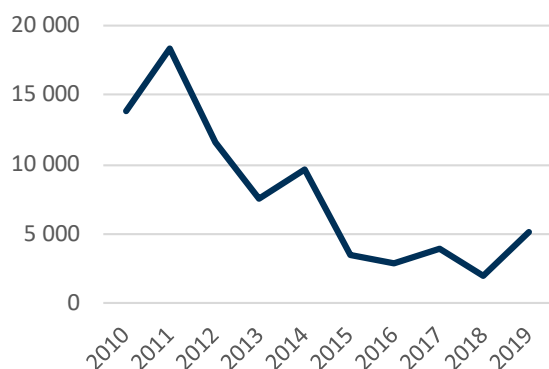
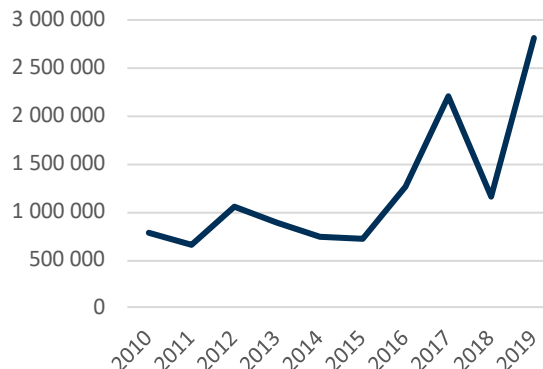

Diagram 10
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)

Opium

Såväl Tullverkets som Polismyndighetens beslag av opium är få sett till antal över tiden och marknaden anses utgöra en väl avgränsad grupp brukare. Den beslagtagna mängden har dock kraftigt ökat under 2019 och utgörs i huvudsak av tre stora beslag där det största beslaget gjordes i flygfrakt och omfattade 22 kg opium. Majoriteten av beslagen är dock fortfarande relativt små.

Amfetamin

Marknaden för amfetamin bedöms vara i stort oförändrad under perioden och amfetamin är den vanligaste centralstimulerande narkotikan i Sverige. Tullverkets beslag av amfetamin varierar över åren i såväl antal som mängd. Den beslagtagna mängden 2019 har ökat med nästan 69 procent i jämförelse med föregående år. Beslagsmängderna av metamfetamin är fortsatt små. Både amfetamin och metamfetamin produceras inom EU vilket innebär att smugglingen sker över EU:s inre gränser. För både amfetamin och metamfetamin gäller att majoriteten av beslagen är mindre mängder i postflödet. De stora beslagen är få till antalet men står för merparten av den beslagtagna mängden amfetamin. De stora beslagen görs oftast i lastbils- och personbilsflödet men även i post- och kurirflödet.

Kokain

Tillgången på kokain i Sverige bedöms fortsatt vara hög. Enligt CAN är missbruket av kokain geografiskt spritt över hela Sverige och gatupriset har sjunkit⁹.

Under 2018 gjordes två mycket stora beslag, ett i fraktflyg och ett i container, samt ett antal stora beslag i resandeflödet med personbil, lastbil samt i kurirflödet. Under 2019 har grova beslag i lastbils- och kurirflödet uteblivit och antalet beslag i personbil har halverats. Flest kokainbeslag gjordes i postflödet och består av små mängder. Vi ser en ökning av kokain-smuggling där flygresenärer transporterar kokainet inuti kroppen.

Under 2019 har Tullverket genom internationell samverkan bidragit till beslag av kokain på 771 kg utomlands.

Cannabis

CAN bedömer att tillgängligheten av cannabis har ökat i Sverige sedan 1990-talet i och med att gatupriserna är förhållandevis låga trots att rekordstora beslag har gjorts¹⁰.

Under senare delen av 2019 uppstod en minskad tillgång på cannabisharts vilket ledde till en kraftig prisökning. Den minskade tillgången beror sannolikt på att brottsbekämpande myndigheter i Marocko har lyckats slå ut producenter samt att omfattande beslag har gjorts i det viktiga transitlandet Spanien.

Under 2019 har Tullverkets beslag av cannabis ökat i lastbilsflödet. Sett till antalet beslag är personbils- och postflödet samt resande med tåg de mest frekventa flödena för smuggling av cannabis och marijuana.

Tullverket har genom operativ internationell samverkan bidragit till att drygt ett halvt ton cannabisharts och marijuana beslagtagits inom övriga Europa.

Kat

Marknaden för kat är fortsatt starkt kopplad till en avgränsad grupp användare. Beslagen av färsk kat har ökat i såväl mängd som antal jämfört med 2018. Beslagen är störst bland resande med flyg. Beslagen av torkad kat är fortfarande betydligt vanligare än färsk kat och sker primärt i post- och kurirflödet. Under 2019 har beslagen av torkad kat mer än dubblerats både vad gäller mängd och antal jämfört med 2018.

Ecstasy

Mängden beslag av ecstasy i pulverform har varit relativt konstant över åren men har ökat under 2019. Tablettbeslagen fortsätter att öka. De stora antalet små beslag i postflödet indikerar att beställningar sker via internet för leverans direkt till slutkonsument.

Övrig narkotika inklusive narkotiska läkemedel

Beslagen av narkotiska läkemedel är fortsatt omfattande och antalet beslag av olika narkotiska läkemedel i tablettform har med god marginal passerat beslagen av cannabisharts och marijuana.

9) Drogutvecklingen i Sverige 2019, CAN rapport 180.

10) Drogutvecklingen i Sverige 2019, CAN rapport 180, sid 13.

Användandet av heroin har enligt CAN under 2000-talet mer och mer ersatts av syntetiska opioider¹¹, det vill säga narkotikaklassade läkemedel som till exempel tramadol och subutex. Tramadol utgör fortsatt en stor del av Tullverkets sammanlagda beslag av narkotiska läkemedel. Tillgängligheten på tramadol är internationellt hög eftersom det är receptfritt i ett flertal länder och därför kan beställas via apotek på internet. Som syntetisk opioid är den billig att framställa och priset per dos är lågt.

Beslagen sker främst i personbils- och postflödet samt i resandeflödet med tåg. Det största beslaget av tramadol gjordes i lastbilsflödet vid gränspassage i Skåne.

Dopningsmedel

Marknaden bedöms vara omfattande och relativt stabil. I Sverige sker även tillverkning av dopningsmedel, med råvaror från Kina, för försäljning på den internationella marknaden.

Medan de beslagtagna mängderna av olika dopningspreparat kontinuerligt sjunker, så är antalet beslag relativt stabilt. De flesta beslag sker i post- och kurirflödet.

Missbrukssubstanser

Trenden med en ökning av olika missbrukssubstanser följer utvecklingen inom övriga länder i EU¹². Tullverket har gjort fler omhändertaganden av missbrukssubstanser¹³ under 2019 jämfört med föregående år, se tabell 33 i tabellbilagan. Ökningen består av tabletter som kommer i post- och kurirflödet.

Alkohol och tobak

För att bekämpa illegalt införd alkohol och tobak genomförs kontroller och förebyggande insatser. Tullverket samverkar med Polismyndigheten, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten i gemensamma myndighetsinsatser och andra operativa ärenden.

Internetbeställda alkohol- och tobaksprodukter kan föras in i landet utan att villkoren för införsel följs eller att svensk punktskatt

betalas. Alkohol- och tobaksprodukter förs också in under sken av att vara för privat bruk men det egentliga syftet är vidareförsäljning. Tullverket ser ett förändrat tillvägagångssätt där resenärerna för in en mindre mängd alkohol per gång för att minska risken för upptäckt.

Tullverket utför kontroller även av fordon på väg, postförsändelser och på lager där varor förvaras för omlastning under transporten i enlighet med befogenheterna i lagen om punktskattekontroll (LPK)¹⁴. En LPK-kontroll leder till ett omhändertagande av varorna och utredning av skattskyldigheten. Varorna är omhändertagna av Tullverket till dess skattskyldigheten fastställs och kan sedan komma att återutföras eller förverkas. Kontrollen kan även övergå i misstanke om smuggling och varorna tas i beslag. Skulle åtal mot smuggling ogillas eller förundersökningen läggas ned kan varorna omhändertas på nytt och utredningen av skattskyldighet kan fortsätta.

Alkohol

Enligt CAN har den totala alkoholkonsumtionen minskat med 7 procent under åren 2009–2018. CAN bedömer att smuglingen av alkoholdrycker sjönk under 2018¹⁵.

Tullverket har gjort fler beslag under 2019 vilket till stor del beror på att STÖRA-verksamheten¹⁶ implementerats i hela landet. Av Tullverkets totala beslagtagna mängd är starkölen dominerande och utgör 73 procent, följt av spritdrycker på 16 procent samt vin och alkohol på 11 procent.

Den beslagtagna mängden sprit har ökat, se tabell 34 i tabellbilagan. Det enskilt största beslaget 2019 var ett beslag på 6 000 liter i lastbil. Antalet beslag av starköl har ökat något men den beslagtagna mängden är konstant. Det enskilt största beslaget 2019 gjordes i en lastbil och bestod av 17 000 liter. Beslagen av starköl har framför allt gjorts i lastbil och personbil. Antalet beslag av vin har ökat men den beslagtagna mängden har legat på en stabil nivå. Beslagen av vin har framför allt gjorts i lastbil och personbil.

11) Drogutvecklingen i Sverige 2019, CAN rapport 180

12) EMCDDA, Europeisk narkotikarapport 2019

13) Med missbrukssubstanser avses preparat som inte ännu är klassade som narkotika men omfattas av lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser.

14) Lag (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

15) Alkoholkonsumtionen i Sverige 2018, CAN rapport 184.

16) STÖRA är Tullverkets arbetssätt för att försvåra och därigenom motverka smuggling eller hantering av punktskattepliktiga varor. Samverkan kan ske med andra myndigheter till exempel Polismyndigheten, Skatteverket, Försäkringskassan eller Socialtjänsten.

Tabell 35

**Omhändertagna mängder alkohol och tobak m.m.
(Varuslag och måttenhet)**Källa: *Insikt samt redovisning från kompetenscentren*

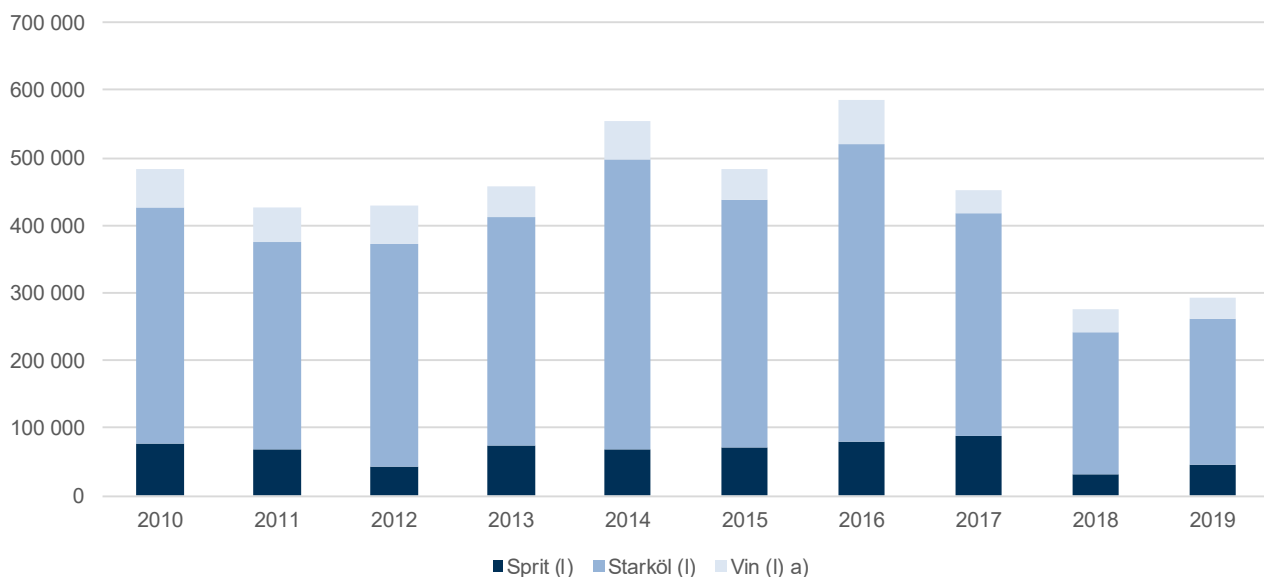
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Liter/st/kg
Sprit+alkoläsk (l)	64 144	14 300	11 955	-16%	-2 345
Vin+cider (l)	44 643	25 814	20 161	-22%	-5 653
Starköl (l)	273 246	167 387	130 335	-22%	-37 052
Cigaretter (st)	235 152	1 294 080	93 370	-93%	-1 200 710
Tobak (kg)	126	571	9 048	1 485%	8 477

Tabell 36

Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak m.m.Källa: *Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren*

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Beslag alkohol	993	951	1 194	26%	243
Beslag tobak	977	713	932	31%	219
Omhändertaganden alkohol och tobak	708	320	317	-1%	-3
Totalt	2 678	1 984	2 443	23%	459

Diagram 11

Beslagtagen alkohol (liter)

Cigaretter

Av de cigaretter som konsumeras i Sverige uppskattas 93,5 procent vara köpta och beskattade i Sverige. 5,6 procent har köpts i samband med utlandsresor och 0,9 procent har smugglats in i Sverige.¹⁷

Mängden beslagtagna cigaretter har ökat med 77 procent, se tabell 34 i tabellbilagan. Flest antal beslag har gjorts i resandeflödet med flyg men den beslagtagna mängden cigaretter där är en mindre del av totala mängden cigaretter. Stora beslag görs framför allt i lastbilsflödet men även i container och på fritidsfartyg, samt vid husrannsakan i brottsutredningar och vid punktskattekontroller. Det är ett litet antal stora beslag som påverkar utfallet.

Det går inte att utifrån ett eller två beslag dra några större slutsatser rörande trender. Både i det långa och korta perspektivet är vår bedömning att marknaden i Sverige inte ökar.

Övrig tobak

Marknaden avseende röktobak bedöms som fortsatt omfattande och smugglingen av varan som relativt stabil. Mängden röktobak ligger på samma nivå, se tabell 34 i tabellbilagan. Tullverket tar flest beslag av röktobak från resande med flyg samt i postflödet. Större mängder röktobak har beslagtogs i personbilsflödet och i resandeflödet med flyg, samt vid husrannsakan i brottsutredningar och vid punktskattekontroller.

Röktobak produceras både inom och utanför EU. Importen av röktobak har förändrats på så sätt att allt mer röktobak först importeras till annat land inom EU innan den transporteras vidare till Sverige. Tullverket gör färre beslag i trafiken som kommer från andra EU-länder, men beslagen omfattar betydligt större volymer än de beslag som görs i trafiken från tredjeland.

Ungefär en tiondel av den svenska befolkningen är dagliga snusare och andelen snusare har de senaste tio åren varit relativt stabilt. Beslagen av snus är ringa både sett till mängd och antal.

Vapen

Efterfrågan på skjutvapen bedöms vara hög och det finns indikationer på att denna efterfrågan i huvudsak uppstår i samband med att befintliga skjutvapen beslagtas. I synnerhet är efterfrågan kopplad till aktörer inom den organiserade brottsligheten som geografiskt är relaterade till de områden som Polismyndigheten klassificerat som särskilt utsatta, utsatta eller ligger i denna riskzon. Våldet med skjutvapen i dessa områden är i hög grad kopplat till handel med droger.

De skarpa skjutvapen som smugglas till Sverige bedöms fortsatt komma från länder på Balkan. Huvudsakligen smugglas dessa vapen i personbil och i resandeflödet med buss, och i flödet av tung trafik där skjutvapen bipackas den legala lasten. Det förekommer även smuggling i post- och kurirflödet och då skickas vapen i delar för att minska risken för upptäckt. Dessa sändningar är ofta kopplade till vapenhandlare i Östeuropa.

Tullverkets antal beslag och mängd av skjutvapen har ökat. Ungefär 50 procent av beslagen, både i antal och mängd, görs i samband med husrannsakan vid brottsutredning. Utöver dessa beslag har Tullverket framför allt gjort beslag av skjutvapen i post- och kurirflödet samt personbilsflödet. I den totala mängden skjutvapen dominerar pistoler och revolverar.

Tullverket har kontinuerligt beaktat vapensmuggling i underrättelse- och kontrollverksamheten och alla Tullverkets sökhundar certifieras för vapen- och ammunitionssök. Tullverket får däremot inte använda beslagtagna skjutvapen i träningen av sökhundar vilket i förlängningen kan begränsa deras förmåga att upptäcka vapen.

Tullverket samverkar med Polismyndigheten för att öka kunskapen om hur vapensmugglingen ser ut idag. Eftersom den är komplex och varierad behöver angreppssätten för bekämpning av smugglingen också bli mer varierad. Tullverket har under 2019 startat ett förbättringsuppdrag för att öka vår förmåga och det kommer att löpa under de två kommande åren.

17) Tobaksvanor i Sverige 2003–2018, CAN Rapport 183.

Diagram 12
Beslagtagna cigaretter (styck)

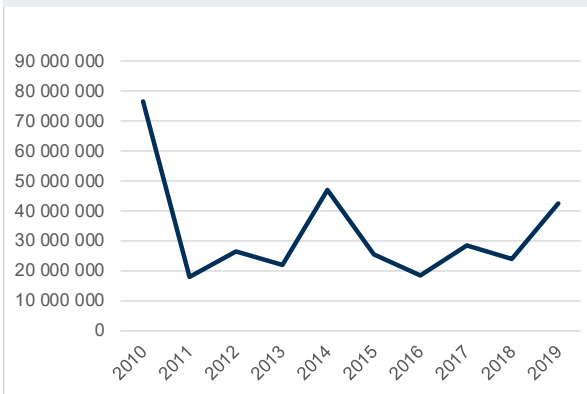
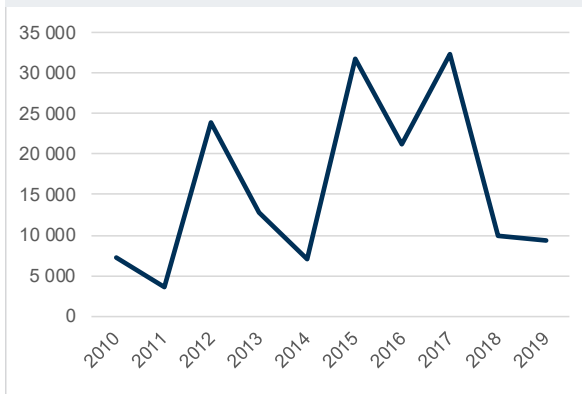

Diagram 13
Beslagtagna övrig tobak (kg)

Tabell 37

Vapen beslag m.m.^{a)}

Källa: Tullmålsjournalen, Redovisning från kompetenscentren

	Antal			Mängd			Enhet
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Skjutvapen	28	34	49	61	41	58	st
	2 836	2 698	1 589	32 680	35 517	22 065	st
Andra vapen, ammunition, sprängmedel m.m.	0	0	2	0	0	1	kg
	0	0	0	0	0	0	l

Övriga avvikelser^{b)}

Källa: Redovisning från kompetenscentren

	Antal sändningar			Mängd			Enhet
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Krigsmateriel ^{c)}	15	28	36	77 215	81 274	78 843	kg
	14	19	13	33 911	30 640	42 958	kg
Andra vapen, ammunition m.m. ^{d)}	21	12	21	156	33	134	st

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen

b) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

c) Krigsmateriel utbrutet, mestadels militärfordon utan korrekt tillstånd.

d) Andra vapen, explosiva varor, ammunition med mera inkluderar farliga föremål.

Andra vapen, sprängmedel m.m.

I gruppen andra vapen, ammunition och sprängmedel ingår bland annat elpistoler, gaspistoler, startpistoler, knogjärn och knivar. Beslagen av andra vapen, ammunition och sprängmedel har minskat betydligt då Tullverket under 2017 och 2018 beslagtogs stora mängder av explosiva varor i form av kraftiga smällare, så kallade bangers. Dessa fördes ofta in från ett annat EU-land i post- och kurirförsändelser. Mängden beslagtagna tårgas och pepparspray, särskilt i post- och kurirflödet, har däremot ökat under 2019.

Konverterade deaktiverade vapen, start- och gasvapen har blivit allt vanligare vid skjutningar vilket framgår av analyser på beslagtagna vapen utförda av nationellt forensiskt center vid Polismyndigheten. Från ett tekniskt perspektiv kan dessa vapen med relativ lätthet konverteras till ett skarpt skjutvapen. Oftast köps dessa vapen från länder i Europa med en annan vapenlagstiftning än i Sverige.

Ökningen av övriga avvikelser i kg som inte tagits i beslag beror framför allt på en sändning av explosiva varor som inte fick föras in i landet innan tillstånd till införsel kunde visas upp.

Produktsäkerhet och immaterialrätt

Varumärkesintrång är ett globalt problem som omsätter stora värden. Det omfattar till exempel varor som är varumärkesförfalskade, pirattillverkade och varor som gör intrång i patent. Det kan röra sig om kläder, leksaker, läkemedel och elektronik. Tullverket prioriterar att ingripa mot produkter som utgör en direkt fara för konsumenten.

Under året har Tullverket bland annat deltagit i en OLAF-operation för att upptäcka varumärkesintrång och så kallade fast mowing consumer goods som till exempel kosmetika, hygienprodukter, mat och drycker. Totalt deltog 55 länder i Asien och Europa med kontroller av containergods. I Sverige genomfördes kontroller i Malmö, Stockholms och Göteborgs hamn och alla resulterade i någon form av avvikelse. Bland annat påträffades odeklarerat gods, varumärkesförfalskat rengöringsmedel, leksaker, mobiltillbehör och scootrar samt konsumentfarliga produkter som leksaker, batterier och elektronik.

Under 2019 har Tullverket gjort 327 ingripanden som omfattade cirka 60 000 varor.

Antalet ingripanden har ökat något jämfört med föregående år men framför allt har antalet stoppade artiklar ökat. Tullverket har stoppat 30 000 tomma tvättmedelsförpackningar samt några större sändningar med etiketter.

För att skydda säkerhet, hälsa och konsumentskydd samverkar Tullverket inom området produktsäkerhet med de 16 marknadskontrollmyndigheter som ingår i Marknadskontrollrådet. Arbetsmiljöverket, Elsäkerhetsverket, Konsumentverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är de myndigheter som har haft flest ärenden under 2019. Antalet ingripanden som Tullverket har gjort är nästan dubbelt så många som under 2018 och omfattade cirka 51 000 produkter. Ingripanden styrs huvudsakligen av uppslag från de marknadskontrollerande myndigheterna. Framför allt är det elprodukter och leksaker som hindrats från att komma ut på marknaden.

Andra restriktionsvaror*Läkemedel*

Beslagtagna mängder av andra läkemedel än narkotiska från tredjeland har ökat kraftigt under året. Beslag av läkemedel i form av tabletter har ökat med över 73 procent. Ökningen återspeglar den ökade efterfrågan i samhället. Läkemedelsbeslagen sker framför allt i post- och kurirflödet men även hos resande i flygtrafiken. Beslagen i post- och kurirflödet bedöms huvudsakligen vara beställningar via internet för leverans direkt till slutkonsument.

Tullverket saknar befogenhet att kontrollera, omhänderta, beslagta eller förverka illegala läkemedel som förs in från annat EU-land. Läkemedelsverket och Tullverket har gemensamt lämnat förslag till författningsändringar på uppdrag av regeringen¹⁸.

Illegal handel med djur och växter

Internationellt bedöms illegal handel med djur och växter vara ett av de mest vinstgivande brottsområdena tillsammans med narkotika och vapen. Tullverket samverkar med flera myndigheter, bland annat Polismyndigheten och

18) STY 2019-301 Uppdrag att komplettera hemställan gällande åtgärder för att förhindra olovlig införsel av läkemedel från annat EU-land

Tabell 38

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet				
<i>Källa: Redovisning från enheten för EU och internationell samordning</i>	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Produktsäkerhet, antal ingripanden	63	39	81	108%
Immaterialrätt, antal ingripanden	411	269	327	22%
Immaterialrätt, antal artiklar	28 940	19 576	60 591	210%

Tabell 39

Beslag m.m. av andra restriktionsvaror^{a)}*Källa: Tullmålsjournalen samt redovisning från kompetenscentren*

	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Läkemedel m.m.	251	268	257	105 609	173 768	300 310	st
	51	135	99	12	31	248	l
	160	181	159	179	132	173	kg
Hälsofarliga varor	148	183	132	17	22	3	kg
	28	20	7	155	72	28	l
Sprutor och kanyler	24	34	78	4 655	1 332	123 603	st
Utrotningsshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	372	245	294	25 460	14 798	39 112	st
Levande djur	3	2	0	1,6	0,5	0,0	kg
	22	82	46	1 836	12 758	6 970	st
Livsmedel	2	1	5	27	6	93	st
	23	53	112	3 648	341	3 338	kg
	0	3	2	0	1	798	l
	1	2	0	1	33	0	st
Övriga varor ^{b)}	0	11	25	0	449	4 835	l
	3	17	20	6	91	468	kg
	23	19	8	4 298	3 229	327	st
Summa	1 111	1 256	1 244				

Övriga avvikelser^{c)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

	Antal avvikelser			Mängd			
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Läkemedel m.m.	232	340	272	1 815	21 375	4 468	kg
Farligt avfall/avfall (export)	29	39	58	505 035	359 458	763 037	kg
Utrotningsshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	5	6	10	29 659	729	79	kg
	8	4	0	11	54	0	st
Levande djur ^{d)}	6	19	7	11	24	7	st
Livsmedel	56	48	42	191 396	21 013	145 717	kg
Övrigt ^{e)}	31	37	98	28 474	26 144	298 615	kg
Summa	367	493	487				

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen.

b) Under övrigt redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror, läder- och skinnvaror samt narkotikapreursorer.

c) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

d) I levande djur ingår hundar som inte tas i beslag av Tullverket, utan där beslut om åtgärd fattas av Jordbruksverket.

e) Övriga avvikelser redovisas endast som kg.

Tabell 40

Fysisk kontroll

Källa: Agresso

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Kontroll av resande	23 979	18 952	21 048	11%	58 867	53 992	56 131	4%	1 544	2 031	2 101	3%
Kontroll av transportmedel	25 993	21 299	24 924	17%	129 816	108 016	104 735	-3%	3 141	3 616	3 311	-8%
Kontroll av post, kurir- och fraktgods	15 945	14 853	18 759	26%	19 319	16 359	21 571	32%	762	785	906	15%
Punktskattekontroller	3 514	2 935	2 636	-10%	11 412	10 541	8 898	-16%	2 043	2 561	2 660	4%
Övriga tullkontroller	2 320	2 059	2 483	21%	10 300	9 074	12 461	37%	2 793	3 142	3 955	26%
Övrig tid ^{a)}					115 620	138 913	148 922	7%				
Totalt	71 751	60 098	69 850	16%	345 334	336 895	352 719	5%	2 014	2 349	2 299	-2%

a) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hundverksamhet samt rattfyllerikontroller.

Tabell 41

Beslagsärenden^{a)}

Källa: Tullmålsjournal och Agresso

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Antal	10 092	9 020	9 348	4%
Timmar	208 002	178 367	182 437	2%
Styckkostnad netto ^{a)}	12 964	14 099	15 379	9%
Totalkostnad netto	130 833 258	127 175 671	143 760 356	13%

a) Antal beslag efter kontroll av resande, transportmedel, post- och kurirgods.

Foto: Mette Ottosson

Jordbruksverket, gällande artskydd och då främst CITES¹⁹.

De beslagtagna mängderna har minskat. Beslagen består i huvudsak av hälsoprodukter med innehåll av listade orkidéer men även enstaka levande djur och växter.

Under 2019 deltog Sverige i en internationell kontrolloperation ledd av Interpol Wildlife Crime Working Group gällande handeln med ål. Det råder import- och exportförbud till och från samtliga EU-medlemsstater av den utrotningshotade europeiska ålen och produkter av denna. Efterfrågan på europeisk ål är hög främst i Asien och det sker en omfattande smuggling. Sändningar av ål kontrollerades med DNA för att fastställa art och överensstämmelse med deklarerade uppgifter.

Sanitära och fytosanitära restriktioner

Animaliska livsmedel och produkter samt levande djur ska kontrolleras av gränsveterinär och får endast föras in över ort med gränskontrollstation. Innan sändningen övergår till fri omsättning ska den vara godkänd av gränsveterinär. Tullverket samverkar med Livsmedelsverket som är ansvarig myndighet för veterinärkontroll av livsmedel och animaliska produkter och med Jordbruksverket som ansvarar för kontroller av levande djur och växtskyddskontroller.

Under året har ett antal sändningar stoppats, bland annat två sändningar med totalt cirka 35 ton jordnötter, 25 ton fryst nötkött, 6 700 kg räkor och cirka 16 ton fiskprodukter. Dessa varor har antingen destruerats eller återutförts efter beslut från Livsmedelsverket eller Jordbruksverket. Några sändningar inom livsmedelsområdet, innehållande ett otillåtet färgämne, kom ut i fri omsättning men upptäcktes av kommunernas kontrollorgan. Justeringar har gjorts i våra system för att bättre fånga upp denna typ av varor.

EU införde den 14 december 2019 importförbud av växter på grund av risken för spridning av växtskadegörare²⁰. Förändringarna innebär bland annat krav på växtpass för alla växter för plantering samt importförbud för växter som

frukter och grönsaker från länder utanför EU. Tullverket har inte kunnat se någon effekt av införselsförbudet ännu.

Avfall

I arbetet för att förhindra gränsöverskridande avfallstransporter genomför Tullverket kontroller i samverkan med länsstyrelserna. Under 2019 har kontrollerna lett till att 763 ton avfall har fått exportförbud, vilket är mer än en fördubbling jämfört med föregående år.

Liksom tidigare år är det en hög andel av de sändningar som tas ut för avfallskontroll som resulterar i exportförbud. Förutom samverkan med andra svenska myndigheter, samverkar Tullverket med andra tull- och miljömyndigheter internationellt.

Produktivitet och kvalitet

Fysisk kontroll

Under 2019 har Tullverket anställt och utbildat fler tjänstemän. Under den tid som dessa är under utbildning praktiserar de i det operativa kontrollarbetet och bidrar till resultatet men deras tid redovisas inte. Att fler tjänstemän har kommit ut i produktion har påverkat resultaten positivt vilket kan ha bidragit till att den totala styckkostnaden har sjunkit. Den tid som Tullverket lagt på kontroller under året har ökat liksom antalet kontroller. Styckkostnaden för fysiska kontroller ligger över tid på en ganska stabil nivå. I styckkostnaden ingår en högre andel av Tullverkets kostnad för löner och kontrollutrustning.

Störst andel av kontrolltiden läggs på kontroller av transportmedel eftersom det är i detta flöde de stora beslagen görs. Vi har främst kontrollerat fler lastbilar och personbilar.

Tullverket har gjort fler kontroller av post-, kurir- och fraktgods. Flödet ökar bland annat till följd av den ökade e-handeln av såväl legala som illegala varor. Under året har ytterligare terminaler öppnat i Sverige.

Antalet punktskattekontroller har minskat. Punktskattekontroller leder till beslut om omhändertagande när det behöver utredas om alkohol- och tobaksvaror är punktskattepliktiga eller inte. Den organiserade införseln av framför

19) Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora.

20) Förordning (EU) 2016/20131 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare

allt illegal alkohol sker fortsatt genom transport av mindre mängder och behöver därför bekämpas på andra sätt.

Uppstår misstanke om brott under en kontroll tas varan i beslag. Antalet beslagsärenden har ökat något i jämförelse med föregående år.

Styckkostnaden per beslagsärende har ökat under de senaste åren. Den ökade rekryteringen medför en ökad andel lönekostnad och ökade kostnader för utrustning av medarbetare i gränsskyddsverksamheten. I styckkostnaden för beslagsärenden ingår även kostnader för Tullverkets fordon och annan utrustning för kontroller, till exempel röntgen och mobila skannrar. Den fysiska kontrollverksamheten bär också en högre andel av lokalkostnader till följd av ökad rekrytering samt investeringar som fasta kameror. Däremot har andelen it-utvecklingskostnader minskat.

För att utnyttja våra resurser så effektivt som möjligt ska urval av kontrollobjekt och genomförande av kontroller i så stor utsträckning som möjligt leda till beslag eller så kallad träff. En träff är en upptäckt av avvikelser i förhållande till vad som har deklarerats för varan. Förutsättningarna för andelen kontroller som resulterat i träff varierar mellan de olika trafikflödena men säger något om kvaliteten i underrättelse- och kontrollarbetet.

Uppföljningen av klagomåls- och skadeståndsärenden är ett verktyg för att följa upp att kontrollverksamheten i Tullverket bedrivs sakligt, objektivt och rättssäkert. Andelen klagomåls- och skadeståndsärenden är fortsatt låg sett till det totala gods- och resandeflödet och det stora antalet kontroller som Tullverket gör, se avsnittet Klagomål och skadestånd sidan 64.

Träffprocent

Vi har gjort fler kontroller än föregående år. Träffprocenten har dock minskat något men är högre

än 2017 och bedöms som tillfredsställande. Tullverket har också gjort fler kontroller i nya flöden vilket lett till ökad kunskap men inte så många träffar.

Träffprocenten har dock ökat vad gäller kontroller av resande. Vi har fått bättre tillgång till bokningsuppgifter för flygpassagerare eftersom fler flygbolag anslutits till PIU (Passenger Information Unit) under året. En stor andel av passagerarflödet täcks nu in i den information som kommer in till PIU och därmed har Tullverkets operativa förmåga att selektera stärkts. Selektionen har en direkt påverkan på resultaten av grova beslag i flygpassagerarflödet.

Träffprocenten för kontroller av transportmedel har minskat något. Störst är minskningen för kontroller av personbilar. Däremot har träffprocenten för lastbilar och containrar ökat till följd av vår prioritering av kontroller av tung trafik. Tullverket kunde inte börja använda kamera för att selektera fordon för kontroll förrän i slutet av året. Förseningen beror bland annat på Tullverkets överklagande av Datainspektionens beslut om tillstånd som bifölls av förvaltningsrätten under sommaren samt vissa tekniska lösningar.

I post-, kurir- och godsflödet är träffprocenten lägre än föregående år. Det beror främst på att beslagen av farliga föremål har gått ner med cirka 37 procent till följd av att Postnord kommit överens med en stor näaktör om att de inte ska distribuera sådana varor till Sverige.

Träffprocenten i de kontroller som görs för att säkerställa att korrekt punktskatt betalas för införsel av alkohol- och tobaksvaror har minskat jämfört med föregående år. Det beror på att den organiserade införseln av framför allt illegal alkohol fortsatt sker genom att man transporterar mindre mängder vid fler tillfällen. Det är mycket svårt att bevisa att sådan införsel inte är för privat bruk.

Tabell 42

Träffprocent i fysiska kontroller	2017	2018	2019	Förändring 2018-2019 i procentenheter
<i>Källa: Agresso</i>				
Andel träff efter fysisk kontroll totalt	15,7%	17,7%	16,4%	-1
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resande	6,9%	8,8%	13,5%	5
– Kontroll av transportmedel	6,1%	6,4%	6,0%	0
– Kontroll av post-, kurir- och fraktgoods	43,8%	46,8%	34,6%	-12
– Punktskattkontroller	18,9%	9,2%	7,6%	-2

Foto: Mette Ottosson

Förebygga och motverka brottslighet

Tullverket ska förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Tullverket ska bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförsel av varor. Dessutom ska Tullverket bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott.¹

I Tullverkets uppgift att bedriva brottsutredande verksamhet ingår att förebygga, förhindra och upptäcka brott samt att se till att den som begått brott identifieras och lagförs. Tullverkets brottsutredningar ska vara av så hög kvalitet att de utgör ett bra stöd för åklagare som ska fatta beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna för brottslig verksamhet, till exempel genom att återta brottsvinster.

I Tullverkets arbete för att förebygga och mot-

verka brottslighet ingår även kommunikationsinsatser för att informera allmänhet och företag om reglerna för in- och utförsel av varor.

Olika former av samverkan är också avgörande i arbetet för att bekämpa den organiserade och storskaliga brottsligheten. Stor betydelse för Tullverket har samverkan inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet (OB-samverkan) och annan myndighetsamverkan, både nationellt och internationellt.

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket

Resultat

Förundersökningar

Under 2019 inleddes 30 procent fler förundersökningar och antalet avslutade förundersökningar ökade med 41 procent jämfört med föregående år. Ökningen av inledda förundersökningar beror framför allt på beslag i postflödet av otillåtna varor där förundersökningen avslutas genom varans förverkande samt fler alkoholsmugglingsärenden.

Antalet strafförelägganden har ökat på grund av att fler men mindre beslag av narkotika gjorts i resandeflödet. Det är viktigt att ärendena utreds med hög rättslig kvalitet men också att de avslutas inom rimlig tid. Förundersökningar av enkel beskaffenhet leds av Tullverkets egna förundersökningsledare medan ärenden som leds av allmän åklagare rör mer komplicerade brott som oftare kräver längre utredningstid.

Organiserad brottslighet

Inriktningen för Tullverkets arbete, inklusive regeringens uppdrag mot den organiserade brottsligheten², är att lagföra eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna till att ägna sig åt kriminell verksamhet för de grövsta kriminella och deras närmaste medarbetare. Ett kriminellt nätverk räknas som utslaget eller allvarligt skadat när hälften av nätverkets identifierade medlemmar dömts till fängelse, varav hälften för grovt brott. I smugglingsnätverk som Tullverket identifierar finns generellt en kärna bestående av ett fåtal personer. Tullverket har under året drivit färre men betydligt mer omfattande och

2) Regeringens uppdrag till Polismyndigheten och samverkande myndigheter att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet, Ju2015/09350/PO

komplicerade ärenden. Därför är antalet utslagna eller allvarligt skadade kriminella nätverk något lägre än föregående år.

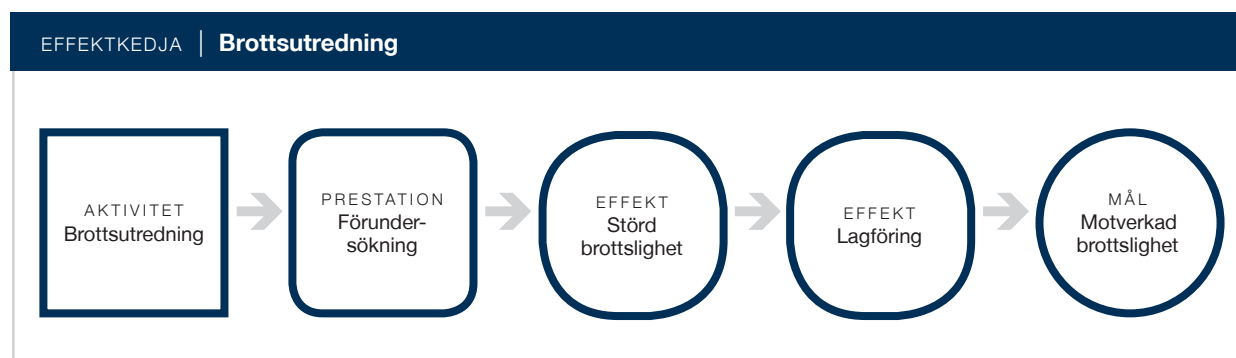
Ett led i det brottsbekämpande arbetet är att komma åt det ekonomiska utbytet av brott. Förverkande av brottsvinster ingår som en del av Tullverkets arbete mot organiserad brottslighet, se tabell 46 i tabellbilagan. Tullverket genomför tillgångsutredningar och beslagtar misstänkt utbyte av brott. Förverkande av tillgångar yrkas sedan av åklagare och beslutas av domstol. Enstaka ärenden kan få stor betydelse för utfallet. Under året har Tullverket haft flera ärenden som resulterat i förverkande av tillgångar, främst värdet av redan såld insmugglad alkohol men även kontanter, guld och klockor.

Lagföring

Under 2018, som är det senaste året i Sveriges officiella statistik, fattade tullåklagare 1 010 lagföringsbeslut. Det är en minskning jämfört med föregående år. Från 2009 och till och med 2017 har tullåklagare fattat mellan 1 100 och drygt 1 600 lagföringsbeslut per år, se tabell 62 i tabellbilagan.

Under 2019 har totalt 217 personer lagförts för grov brottslighet. Det har resulterat i 668 utdömda fängelseår vilket är högre än föregående år. Det genomsnittliga antalet fängelseår per dömd har minskat något jämfört med föregående år.

Beslagens storlek, åklagarens yrkande och lagförd persons roll påverkar straffets längd. Personerna i nätverken har olika roller vilket ger olika längd på straffen när personer inom ett nätverk döms. Straffet för en kurir blir lägre än straffet för en huvudman i ett nätverk.

Tabell 43

Förundersökningar av brott				Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Källa: Tullmålsjournalen					
	2017	2018	2019		
Antal inledda förundersökningar	6 559	8 146	10 577	30%	2 431
Totalt antal slutförda förundersökningar	3 541	2 620	3 684	41%	1 064
– varav strafförelägganden utfärdade av Tullverket	1 442	1 046	1 225	17%	179
– varav slutredovisade förundersökningar till Åklagarmyndigheten	2 050	1 533	2 427	58%	894
– varav Tullverkets egna stämningsansökningar	49	41	32	-22%	-9

Tabell 45

Antal utslagna/ allvarligt skadade kriminella nätverk ^{a)}											Förändring 2018–2019 Antal
Källa: Redovisning från kompetenscentren											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Narkotikasmuggling	10	12	10	9	18	15	16	12	17	13	-4
Alkoholsmuggling	3	3	0	0	1	1	2	2	0	4	4
Tobaksmuggling	6	2	0	1	2	1	0	2	1	0	-1
Ekobrott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Totalt antal	19	17	10	11	22	17	18	16	18	17	-1

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiftet vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 47

Antal personer lagförda för grova brott											Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Källa: Redovisning från kompetenscentren												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Antal personer	177	187	147	150	152	171	159	143	155	217	40%	62
Antal fängelseår	673	693	501	520	485	487	464	447	512	668	30%	156
Genomsnittligt antal fängelseår	3,8	3,7	3,4	3,5	3,2	2,8	2,9	3,1	3,3	3,1	-7%	-0,2

Tabell 51

Brottsutredningar												
Källa: Agresso												
	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Narkotikasmugglingsutredningar	1 707	1 434	1 546	8%	210 257	205 449	228 092	11%	77 599	95 991	100 325	5%
Ekobrottsutredningar	847	482	1 359	182%	41 207	53 661	56 072	4%	30 650	74 591	28 057	-62%
Övriga brottsutredningar ^{a)}	977	704	779	11%	26 705	28 823	16 897	-41%	17 220	27 431	14 750	-46%
Övrig tid ^{b)}					152 779	145 764	147 202	1%				
Totalt	3 531	2 620	3 684	41%	430 948	433 697	448 263	3%	49 631	73 632	55 570	-25%

a) Varav 32 egna stämningsansökningar 2019.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hanteringen av beslag och omhändertaganden samt tullåklagarverksamhet.

Tabell 52

Förundersökningar av enkel beskaflenhet				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2017	2018	2019	
Andel förundersökningar av enkel beskaflenhet med högst 140 dagars genomströmningstid ^{a)}	83%	86%	89%	3
Antal öppna ärenden av enkel beskaflenhet äldre än 140 dagar ^{b)}	467	580	533	-47

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen. 2017 gällde 160 dagar, 2018 och 2019 gällde 140 dagar.

b) 2017 gällde 160 dagar, 2018 och 2019 gällde 140 dagar.

Tabell 53

Kvalitet i hantering av brott				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter, Åklagarmyndigheten och Tullmålsjournalen</i>	2017	2018	2019	
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	54%	32%	35%	3
Andel väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare	60%	61%	56%	-5
Lagföringskvot ^{b)}	72%	74%	66%	-8
Andel ärenden där TNU tillämpats korrekt	78%	85%	85%	0
Andel beslagsärenden utan avvikelser	98,3%	98,9%	97,5%	-1

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

b) Statistiken över beslutade brottsmisstankar har justerats av Åklagarmyndigheten 2017 och 2018.

■ HÄNT UNDER ÅRET

Allvarligt skadat narkotikanätverk

Efter samverkan med flera länder i Europa, bland annat polismyndigheten i Nederländerna, fick Tullverket ett ärende som visade sig bli ett av de största som Tullverket har utrett hittills.

Utredningen visade en storskalig, välorganiserad narkoti-

kaorganisation som smugglat stora mängder heroin och kokain från Nederländerna till Skandinavien.

Enligt åtalet beräknas de ha hanterat över 132 kilo heroin och kokain till ett sammanlagt gatupris om 112 miljoner kronor. De personer som

åtalades har haft olika roller som grossister, kurirer och löpare.

Tullverkets arbete har allvarligt stört detta västafrikanska narkotikanätverk. Dom i ärendet faller under våren 2020.

Rattfylleribrott

Tullverket ska bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott. Tullverket ingår i Samverkan mot alkohol och droger i trafiken (SMADIT) som är ett samarbete mellan Trafikverket, Polismyndigheten, Kustbevakningen, kommuner, landsting, Transportstyrelsen och Kriminalvården. SMADIT innebär bland annat att de förare som ertappas ska erbjudas vård för att minska risken för återfall.

Tullverket utför rattfyllerikontroller i samband med tullkontroller. Vi utför utandningsprov vid varje tullkontroll av motordrivet fordon med förare när vi har den tekniska utrustningen på plats. De misstankar om rattfylleribrott som uppstår vid dessa kontroller utreds av Tullverket.

Under 2019 gjorde Tullverket 82 302 alkohol-utandningskontroller, vilket är en ökning jämfört med föregående år, se tabell 48 i tabellbilagan. Ökningen är en följd av att det totala antalet tullkontroller har ökat.

Rattfyllerikontrollerna har lett till att 457 förundersökningar om rattfylleribrott har inletts. Det är en ökning jämfört med föregående år. Antalet misstänkta för drograttfylla har däremot minskat till 59 jämfört med 73 föregående år, se tabell 49 i tabellbilagan.

Av de inledda förundersökningarna slutredovisade Tullverket 297 ärenden till Åklagarmyndigheten (279 ärenden 2018), se tabell 50 i tabellbilagan. Tullverket har genom att utföra kontrollerna och utreda misstankar om rattfylleri bidragit till trafiksäkerheten samt regeringens mål för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken³.

Produktivitet och kvalitet

Brottsutredningar

Tullverkets brottsutredningsärenden har en stor variation i komplexitet och kraven på rätts-säkerhet och effektivitet är höga. Tullverket lägger mest tid på utredningar av narkotika-smuggling. Det är utredningarna av de grova

brotten som är orsak till att styckkostnaden ökat.

Under 2019 väckte Tullverket åtal i ett större antal brottsutredningar om frekvent illegal alkoholförsel. Där har Tullverket arbetat för att styrka införsel vid flera resor genom att inleda flera ärenden för en och samma person som vid flera tillfällen fört in sammanlagt stora mängder alkohol för illegal försäljning. Dessa alkoholärenden är den enskilt största orsaken till ökningen av antalet ekobrottsutredningar men även smuggling av tobaksvaror ingår i denna kategori. Det ökade antalet alkoholärenden är också orsaken till att styckkostnaden minskat med över 60 procent.

Övriga brottsutredningsärenden omfattar smugglingsbrott mot andra restriktionsvaror, främst vapen och farliga föremål. För dessa ärenden har både tiden och styckkostnaden minskat. Det beror på att utredning av grova narkotikabrott har prioriterats men också att brottsutredningar av farliga föremål som upptäcks i postflödet inte är lika omfattande.

Det är också ekobrottsutredningarna av frekvent införd alkohol som huvudsakligen lett till att antalet inledda förundersökningar ökat med 30 procent jämfört med föregående år. Det ökade antalet beslag i post- och kurirflödet bidrar också till ökningen.

Tullverkets målsättning för genomströmningstiden för förundersökningar av enkel beskaffenhet har sänkts från 160 dagar 2017 till 140 dagar för 2018 och 2019. Andelen ärenden som når målnivån har ökat, vilket är en tydlig effekt av ett förändrat arbetssätt i verksamheten och ett aktivt ledarskap inom förundersökningarna. Antalet öppna ärenden av enkel beskaffenhet som är äldre än 140 dagar, har minskat jämfört med föregående år trots ett stort ärendeinflöde och trots att de grova brottsärendena har prioriterats före enklare utredningar.

Andelen slutredovisade förundersökningar av inledda är högre än föregående år till följd av de tidigare nämnda ärendena om alkoholförsel. Att andelen inte blir ännu högre beror på att många ärenden i postflödet avslutas utan att en förundersökning slutredovisas till åklagare när det inte går att bevisa att det är mottagaren som verkligen har beställt varorna. Ärendena avslutas

3) Skr 2015/16:86 En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020 (mål 5: Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska).

genom att de otillåtna varorna förverkas. Om postärendena räknas bort är utfallet i stället 63 procent. Utfallet påverkas också av de inledda förundersökningar som inte avslutas under samma år.

Lagföringskvoten, andelen positiva lagföringsbeslut⁴, har minskat jämfört med föregående år men ligger på en fortsatt hög och tillfredsställande nivå. Andelen väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare är 56 procent vilket också bedöms som tillfredsställande. Det visar att Tullverkets förundersökningar håller en hög kvalitet.

Kvalitetssäkring av brottsutredningsarbetet sker både löpande genom förundersökningsledning och genom kontroller för att säkerställa att rutinerna i Tullverkets nationella utredningskoncept (TNU) tillämpas korrekt. Andelen ärenden där TNU tillämpats korrekt ligger på samma nivå som föregående år vilket anses vara tillfredsställande.

4) Med positiva lagföringsbeslut avses Åklagarmyndighetens beslut om åtal, åtalsunderlåtelse, strafföreläggande och företagsbot.

Brister i Tullverkets beslagshantering kan leda till negativa effekter i form av bland annat lägre rättssäkerhet, skadat förtroende och ökade kostnader. För att säkerställa att beslagshantering sker enligt gällande rutiner genomförs årligen inventeringar. Andelen beslagsärenden utan avvikelser är något lägre än föregående år men bedöms ändå som tillfredsställande då avvikelserna har varit av mindre betydelse och inte påverkat rättssäkerheten.

Var tredje år genomför Tullverket en enkät till Åklagarmyndigheten för att få en bedömning av kvaliteten och effektiviteten i brottsutredningsarbetet, kompetensen hos brottsutredare och förundersökningsledare samt nöjdheten med samarbetet mellan myndigheterna. Enkäten skickas till åklagare som lett Tullverkets förundersökningar och genomfördes senast 2018. Resultatet var bättre inom samtliga områden i jämförelse med den senaste mätningen från 2015 och visade att Tullverkets förbättrade arbetssätt och kompetenshöjning givit resultat. Nästa mätning kommer att genomföras 2021.

Foto: Katarina Brodin

Förebyggande kommunikationsarbete

Tullverket genomför flera olika slags kommunikationsinsatser för att informera och öka kunskapen hos allmänhet och företag om de regler som gäller för in- och utförsel av varor. Den enskilt viktigaste kanalen är webbplatsen tullverket.se men Tullverket kommunicerar också på andra sätt, till exempel i sociala medier och genom att möta människor vid utvalda tillfällen som på mässor och föreläsningar. Under 2019 har Tullverket medverkat på Hundmässan i Stockholm och hållit föreläsningar om droger för föräldrar och skolpersonal.

Via sociala medier har vi dialog med allmänheten och kan informera om vilka regler som gäller, till exempel för införsel av restriktionsvaror. Vi berättar också om ärenden vi har arbetat med för att visa vad vi gör. Vid årsskiftet hade Tullverket cirka 9 400 följare på Facebook, cirka 10 200 följare på LinkedIn och cirka 14 500 följare på Instagram. Antalet följare på LinkedIn och Instagram har mer än fördubblats under 2019.

Under 2019 har Tullverket arbetat med korta informationsfilmer som sprids via sociala

medier. Filmerna har handlat om näthandel, alkoholsmuggling, brexit och Tullverkets nya tipsnummer och beräknas ha nått ut till drygt 4,7 miljoner människor under året. Filmen om alkoholsmuggling, Fulsprit, var särskilt riktad till ungdomar. Den var även nominerad i kategorin Årets samhällsinformationskampanj till PR-tävlingen Spinn 2019.

Samverkan i förebyggande brottsbekämpning

Nationell och internationell samverkan är en viktig framgångsfaktor för att bekämpa gränsöverskridande brottslighet. Samverkan sker både på långsiktig strategisk nivå och i direkt operativt arbete. Inom tullkriminalprojekt samverkar Tullverket företrädesvis med lokal, regional eller nationell polis samt med allmänna åklagare. Utöver detta sker samverkan i enskilda projekt och ärenden med bland annat Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och Kustbevakningen.

Tullverket deltar sedan starten 2009 i den myndighetsgemensamma satsningen mot

organiserad brottslighet. I september överlämnades den myndighetsgemensamma lägesbilden om organiserad brottslighet⁵. I rapporten lämnades förslag om att ge Tullverket och Polismyndigheten utökade möjligheter att spara och bearbeta bokningsuppgifter i syfte att förhindra bland annat grov narkotika- och vapensmuggling. Förslag lämnades också om att utreda möjligheterna för postföretagen att lämna ut information om misstänkt brottslighet till brottsbekämpande myndigheter.

Dessutom deltog Tullverket tillsammans med Polismyndigheten och Kustbevakningen i det myndighetsgemensamma regeringsuppdraget⁶ att förstärka bekämpningen av internationella brottsnätverk som begår tillgreppsbrott i Sverige.

Under arbetet med uppdraget har en ny arbetsmetod prövats med myndighetsgemensamma operativa arbetsgrupper med representanter från Tullverket, Kustbevakningen och Polismyndigheten (TKP-grupp) som genomfört både in- och utförselkontroller utifrån respektive myndighets befogenheter. Arbetet med de gemensamma operativa grupperna kommer att fortsätta.

Myndigheterna genomförde dessutom den EU-gemensamma kontrollinsatsen Trident i Östersjöområdet. Syftet med insatsen var att förebygga, lagföra och samla underrättelser om organiserad tillgreppsbrottslighet och annan gränsöverskridande brottslighet i Östersjöområdet. Totalt genomfördes nästan 20 000 kontroller som resulterade i ett stort antal beslag av bland annat narkotika, dopningsmedel, farliga föremål och misstänkt stöldgoods.

Under Trident-insatsen nekades 60 personer inresa i Sverige. Genom att stoppa personer som inte har rätt att resa in i landet förhindrades förmodad brottslig verksamhet. Under insatsen genomfördes även alkoholutandningsprov som ledde till misstankar om rattfylleri samt

avvisningar av hundar som inte uppfyllde inresevillkoren. Insatsen visade tydliga synergieffekter av myndigheternas samarbete. Dessutom gav insatsen nya underrättelser och uppslag som kan bli användbara i myndigheternas fortsatta arbete. Det gemensamma uppdraget har bidragit till bättre förutsättningar för att bekämpa internationella brottsnätverk som begår tillgreppsbrott i Sverige och samarbetet kommer att fortsätta⁷.

Tullverket medverkar operativt i samarbetet inom EU:s policycykel⁸ i kampen mot organiserad brottslighet. Den aktuella policycykeln 2018–2021 omfattar nio prioriterade områden: illegal invandring, människohandel, it-brott, syntetiska droger, narkotika (cannabis, kokain och heroin) och organiserade stöldbrott, skjutvapen, punktskatte- och mervärdesskattebrott, miljöbrott samt en övergripande prioritering mot kriminella vinster och penningtvätt. Tullverket deltar i arbetet mot syntetiska droger, narkotika, punktskattebrott och skjutvapen. Tullverket ansvarar för det svenska deltagandet i samtliga dessa områden, förutom skjutvapen.

Under året har Tullverket även deltagit som ett av 24 medlemsländer inom EU i en kontroll-operation under Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) för att förbättra förmågan att upptäcka olovlig förflyttning av kontanta medel som kan vara ett led i finansiering av terrorism och penningtvätt. Kontroller genomfördes i samverkan med Polismyndigheten och Kronofogdemyndigheten på flygplatserna Arlanda och Landvetter utifrån ett antal riskländer. Under operationen genomfördes 140 kontroller men operationen hade också en preventiv effekt genom att visa både att myndigheter samverkar och att kontroller av kontanta medel sker.

5) Polismyndighetens dnr A457.772/2019

6) STY 2018-115, Ju 2018/00091/PO

7) Ju2018/00991/PO Slutredovisning av regeringsuppdrag, 2020-02-14.

8) Inom EU pågår ett arbete mot organiserad brottslighet inom den så kallade policycykeln EMPACT (European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats).

Foto: Mette Ottosson

Förtroende och service

Tullverket ska tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut¹. Allmänhet och företag ska ha förtroende för Tullverkets verksamhet².

Tullverket har i uppgift att tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. En väsentlig del i detta är Tullverkets förebyggande arbete där vi har möjlighet att påverka kunskap och attityder hos allmänhet och företag. Enligt Tullverkets kontrollstrategi³ ska vi vägleda de företag som vill följa reglerna till att kunna göra rätt och påverka de företag som inte följer reglerna till att vilja göra rätt.

Efterlevnaden av lagar och regler, och viljan att betala rätt tull, skatt och andra avgifter påverkas positivt av att allmänhet och företag har ett högt förtroende för Tullverket.

Verksamhetens resultat

Vägledning och attitydpåverkan

Tullverket arbetar för att det ska vara enkelt för allmänhet och företag att göra rätt från början då detta är en viktig del i att bidra till att förtroendet för Tullverket är högt. Detta ger i sin tur förutsättningar för att rätt uppgifter lämnas och att rätt avgifter debiteras och därigenom minskas skattefelet.

Tullverket ska styra användningen mot digitala kanaler. Genom digitala kanaler kan vi erbjuda e-tjänster samt öka standardiseringen och kvaliteten på de uppgifter som lämnas.

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket

2) Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Tullverket

3) STY 2012-636 Kontrollstrategi

Webbplatsen tullverket.se är den enskilt viktigaste kanalen för Tullverkets information och kommunikation. Informationen på webbplatsen ska vara målgruppsanpassad, rätt i sak och enhetlig. Tullverkets webbplats hade 2,8 miljoner besök under 2019, en ökning med 17 procent jämfört med 2018. En anledning till ökningen kan vara att fler privatpersoner använder webbplatsen och att det finns en koppling till det minskade antalet frågor till Tullverkets informationstjänst, Tullsvar. Tullverket har under året inlett ett arbete med att anpassa webbplats och e-tjänster till kraven om tillgänglighet till digital offentlig service. Genom självskattnings har brister i webbplats och e-tjänster inventerats. Åtgärder för att tillgänglighetsanpassa dem har påbörjats och fortsätter under 2020.

Tillgängligheten för import- och export-systemen är viktig för företagen. Tullverket har en mycket hög driftssäkerhet över tid och systemen har varit tillgängliga till 99,97 procent under året, vilken är en ökning med 0,02 procent jämfört med föregående år, se tabell 54 i tabellbilagan.

Den höga driftsäkerheten leder i sin tur till färre samtal till Tullverkets it-support. Antalet externa samtal minskade med 9 procent jämfört med föregående år, se tabell 55 i tabellbilagan.

Tullverket saknar underlag som möjliggör uppdelning efter kön. Företagen använder sig även mer och mer av e-post och tjänsterna på webbplatsen i stället för telefon.

Även frågorna till Tullverkets informationstjänst Tullsvar via telefon eller e-post har minskat med 8 procent jämfört med 2018, se tabell 56 i tabellbilagan. Tullverket saknar underlag som möjliggör uppdelning efter kön. Det är framför allt samtalen från privatpersoner som har minskat. Under 2018 ökade frågorna från privatpersoner kraftigt sedan Postnord ändrat sina rutiner för hanteringen av lågvärdeförsändelser i postflödet. Tullverkets bedömning är att dessa frågor har minskat sedan 2018 delvis till följd av informationsinsatser, bland annat i sociala medier.

Tullsvar påverkades av att Tullverket under 2019 påbörjat införandet av ett nytt systemstöd. Det ska förenkla för medborgare och företag att ta kontakt med Tullverket i digitala kanaler inklusive telefon. Det nya systemstödet och de nya arbetssätt som det medför, ska förbättra och modernisera kontakten. Till exempel ska fler få svar i sin första kontakt med Tullverket och rätt funktion i Tullverket ska hantera inkommande frågor.

Foto: Tullverket

Målgruppen för nyhetsbrevet Tullnytt är företag som handlar med andra länder och riktas till personer som arbetar med företags tullhantering. Tullnytt skickas som e-post och syftet är att berätta om nyheter och aktuella händelser inom tullområdet. Nyhetsbrevet har under 2019 haft drygt 7 600 prenumeranter och 20 utskick har gjorts. Under 2019 har Tullverket arbetat för att synkronisera innehållet i nyhetsbrevet starkare till de externa dialogerna och övriga informationsinsatser mot näringslivet. Det har också kopplats mer till material på webbplatsen. Antalet prenumeranter ökade under året.

Samverkan med näringslivet

Under 2019 har den externa dialogen präglats av brexit, förändrade tidplaner för införandet av tullagstiftningen samt insatser utifrån resultatet från kundnöjdhetsundersökningen 2018. Under året har vi förbättrat informationen som riktar sig till företag som inte har så stor erfarenhet av tullhantering, framför allt med fokus på att det ska bli lättare att lämna korrekta tillståndsansökningar. Arbetet har lett till förbättrad information och filmer på Tullverkets webbplats och på verksamt.se samt spridning av dessa i sociala medier. En ny kundtjänstlösning finns också på plats som ska bidra till att förbättra tillgängligheten och göra det enklare för allmänhet och företag att få svar på sina frågor och hjälp med sina ärenden. Den externa dialogen är viktig för att bibehålla och stärka förtroendet för Tullverket men också för att kunna planera kommunikationsinsatser som utgår från allmänhetens och företags behov.

I maj genomförde generaltulldirektören tre dialogmöten i samarbete med handelskamrarna i Stockholm, Göteborg och Malmö. Tullverket har haft dialogmöten med systemleverantörer, med tullombud och med den externa referensgruppen för programmet Elektronisk tull. Vid dessa möten diskuterades vad de förändrade tidplanerna för införandet av tullagstiftningen innebär, vilka insatser Tullverket behöver prioritera utifrån resultatet från kundnöjdhetsundersökningen samt vilken information som behövs för att införandet av nya systemlösningar och e-tjänster ska gå snabbare och smidigare framöver.

Intresset för tulldagarna, som Tullverket arrangerar tillsammans med Transportindustri-

förbundet och handelskamrarna i Stockholm, Göteborg och Malmö, är fortsatt stort. I år deltog cirka 1 345 personer.

Tullverket genomför olika externa utbildningar över hela landet. För underlätta för deltagarna och göra det möjligt att delta utan att behöva resa strävar Tullverket efter att hålla fler kurser på distans. Andelen deltagare på distansutbildningar har sjunkit något jämfört med föregående år på grund av färre antal deltagare per kurs, se tabell 68 i tabellbilagan. Andelen kursdeltagare som deltar på distans utgör 64 procent vilket bedöms vara tillfredsställande, se tabell 57 i tabellbilagan.

Förtroendemätning

Under 2019 har medieintresset för Tullverkets verksamhet fortsatt att öka. Medierna rapporterar främst om Tullverkets brottsbekämpning och gränsbevakning. Under de senaste åren har fokus allt mer hamnat på trygghetsfrågor. Mediernas rapportering om Tullverket har stor betydelse för allmänhetens intryck av myndigheten eftersom många aldrig har någon direktkontakt med oss.

I Kantar Sifos undersökning Anseendeindex 2019 fick Tullverket ett index på 35, vilket är lägre än 2018 när index var 40, se tabell 66 i tabellbilagan. Minskningen är inte statistiskt säkerställd. Snittet bland myndigheter är 32 och ett anseendeindex över 50 är att betrakta som högt. Undersökningen mäter allmänhetens tilltro till och intryck av 40 svenska myndigheter och varje myndighet bedöms av minst 300 slumpmässigt utvalda personer via en webbaserad enkät. Tullverkets styrkor är att vi upprätthåller etik och moral, det är känt och tydligt vad vi håller på med, vi är trovärdiga i media och vi spelar en viktig roll i samhället. Tullverkets utvecklingsområden är att vara effektiva i vår verksamhet, vara nyskapande och framtidsinriktade samt bidra till integrationen i samhället.

Under 2018 genomfördes en kundnöjdhetsundersökning bland 500 av Tullverkets företagsskunder. Undersökningen gav ett nöjdhetsindex om 69 av 100. Resultatet bedömdes som tillfredsställande med tanke på att införandet av ny tullagstiftning lett till många förändringar och nya krav för företagen. Någon sådan undersökning har inte genomförts för 2019.

Under 2019 började Tullverket att löpande

genomföra en kundundersökning bland de som tagit kontakt med Tullsvär via frågeformuläret på tullverket.se. Syftet med undersökningen är att få veta mer om allmänhetens och företags uppfattning om Tullverket samt få ett underlag för att utveckla vår verksamhet. Undersökningen ska genomföras varje tertial och respondenterna är både företag och privatpersoner. Något tillförlitligt resultat kan inte redovisas för 2019. Det finns dock ingenting i resultatet som indikerar ett lågt förtroende för Tullverket.

Klagomål och skadestånd

De personer som inte är nöjda med Tullverkets bemötande eller ärendehantering kan klaga och begära att få ett skriftligt svar av Tullverket. Ibland vill även den klagande få ersättning för en upplevd skada i samband med Tullverkets hantering. Den som vill ha hjälp med att framföra ett klagomål kan vända sig till Tullverkets kundombudsman per telefon eller e-post.

Antalet ärenden hos Tullverkets kundombudsman har ökat jämfört med föregående år till 70 stycken (38 stycken 2018 och 67 stycken 2017) men bedöms ligga på en fortsatt låg nivå. De flesta samtalen handlar om klagomål på kontroller eller önskemål om vägledning för att få ersättning för föremål som skadats eller förlorats i samband med tullkontroll.

Andelen inkomna skriftliga klagomåls- och skadeståndsärenden ligger generellt på en mycket låg nivå i förhållande till det stora antalet kontroller som Tullverket hanterar, se tabell 67 i tabellbilagan. Av naturliga skäl är det huvudsakligen de fysiska kontrollerna av varor som förs in av resande, i fordon eller postförsändelser som leder till klagomål och skadeståndsanspråk. Vanligen avser klagomålen ett ifrågasättande av urval och befogenheter. Det är också i samband med de fysiska kontrollerna som klagomål på bemötande lämnas. Andelen klagomål som avser bemötande har ökat jämfört med föregående år.

Bemötandefrågor är en betydelsefull del i Tullverkets verksamhet och har påverkan på förtroendet för myndigheten. Hur en tulltjänsteman bör agera i olika situationer diskuteras och behandlas kontinuerligt i verksamheten. Det sker därför en löpande uppföljning av bemötandefrågor av verksamheten

på bland annat ledningsmöten, arbetsplatsträffar och kompetensutvecklingsdagar samt i samband med enskilda händelser.

Internationell ranking

Det finns internationella studier som regelbundet mäter hur enkelt det är för företag att bedriva handel i olika länder. Tullhanteringen ingår ofta som en parameter i de studierna.

Världsbanken mäter årligen företagsklimatet i olika länder och ekonomier. Rapporten "Doing Business 2020" avser undersökningen som färdigställdes under 2019 och omfattar 190 länder. Sverige är rankad på tionde plats i den totala mätningen. Inom den indikator som mäter hur enkelt det är för företag att importera och exportera varor ligger 16 länder i EU på en delad förstaplats. Sverige behåller sin tredje plats och rankas som nummer 18 vilket Tullverket bedömer som tillfredsställande. Sverige ingår inte i gruppen av länder som rankas på första plats eftersom vi redovisar kostnader och tid för gränsformaliteter (tullklarering och kontroll) vid export, vilket de andra länderna inte gör.

Världsbanken redovisar vartannat år mätningen av Logistical Performance Index (LPI) i sin rapport "Connecting to Compete: Trade Logistics in the Global Economy". Den senaste mätningen gjordes 2018 och omfattade 160 länder. Rankingen baseras på svar från speditörer och andra operatörer och mätningens del om tull mäter effektiviteten vid klareringsprocessen (tidsåtgång, enkelhet och förutsägbarhet).

Sverige har höjt sin placering i jämförelse med föregående mätning och ligger rankad som 2, såväl i den totala mätningen som i området tull. Världsbanken gjorde även en aggregerad mätning för de fyra sista mätningarna, det vill säga åren 2012–2018. I denna jämförelse ingick 167 länder och Sverige ligger på plats 4 i mätningarna avseende området tull vilket får ses som mycket tillfredsställande. Avgörande faktorer för hög ranking är bland annat en hög andel elektronisk klarering av tulldeklarationer, möjlighet att välja plats för slutlig klarering och en låg andel fysisk kontroll.

Foto: Mette Ottosson

Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män

Kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten. Tullverket ska redovisa resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vidtagits för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken.¹

De mindre undersökningar av Tullverkets bemötande som utförts under såväl 2018 som 2019 visar inga osakliga skillnader mellan könen i bemötandet.

Tullverket kan inte heller se några osakliga skillnader mellan könen när det gäller klagomåls- och skadeståndsärenden trots att antalet ärenden från kvinnor har ökat.

Andelen kontrollerade kvinnor och män ligger på samma nivå som tidigare år.

Andelen män i de beslut som Tullverket fattar om upprättande av brottsanmälan, inledande av förundersökning och strafföreläggande ligger kvar på ungefär samma nivå.

Den undersökning av allmänhetens förtroende

där Tullverket ingick visar att mäns förtroende är lägre än kvinnors förtroende. Skillnaden är inte statistiskt säkerställd.

Jämställdhetsintegrering

Tullverket identifierade hösten 2016 två övergripande problem inom myndighetens verksamhetsområde med koppling till de jämställdhetspolitiska målen: att män är överrepresenterade i smugglingsbrottsligheten (90 procent) och att det finns en risk för omotiverade skillnader i Tullverkets bemötande på grund av kön. Beskrivning av risker och åtgärder för att minska dessa finns i Tullverkets

1) Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Tullverket.

handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2017–2018². Tullverket har fortsatt arbetet med jämställdhetsintegrering och har under 2019 genomfört ett antal aktiviteter samt aktivt deltagit i nätverket för rättsvårdande myndigheter som omfattas av regeringens uppdrag om jämställdhetsintegrering. Aktiviteterna som genomförts är ytterligare bemötandemätningar samt en undersökning om kontrolluppslag och resultatet av dessa kopplat till kön.

I rutinerna för Tullverkets utvecklingsverksamhet finns ett jämställdhetsperspektiv med för att säkerställa att nyutvecklade system kan redovisa statistik fördelat per kön.

Bemötande

Tullverket genomförde 2018 två mindre undersökningar av bemötandet, en vid en klareringsexpedition och en vid en kontroll av resenärer vid gräns. Vid undersökningarna som genomfördes av ett externt undersökningsföretag gjordes först en observation av det faktiska bemötandet. Därefter fick besökarna besvara enkätfrågor om hur de upplevt bemötandet.

Undersökningarna visade inga osakliga skillnader mellan könen i bemötandet. Merparten av besökarna och resenärerna, oberoende av kön, var mycket nöjda med Tullverkets bemötande. Det gick inte att dra några generella slutsatser av resultaten eftersom undersökningarna var mycket begränsade. Tullverket genomförde därför ytterligare två undersökningar av bemötande under 2019.

Undersökningarna genomfördes av samma undersökningsföretag och med samma metod som 2018. En undersökning utfördes vid så kallad röd punkt på Arlanda flygplats och en vid kontroll av resenärer som anlände till Helsingborg med färja från Danmark. Dessa undersökningar visade inte heller några osakliga skillnader i bemötande mellan könen. Merparten av dessa resenärerna var också mycket positivt inställda till Tullverkets bemötande.

Kontrolluppslag

Under 2018 jämförde Tullverket fördelningen av kvinnor och män i de kontrolluppslag som

lämnats från underrättelseverksamheten till den kontrollerade verksamheten och i återrapporteringen efter genomförd kontroll.

Av kvinnorna var det 42,5 procent som faktiskt blev kontrollerade jämfört med 57,0 procent av männen, en skillnad på 15 procentenheter. Vi kunde inte se någon orsak till skillnaden och har under 2019 undersökt detta vidare.

2019 blev 60 procent av kvinnorna kontrollerade jämfört med 58 procent av männen. Den jämnare fördelningen kan bero på att underlaget för 2019 har varit mer begränsat och bortfallet i återrapporteringen var stort. Tullverket kan därför inte dra några säkra slutsatser av jämförelsen.

Jämförelsen 2019 begränsades till två månader. Under perioden registrerades 93 kontrolluppslag med uppgifter om män och kvinnor. Av de totalt 134 personer som omfattades var 14,9 procent kvinnor och 85,1 procent män.

Av det totala antalet personer som ingår i återrapporteringen efter kontroll, 78 stycken, utgjorde 15,4 procent kvinnor och 84,6 procent män. Fördelningen mellan kvinnor och män i kontrolluppslagen jämfört med återrapporteringarna efter kontroll ligger följaktligen på samma nivå.

Kontroller

Tullverket har inte system för att kunna dokumentera samtliga utförda kontroller fördelade på kön och därför görs en manuell mätning under en månad per år för att få en bild av fördelningen av kvinnor respektive män vid våra kontroller. Denna mätning ger oss dock ingen säker bild av fördelningen av kön bland resenärer generellt.

Vi gjorde flest kontroller, nästan 40 procent, av resenärer som kom med flyg. Drygt en tredjedel av kontrollerna gjordes av resenärer som kom med personbil och övriga kontroller gjordes av resenärer som anlände med färja, buss eller tåg.

Andelen kvinnor som kontrollerats under perioden är precis som föregående år 23 procent. Dessa är relativt jämnt fördelade mellan de olika trafikflödena. Men två trafikflöden sticker ut, resenärer med buss via landsgräns och resenärer med buss via färja. I dessa flöden är

²) Dnr STY 2016-873

Tabell 60

Kontroller per trafikflödeKälla: Manuell mätning vid tullkontroll ^{a)}

Resenärer	2017			2018			2019		
	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal
Buss vid landgräns	31%	69%	448	21%	79%	255	34%	66%	343
Flyg	28%	72%	1 599	30%	70%	1 384	30%	70%	1 544
Färja	15%	85%	355	19%	81%	402	21%	79%	443
Personbil vid landgräns	13%	87%	639	17%	83%	580	15%	85%	496
Personbil vid färja	12%	88%	866	15%	85%	687	13%	87%	790
Buss vid färja	63%	38%	8	34%	66%	44	46%	54%	46
Tåg	21%	79%	214	16%	84%	171	13%	87%	211
Total fördelning	21%	79%	4 129	23%	77%	3 523	23%	77%	3 873

a) Punktmätning gjord under november.

Foto: Mette Ottosson

det 34 respektive 46 procent kvinnor som har kontrollerats. Det är dock oklart om andelen kvinnliga resenärer är högre i dessa flöden. Någon närmare analys är svår att göra, bland annat eftersom många faktorer spelar in så som trafikflöde, vår närvaro vid olika ankomster och att vi endast mäter antal kontrollerade fördelat på kön under en månad.

Beslag

Fördelningen av beslag för kvinnor respektive män totalt ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Andelen beslag varierar stort beroende på i vilket trafikflöde beslagen gjorts, se tabell 61 i tabellbilagan.

Trots att andelen kvinnor i bussflödet som kontrollerats har ökat är andelen beslag från kvinnor i samma flöde betydligt lägre. Andelen beslag hos kvinnor i färje- och tågtrafiken är också väldigt lågt. Samtidigt är andelen okänt kön stor i dessa flöden eftersom vi där ofta kontrollerar bagage som inte någon resenär tar på sig ägarskapet för. Andelen beslag hos kvinnor respektive män i flygflödet ligger nästan på samma nivå som deras andel av kontrollerna.

Lagföring

Tullverket gjorde under 2018 en granskning av fördelningen av kvinnor respektive män i brottsutredningsärenden. Fördelningen mellan kvinnor och män var densamma vid upprättande av brottsanmälan som vid beslut om att inleda förundersökning samt beslut från tullåklagare om lagföring i form av strafföreläggande (kvinnor 2–3 procent och män 97–98 procent). Vid beslut om inledande av förundersökning av allmän åklagare ökade andelen män något (99 procent). Tullverket bedömde att det inte fanns några osakliga skillnader i hanteringen av kvinnor och män i vår brottsutredning. Någon motsvarande granskning har inte genomförts under 2019.

Tullverket har i en enkät till Jämställdhetsmyndigheten framfört att det skulle vara intressant att genomföra en studie, gärna i regi av Brottsförebyggande rådet, som inkluderar såväl anmälande och utredande myndigheter som åtalande och dömande myndigheter. I en sådan studie skulle man kunna se hur fördelningen av kön varierar mellan de olika stegen i

rättsprocessen och därefter om det finns något jämställdhetsproblem att arbeta vidare med.

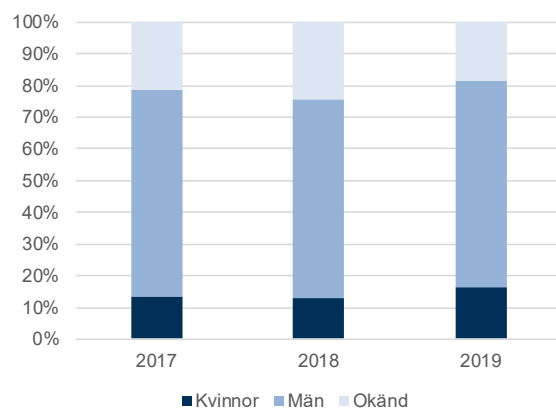
Under 2018, som är det senaste året i Sveriges officiella statistik, fattade tullåklagare 1 010 beslut om lagföring, se tabell 62 i tabellbilagan. Av dessa var 13 procent beslut mot kvinnor och 87 procent beslut mot män. Fördelningen mellan kvinnor och män har över tid varit cirka 10 procent kvinnor och 90 procent män. Vad gäller domar för grova brott skiljer sig inte fördelningen nämnvärt i förhållande till det totala antalet lagföringsbeslut. Däremot har antalet personer som dömts för grova brott ökat under 2019 jämfört med 2018, se tabell 63 i tabellbilagan.

Vad gäller utdömda påföljder har andelen män som dömts till fängelse minskat med nästan 10 procentenheter till 85 procent. Andelen kvinnor som dömts till fängelse har ökat från 6 till 15 procent. Totalt sett har andelen för kvinnor ökat från 10 till 13 procent vad gäller utdömda påföljder.

Vid en jämförelse av fördelningen mellan olika typer av påföljd för kvinnor respektive män ser vi en ökning av fängelse som påföljd, se tabell 65 i tabellbilagan. År 2017 var andelen fängelse för kvinnor 14 procent av påföljderna. Under 2018 ökade den till 20 procent och 2019 utgjorde den 32 procent. Andelen frikända är lägre, andelen dagsböter har ökat något medan andra påföljder har minskat i andel. Totalt stämmer denna bild med att det är fler kvinnor som dömts för grova

Diagram 14

Andel beslag fördelat per kön

brott till följd av Tullverkets brottsutredande arbete.

Förtroende

Anseendeundersökning

Tullverket deltog 2019 i Kantar Sifos undersökning om anseendeindex för myndigheter. Undersökningen visade att Tullverket har ett något lägre anseende hos män (32) än hos kvinnor (40), se tabell 66 i tabellbilagan. Att anseendet är lägre bland de tillfrågade männen än kvinnorna är inte unikt för Tullverket men skillnaden är relativt stor. Det är också bland män och unga som anseendeindex sjunkit mest trots att förändringen inte är statistiskt säkerställd. Index bland män för 2018 var 38 och bland kvinnor 43. Tullverket kan inte se att resultatet beror på osakliga skillnader i möjligheter och villkor för könen.

Klagomål

Antalet ärenden med klagomål och skadestånd från kvinnor har ökat med 21 procent till 51 ärenden i jämförelse med föregående år och antalet ärenden från män har minskat med 2 procent till 115 ärenden, se tabell 67 i tabellbilagan.

Ärenden med klagomål eller begäran om

skadestånd efter fysisk kontroll har ökat något över de senaste åren och uppgick 2019 till drygt 100 klagomål. Det är fortfarande en oerhört liten andel i förhållande till det stora antalet kontroller som Tullverket utför. Det är fortfarande flest män som klagar men klagomålen från kvinnor efter fysisk kontroll har ökat och utgör nästan en tredjedel. Kvinnornas andel av klagomålen på bemötande ligger däremot på samma nivå som föregående år.

De flesta klagomål görs på de orter och i de flöden där flest kontroller också sker. Det är kontroller av personbilar och flygresenärer som förekommer mest och därefter klagomål från mottagare av postförsändelser. De ärenden som inte avser klagomål på bemötande avser oftast skadad eller försvunnen egendom. Vi kan inte se några osakliga skillnader mellan könen vad gäller ärenden med klagomål och begäran om skadestånd.

Externa kurser nöjdhet

Under 2018 ökade Tullverket antalet distanskurser vilket ledde till en ökning av antalet deltagande vid Tullverkets externa kurser totalt. Under 2019 har något färre personer deltagit i de externa kurserna totalt och per tillfälle. Det är fortfarande flest kvinnor som deltar i kurserna trots att antalet kvinnor minskat jämfört med föregående år. Antalet män ligger på samma nivå

Tabell 64

Påföljder fördelade per kvinnor och män

Källa: Tullmålsjournalen

	2017			2018			2019		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Annan påföljd	382	20%	80%	300	8%	92%	192	13%	88%
Dagsböter	448	9%	91%	396	10%	90%	453	11%	89%
Frikänd	142	18%	82%	105	33%	67%	118	19%	81%
Fängelse	403	6%	94%	440	6%	94%	298	15%	85%
Penningböter	11	0%	100%	21	5%	95%	8	0%	100%
Summa	1 386	12%	88%	1 262	10%	90%	1 069	13%	87%

som tidigare, se tabell 68 i tabellbilagan.

Andelen nöjda deltagare i Tullverkets externa kurser har ökat något jämfört med föregående år och utgör nu 97 procent, se tabell 69 i tabellbilagan, vilket är tillfredsställande. I undersökningen ingår frågor om kursens svårighetsnivå, om innehållet motsvarade förväntningarna och om kursdeltagaren ansåg att lärarna hade relevant kompetens. Andelen nöjda kvinnor ligger på motsvarande nivå som tidigare år medan andelen nöjda män har ökat något under 2019.

Rekrytering

Tullverket arbetar enligt en metod för kompetensbaserad rekryteringsprocess för att genomföra en objektiv och fördomsfri rekryteringsprocess samt för att få hög kvalitet i rekryteringarna och förhindra diskriminering. Vi eftersträvar en jämn könsfördelning inom Tullverket, men inom avdelningarna Brottsbekämpning, Effektiv handel och it-avdelningen är könsfördelningen något ojämn och könsfördelningen bland de sökande är ojämn. Avdelningen Brottsbekämpning har haft en positiv utveckling av andelen nyanställda kvinnor. Den har ökat från 38 till 43 procent vilket ligger i linje med andelen kvinnliga sökande totalt. Inom avdelningen Effektiv handel har kvinnor i högre utsträckning bedömts som mest kvalificerade och där har ingen utjämning skett eftersom andelen kvinnor som anställdes 2019 är högre än andelen sökande, se tabell 70 i tabellbilagan.

Under 2018 anställdes endast 4 personer vid it-avdelningen, två kvinnor och två män. Under 2019 anställdes fler, 21 stycken, vilket är jämförbart med 2017 då 22 personer anställdes. Av de som anställdes 2019 var 38 procent kvinnor, vilket är högre än 2017 då andelen var 27 procent och även högre än andelen kvinnliga sökanden, se tabell 71 i tabellbilagan.

Diskriminering

Tullverket arbetar för att verksamheten och arbetsplatsen ska vara fri från diskriminering och kränkande särbehandling, och det råder nolltolerans för all form av diskriminering och kränkande särbehandling. Kön är en av sju diskrimineringsgrunder som omfattas av diskrimineringslagens (2008:567) förbud mot diskriminering.

Utgångspunkten är att samtliga verksamheter i Tullverket löpande verkar för att förebygga diskriminering och kränkande särbehandling. Tullverket använder sig av följande tillvägagångssätt för att undersöka om det föreligger risker och hinder:

- inrapportering och uppföljning av arbetsmiljöavvikelser
- en särskild utredningsgrupp för utredning av interna oegentligheter
- lönekartläggning
- arbetsmiljöronder
- avgångssamtal och avgångsenkäter
- medarbetarsamtal och arbetsplatsträffar
- HR-barometer/nyckeltal inklusive kön och ålder
- temperaturmätningar.

Vi undersöker risken för diskriminering (utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna där kön är en) inom områdena: arbetsförhållande, löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling samt möjlighet att förena arbete och föräldraskap.

Tullverket har under 2019 identifierat följande risker som kan kopplas till det interna jämställdhetsarbete avseende kön:

- Kvinnor har fortfarande en högre sjukfrånvaro än män.
- Det finns en andelsmässig ojämn könsfördelning i chefspositioner i vissa verksamheter. Orsak till detta analyseras av berörda verksamheter med stöd av HR.

Foto: Mette Ottosson

Verksamhetsutveckling

Tullverket ska redovisa de viktigaste verksamhets- och it-utvecklingsinsatserna som har genomförts under året. Redovisningen ska göras utifrån förväntad nytta, påverkan på myndighetens sätt att utföra sina uppgifter och när effekten förväntas uppstå. Vidare ska myndigheten redovisa vilka större framtida utmaningar som har identifierats men där något utvecklingsarbete ännu inte har inletts¹.

Tullverket har ett ansvar att utifrån omvärldens krav och egna behov effektivisera verksamheten. En viktig del i detta är att vidta åtgärder för att utvecklingsarbetet ska bedrivas effektivt. Under 2019 genomfördes en oberoende granskning av Tullverkets utveckling och förvaltning. Efter det har Tullverket beslutat om ett antal åtgärder för att förbättra målstyrningen och effektivisera arbets sättet. En åtgärd är ett omtag av arbetet med elektronisk tullhantering som står för hälften av Tullverkets utvecklingsbudget och där vi har svårt att leverera enligt lagstiftade tidsgränser. Arbetet för att förbättra modellen för utveckling och förvaltning fortsätter under 2020.

Viktigaste verksamhets- och utvecklingsinsatserna

Digitalisering

Tullverket har under 2019 påbörjat arbetet med att ta fram en digitaliseringsstrategi. Strategin ska bland annat tydliggöra Tullverkets vilja och ambition med digitalisering, utgöra ett stöd för Tullverkets verksamhetsutveckling och beskriva hur Tullverket blir en digital myndighet som bidrar till att uppfylla regeringens mål för ett hållbart digitaliserat Sverige.

1) Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Tullverket

Digital brottshantering

Tullverket utvecklar ett systemstöd för den brottsutredande verksamheten med en digital ärendehantering från misstanke om brott till arkivering. Systemet ska införas stegvis från 2021 till 2023 och berör cirka 1 000 medarbetare i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet.

Digital brottshantering ska bland annat leda till:

- effektivare handläggning
- uppfyllda krav som Tullverket åtagit sig enligt RIF (Rättsväsendets Informationsförsörjning)
- regelefterlevnad
- minskade avvikelser i beslagshanteringen.

Effektiv ärendehantering

Tullverket byter successivt system för verksamheten som varje år hanterar 25 000–30 000 nya ärenden. Syftet är att få en effektivare, digitaliserad ärendehantering som är rätts-säker och enhetlig och där Tullverket uppfyller lagkraven på hantering av personuppgifter.

Olika ärenden flyttas etappvis till det nya systemet. Tillståndshanteringen fördes över under 2017 och ärenden i efterkontroll-verksamheten fördes över 2018. Under 2019 har vi parallellt påbörjat överföringen av ärenden kopplade till hantering av uppbörd, upphandling och juridik. Detta beräknas vara klart våren 2020. Tullverkets samtliga ärendetyper beräknas vara överflyttade i slutet av 2023.

Vi har redan kunnat se betydande effekter i verksamheten. För tillståndshanteringen har det starkt bidragit till att man lyckades hantera den stora mängd av omprövningar av tillstånd som följde av den nya tullagstiftningen. Samtidigt har handläggningstiden kortats och andelen tillstånd handlagda inom lagstadgad tid har ökat.

Elektronisk tullhantering

Tullkodex antogs hösten 2013 och implementeras 2016–2025. Utvecklingen av elektronisk tullhantering omhändertar de förändringar som krävs för att uppfylla bland annat tullkodex, och ökar Tullverkets möjligheter att effektivare fullgöra sitt uppdrag att kontrollera varuflödet.

Den innebär även att näringslivet får en mer digitaliserad, harmoniserad och effektiv tullhantering.

Nuvarande plan innebär vissa förseningar mot EU:s tidplan vad gäller anmälan av varors och transportmedels ankomst för sjö- och flygtrafik. Under året har tre större arbeten pågått:

- Omställning av importproceduren som i huvudsak innebär att tullhanteringen vid import blir förenlig med EU-lagstiftningen.
- Omställning ekonomisk aktör där Tullverket samarbetar med Bolagsverket för att ta fram en ny systemlösning som möjliggör automatisk uppdatering av information. Detta arbete ska vara klart under 2020 och kommer att innebära ökad kvalitet i uppgifterna om de företag som omfattas av tullagstiftningen.
- Förändringar inom importkontrollsystemet som införs etappvis och där ICS 2 fas 1 har som mål att ansluta postförsändelser och expressförsändelser via flyg till systemet under 2021. De ökade volymerna av försändelser i post- och paketflödet från tredjeland innebär en stor utmaning eftersom endast tillfälliga elektroniska lösningar finns på plats i dag. I kommande fas ansluts övriga transportslag. Hela systemlösningen ska vara i drift 2024.

Ökad analysförmåga

I Tullverket pågår ett arbete för att utveckla effektivare lösningar för informationshantering och förbättra underrättelseverksamhetens analysförmåga. Analysverksamheten måste kunna lagra en ökande datamängd och sedan analysera rätt data. Dessutom behöver arbetsmetoder och systemstöd utvecklas så de kräver mindre av manuellt arbete.

Under 2019 har Tullverket identifierat vilka områden inom selektering som behöver utvecklas. Vi har fortsatt att tillföra data till systemet Beslutsstöd och påbörjat vidareutvecklingen av systemstöden Nationell inkorg i Tullverket (NIT) och Nationellt uppdragshanteringsystem (NUS). Arbetet med förändring av metoder och systemstöd pågår fram till första halvan av 2022.

Arbetet för att förbättra analysförmågan ska bland annat leda till ökad användning av bearbetad underrättelseinformation och ökad träffprocent i fysisk kontroll.

Beslutsstöd

Vidareutvecklingen av Tullverkets system Beslutsstöd har fortsatt under året. Hanteringen av uppföljning och verksamhetsstyrning innehåller fortfarande mycket manuellt arbete. Utvecklingen av Beslutsstöd i relation till andra verksamhetssystem kommer att effektivisera insamlandet av verksamhetsdata. Därmed kan ledning och styrning förbättras genom att vara baserad på information som analyserats och förädlats till kunskap. Systemet införs med successiva leveranser de kommande åren.

Uppbörd och garantier

Nuvarande uppbörds- och garantisystem behöver ersättas med nya för att livscykeln för systemen går mot sitt slut. Nya uppbörds- och garantisystem medför att Tullverket kan hantera garantier enligt kraven i EU:s gemensamma tullagstiftning men ska även minska riskerna för fel i redovisningen till EU, kostnaderna för administrativa misstag och de genomsnittliga ledtiderna i indrivningsprocessen. Under 2019

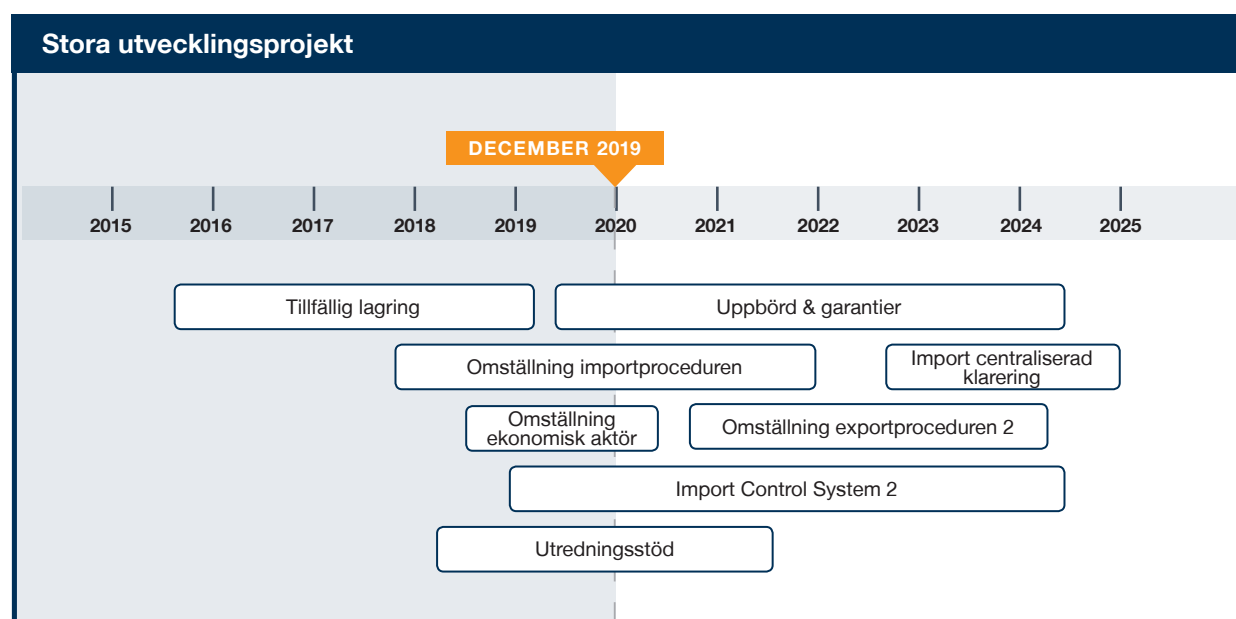
har en förstudie genomförts och projekt för garantier har startats. Det totala arbetet kommer att hålla på till 2025.

Större framtida utmaningar

De kommande 3–5 åren behöver Tullverket byta ut flera system där livscykeln går mot sitt slut. Samtidigt finns krav på olika typer av regel- efterlevnad inom flera områden som behöver hanteras. Detta tillsammans kommer uppta största delen av kapaciteten för utvecklings- och förvaltningsverksamheten.

Utvecklingen av *elektronisk tullhantering* kommer pågå under flera år framöver. Det primära effektmålet är att leva upp till lagkraven i den nya tullagstiftningen vilket inte kommer att innebära någon större effektivisering av verksamheten. Förändringen är komplex genom stor omfattning, starka beroenden till den gemensamma EU-planen samt stor påverkan på både verksamheten och näringslivet. De snart 30 år gamla it-stöden ersätts successivt av nya under en relativt lång period vilket under den tiden genererar dubbla förvaltningskostnader.

Införandet av ett *e-arkiv* har pågått under de senaste åren för att bland annat säkerställa efterlevnad av registerlagstiftning och dataskyddsförordningen. Grundläggande

funktionalitet är till stora delar på plats men ett omfattande arbete med att successivt ansluta olika verksamhetssystem kvarstår. Det arbetet beräknas pågå under 6–8 år framöver.

Inom de kommande åren kommer Tullverket att behöva upphandla nya verksamhetssystem inom olika administrativa områden. Till exempel berörs löne- och ekonomisystem vilket kommer att påverka alla anställda i Tullverket.

Investeringsbudget

Tullverket återskärper större verksamhetsinvesteringar som överstiger 20 miljoner kronor fram till 2022 inklusive övriga kostnader av Tullverkets hela utvecklingsportfölj.

Avvikelserna i investeringsbudgeten har i huvudsak följande orsaker:

- Schabloner har använts vid tidiga uppskattningar av kostnader för projekten. När projekt startat och gjort djupare analyser och beräkningar påvisar dessa avvikelser jämfört med schablonberäkningarna.
- Ändrade lagstiftningskrav från EU-kommissionen har påverkat flera projekt i Elektronisk tull och lett till förseningar som medfört ökade kostnader, men också senareläggning av andra projekt vilket medfört minskade kostnader.
- I projektet Omställning ekonomisk aktör uppstod kvalitetsproblem vid utveckling av it-systemet.
- Uppbörd har endast påbörjat arbete med nytt system för garantier.

Extern medfinansiering

Tullverket ansökte under 2017 om att delta som partner i ett internationellt program med finansiering under EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020. Programmet avser vidareutveckling av förmågan för hantering av hot och risker inom den internationella leveranskedjan för varor. Tullverket deltar i två projekt.

Projektet BorderSens (boarder detection of illicit drugs and precursors by highly accurate electrosensors) ska ta fram en prototyp till ett fältinstrument som med hög

träffsäkerhet ska kunna detektera narkotika och narkotikaprekursorer. Projektet påbörjades 2019 och pågår till 2023. Projektfinansieringen för Tullverket är 23 000 euro.

Projektet Profile (Profile Data Analytics, Data Sources, and Architecture for Upgraded European Risk Management) startade den 1 augusti 2018. Tullverket ansvarar för ett arbetspaket som syftar till att förbättra riskhanteringen vid import och export mellan Norge och Sverige med nya datakällor samt moderna metoder för dataanalys. Tullverkets finansieringsandel i projektet är 220 640 euro.

Dessutom medfinansieras Tullverkets utveckling av systemstöd för den brottsutredande verksamheten till 75 procent ur fonden för EU:s inre säkerhet (ISFPolis). Tullverket har fått en stödfinansiering beviljad med 15 miljoner kronor.

It- och informationssäkerhet

It- och informationssäkerhetsarbetet inom Tullverket är prioriterat och har vidareutvecklats det senaste året, bland annat genom att en strategi och en handledning för molntjänster har tagits fram. De kommer att ge vägledning i de fall anskaffning av molntjänster är aktuell.

Riskhanteringsmetoden för informationsbehandling i it-system har utvecklats. För att säkerställa informationssäkerhet och dataskydd under ett it-systems hela livscykel kommer Tullverket säkerhetsmässigt att driftgodkänna it-system enligt en ny process.

Under 2019 har även ett arbete påbörjats för att under 2020 införa ett förbättrat ledningssystem för informationssäkerhet baserat på ISO 27000. Ledningssystemet behövs för att förtydliga roller och ansvar, och ge mer konkret vägledning i operativa krav och frågeställningar.

För att förbättra Tullverkets förmåga att identifiera angrepp och intrångsförsök har en central lösning för att hantera säkerhetsloggar (SIEM) införts. Parallellt har en förbättrad förmåga att hantera och åtgärda verksamhetskritiska it- och informationssäkerhetsincidenter byggts upp. Ett så kallat IRT-team (Incident Response Team) har inrättats för att på ett strukturerat, spårbart och tidseffektivt sätt hantera dessa händelser.

Tabell 72

Investeringsbudget per objekt (tkr)						
Källa: Agresso	Ack. utfall ^{a)}	2017 Utfall	2018 Prognos	2018 Utfall	2019 Budget	2019 Utfall
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Tillfällig lagring (AP Flyg)	38 778	12 103	17 712	18 419	4 295	1 421
Tullager	58 563	12 301	0	0	0	0
ATV	0	0	6 515	7 059	4 857	0
Omställning av importproceduren	243	243	6 678	6 987	18 711	17 813
Omställning ekonomisk aktör	3 203	3 203	10 562	10 879	5 586	15 605
ICS 2	0	0	0	0	7 648	5 492
Analysstöd		9 920				
Omställning av exportproceduren, fas 2	0	0	0	0	0	0
Import centraliserad klarering	0	0	0	0	0	0
Utredningsstöd	8 660	8 660	12 151	15 176	12 502	16 241
Uppbörd	0	0	0	0	6 449	1 697
Övrigt (<20 000 tkr)	0	60 454	85 418	71 536	61 976	51 220
Summa utgifter för investeringar	109 447	106 883	139 036	130 055	122 024	109 489
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	42 899	50 925	64 996	60 681	49 800	50 276
Anslag	66 548	55 958	74 040	65 034	72 224	54 898
Bidrag				4 340		4 315
Summa finansiering	109 447	106 883	139 036	130 055	122 024	109 489

a) Ackumulerat utfall är hämtat från regleringsbrevet och har inte justerats för eventuella skillnader mellan prognos 2018 och utfall 2018 eller budget 2019 och utfall 2019. Utfallet för 2018 är justerat och ger en mer rättvisande bild för utredningsstöd. Raden Bidrag avser den exemfinansierade delen av Utredningsstöd.

Miljöledning

Tullverket omfattas av miljöledningsförordningen¹ och resultatet av miljöledningsarbetet redovisas årligen till regeringen och Naturvårdsverket². Tullverkets målsättning är att vara en miljömedveten myndighet där hänsynstagande till miljön är en naturlig sak. Tullverket vill bedriva ett aktivt miljöarbete som kännetecknas av ständiga förbättringar och som bidrar till en hållbar utveckling³.

Tullverket har under perioden 2016–2019 haft fyra miljömål⁴. Under perioden har Tullverket årligen planerat och genomfört aktiviteter och åtgärder med målsättningen att bidra till myndighetens miljöarbete. Nedan följer en summering av resultatet för respektive miljömål.

- Tullverket har minskat koldioxidutsläppen från tjänsteresor med bil med 34 procent i jämförelse med referensperioden 2010–2014. Detta är långt över målet på 5 procent. Bidragande orsaker är att Tullverket medvetet köpt in mer energieffektiva fordon.
- Koldioxidutsläppen från Tullverkets tjänsteresor med flyg har minskat med drygt 24 procent jämfört med referensperioden 2010–2014. Det är mer än målet på 5 procent. Bidragande orsaker är en medveten

styrning från flyg till tåg för kortare resor och en markant ökning av webbmöten.

- Tullverket har minskat sin användning av elenergi med 26 procent jämfört med referensperioden 2010–2014. Det är bättre än målet på 15 procent. Bidragande orsaker är att Tullverket minskat sina lokalytor genom att gå över till aktivitetsbaserade kontor eller kontorslandskap. Nyttjande av frikylla vid it-avdelningen i Luleå har också bidragit.
- I slutet av 2019 beräknas 76 procent av Tullverkets anställda ha möjlighet att källsortera hushållsavfall i de lokaler där Tullverket har personal fast stationerad. Det är lägre än målet 95 procent. Implementering av källsortering pågår fortfarande.

1) Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

2) VER 2020-84, 2019 års rapportering av Tullverkets miljöledningsarbete

3) STY 2015-874, Tullverkets miljöpolicy

4) STY 2015-951, Beslut om Tullverkets miljömål

Civilt försvar

Tullverket ska i arbetet med civilt försvar särskilt prioritera följande områden:

- Planering för stöd till Försvarsmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster.
- Stärka arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.
- Planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats.
- Vidtagna åtgärder och uppnådda resultat ska redovisas som en del av redovisningen enligt regeringens beslut den 10 december 2015 avseende planeringsanvisningarna för det civila försvaret (Ju2015/09669/SSK).

Planeringsarbete

De bevakningsansvariga myndigheterna ska årligen redovisa hur planeringsarbetet inom

det egna ansvarsområdet fortskrider och vilka resultat som har uppnåtts. Redovisningen ska ske vid samma tidpunkt som årsredovisningen. Tullverket lämnar en separat redovisning till regeringen om planering med civilt försvar¹.

Målet för Tullverkets arbete med planering av civilt försvar² är att skapa Tullverkets krigsorganisation. Arbetet med planering för deltagande i Totalförsvarsövning 2020 har genomförts i samverkan med Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

Övrigt

Tullverket har deltagit i Försvarsmaktens Ledningsövning 19 och i samband med detta genomfört en egen ledningsövning och larmövning för Tullverkets krigsorganisation.

1) STY 2015-903, 2020-02-21

2) STY 2017-859, Grundplan för Tullverkets arbete med civilt försvar

Foto: Wilhelm Guldbrand/Försvarsmakten

Foto: Maria Lockman

Kompetensförsörjning

Tullverket ska redovisa de åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut¹. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Tullverket ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att minska sjukfrånvaron vid myndigheten. Av redovisningen ska det även framgå vilken effekt de vidtagna åtgärderna haft.²

Anställda

Vid årets slut hade antalet anställda ökat med 49³ personer till 2 120 medarbetare, fördelat på 1 059 kvinnor och 1 061 män, det vill säga 50 procent kvinnor respektive män. Under 2019 har 132 personer slutat sin anställning varav 67 var pensionsavgångar (40 män och 27 kvinnor)⁴. Tullverket har under året nyanställt 201 personer, 50 procent män och 50 procent kvinnor.

Personalomsättningen på Tullverket var 6,5 procent⁵. Medelåldern för Tullverkets medarbetare var 46 år för kvinnor och 45 år för män.

1) 3 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

2) Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Tullverket

3) Mellanskillnaden mellan antal anställda i dec. 2019 och dec. 2018

4) Exklusive visstidsanställningar

5) Personalomsättningen får vi fram genom att dela antalet avgångar med genomsnittet antal anställda under året, det vill säga 132/2 093.

På en övergripande nivå har Tullverket en relativt jämn könsfördelning hos chefer med 55 procent manliga chefer och 45 procent kvinnliga chefer, se tabell 74 i tabellbilagan. Under året har 20 chefstjänster tillsatts och av dem som anställdes var 60 procent kvinnor och 40 procent män. Avdelningsvis är fördelningen mer ojämn. Inom avdelningen Brottsbekämpning är det 28 procent kvinnliga chefer medan avdelningen Effektiv handel har 72 procent kvinnliga chefer.

Rekrytering

Den viktigaste åtgärden för att säkra kompetensförsörjningen är att vi använt de extra medel som Tullverket fått till att rekrytera och utbilda nya tulltjänstemän.

Under året har ett nittiototal aspiranter blivit klara med sin 12 månaders grundutbildning vilket innebär en förstärkning av Tullverkets möjligheter att bedriva kontroll vid gränsen. Under hösten 2019 rekryterades ytterligare ett åttiotal nya medarbetare till gränsskyddet. De är antingen under utbildning eller kommer att påbörja sin utbildning i början av 2020.

Utöver anställningar till grundutbildning påbörjades rekrytering av cirka 15 brottsutredare, analytiker och spanare direkt till tullkriminalverksamheten.

Åtgärder har vidtagits även för att säkra kompetensen inom avdelningen Effektiv handel. Under 2019 har ett sjuttiototal nyanställda blivit klara med sin fem månaders grundutbildning. Vi har under hösten även rekryterat ytterligare 35 nya tjänstemän som påbörjar sin anställning och utbildning i början av 2020.

Organisationsöversyn

Under året har flera uppdrag påbörjats för att stärka styrningen av Tullverket och säkerställa att organisationen stödjer Tullverkets hela uppdrag. En översyn av organisationen har fokuserat på kärnverksamhetens operativa delar för att skapa de bästa förutsättningarna för att möta framtida förändringar. Arbetet kommer att avslutas under 2020. En översyn av den rättsliga styrningen i Tullverket ledde till beslut om att förtydliga mandatet för rättslig styrning för att få en mer enhetlig rättstillämpning och därmed även bli effektivare.

Stärkt arbetsgivarvarumärke

Vi upplever att intresset för Tullverket som arbetsgivare är stort. Vi har haft 97 sökande i snitt per utannonserad tjänst. Det finns dock en konkurrens om kvalificerad arbetskraft, exempelvis inom it-sektorn. Vi bedömer dessutom att konkurrensen överlag kan komma att öka eftersom det sker satsningar på flera andra myndigheter med uniformsyrken. Arbetet med att stärka Tullverkets arbetsgivarvarumärke har därför intensifierats under 2019 i ett strategiskt syfte att även fortsättningsvis kunna attrahera rätt kompetens.

Kommunikationen kring arbetsgivarvarumärket har skett genom fortsatt hög närvaro i sociala medier. På LinkedIn har vi ökat antalet följare från 5 000 till 10 000 under året. Tullverket har också deltagit vid fler rekryteringsmässor under året än tidigare, vilket vi planerar att fortsätta med även under 2020 eftersom vi upplever att intresset för Tullverket har varit stort på mässorna. Vi har även utvecklat informatio-

Tabell 73

Antal anställda Tullverket											Förändring 2018–2019
Källa: Palasso	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Totalt	2 106	2 154	2 122	2 096	2 012	2 057	2 032	1 961	2 071	2 120	2%
– varav kvinnor	988	1 020	1 014	1 013	977	1 018	1 014	988	1 035	1 059	2%
– varav män	1 118	1 134	1 108	1 083	1 035	1 039	1 018	973	1 036	1 061	2%

nen om Tullverket som attraktiv arbetsgivare på vår webbplats. Ett särskilt fokus under året har varit att synliggöra Tullverkets it-avdelning eftersom det är inom it-området vi har svårast att rekrytera.

En del i att vara en attraktiv arbetsgivare är att introducera nyanställda på ett bra sätt. Därför har vi under året infört en introduktionsdag för nyanställda där de bjuds in till en dag med Tullverkets uppdrag och statstjänstemannarollen i fokus. Detta är också ett sätt för ledningen att träffa nya medarbetare och för deltagarna att få en bättre helhetsbild av Tullverkets uppdrag.

Förändrad grundutbildning

För att på sikt kunna förse organisationen med rätt kompetens kommer Tullverket att förändra grundutbildningen⁶. Vi behöver anpassa vår kompetensförsörjning till en snabb utvecklings-takt och ha en flexibel grundutbildning som både ger en bred gemensam bas för alla som anställs, men som också går att anpassa beroende på den nyanställdes tidigare erfarenheter och vilken roll den nyanställda ska ha. En åtgärdsplan är

6) VER 2020-122

beslutad och arbetet med att ta fram kompetens-profiler och anpassa utbildningar har påbörjats.

Kompetensutveckling

Utöver de kurser som regelbundet erbjuds har en särskild satsning gjorts för samtliga tullåklagare. Syftet är att Tullverkets tullåklagare ska känna sig säkra i processföring vid domstol och ge dem en enhetlig tolkning av gällande lagstiftning och ett gemensamt arbetssätt.

Tillståndshandläggare och revisorer har gått en gemensam tillståndskurs i syfte att öka kvaliteten vid handläggning och övervakning av tillstånd. Det handlar till exempel om att i handläggningen förstå kopplingen till lagstiftningen, bedöma kriterier och villkor lika och att kunna handlägga tillstånd enligt de horisontella bestämmelserna, det vill säga de bestämmelser som styr själva handläggningsprocessen och som gäller alla tillstånd.

För att stärka handläggarnas kunskap i vad som gäller kring hantering av allmänna handlingar har en obligatorisk utbildning i diarieföring och arkivering genomförts via vår lärplattform.

Stärkt arbetsgivarfokus

Tullverket har under 2019 fortsatt att verka för ett synsätt där verksamhetens bästa väger tyngst i de fall vi behöver balansera verksamhetens behov mot den enskilda medarbetarens personliga önskemål. Det kan röra allt ifrån synen på arbetstider, arbetsuppgifter, förhållningssätt till lönesättning.

För att stärka arbetsgivarperspektivet har en stor del av Tullverkets chefer deltagit i utbildningar som syftar till att stärka kunskaper som behövs i arbetsgivarrollen, till exempel om arbetsrätt, arbetstid, lönesättning och rehabilitering. Vi har även förstärkt utbildningen för nya chefer vad gäller arbetsrätt och arbetsmiljöbestämmelser. Detta är ett långsiktigt arbete med effekter som kan vara svåra att mäta, men vi ser till exempel tecken på att cheferna vågar ställa högre krav och ta tag i till exempel oönskade beteenden på ett tydligare sätt än tidigare.

Parallellt med detta har vi också genomfört insatser för att stärka cheferna i deras roll som ledare, till exempel genom deltagande i dialoggrupper, via mentorskap samt utbildningar i coachande ledarskap och att leda i komplexitet. Vi har också genomfört en insats för ledare utan chefsansvar för att stärka förmågan att kommunicera och samverka.

Tullverket har också arbetat med att utveckla ledningsgrupper samt genomfört en chefskonferens för samtliga chefer i Tullverket där bland annat den nya målbilden och visionen förankrades.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet har mycket handlat om att både lokalt och centralt arbeta efter den struktur för det systematiska arbetsmiljöarbetet som byggdes upp under förra året. Insatser för att stärka kompetens och förmåga hos chefer kring frågor som rör arbetsmiljö och hälsa har fortgått under året, bland annat genom att cheferna i sina ledningsgrupper fört samtal kring arbetsmiljöarbetet.

En åtgärd som visat sig ge bra underlag för förbättring av bland annat arbetsmiljön är genomförandet av lokala temperaturmätningar som utgår från arbetsgruppers lokala behov.

Vid uppföljning kan vi konstatera att systematiken i vårt arbetsmiljöarbete fungerar bättre nu än tidigare, inte minst genom att vi använder digitala verktyg för att underlätta arbetsmiljöarbetet. Vi kan se effekterna av tidigare genomförda förbättringar av vårt system för arbetsmiljöavvikelse och hur systemet används. Rutinerna har blivit enklare för chefer att följa och chefernas fokus har flyttats från de administrativa momenten till att utreda och förebygga framtida risker i arbetsmiljön.

Ett annat exempel som visar på förbättrad systematik i vårt arbetsmiljöarbete är att de inspektioner som arbetsmiljöverket genomfört under året inte har behövt pågått över längre tid utan har avslutats efter att uppmärksammade brister åtgärdats.

Praktik i staten

Regeringen beslutade att förlänga uppdragen som gäller praktik för nyanlända och praktik för arbetsökande med funktionsnedsättning till och med 31 december 2020. Arbetsförmedlingen införde stopp på anvisningar till extratjänster och moderna beredskapsjobb från och med den 1 januari 2019.

Om man ser till antalet praktikanter som Tullverket har tagit mot under 2019 är vår insats begränsad. Vi har haft två praktikanter i kategorin nyanlända och ingen i kategorin funktionshindrade.

Däremot har vi framgångsrikt tagit fram ett nytt upplägg för praktik under tre månader för nyanlända, vilket vi har testat för två praktikanter med mycket gott resultat. Vi har tidigare haft svårt att skapa praktikplatser i vår verksamhet då fokus har varit att hitta arbetsuppgifter som är möjliga att utföra för en praktikant. Det har också varit resurskrävande för en och samma verksamhet att handleda en praktikant under tre månader. Det nya upplägget bygger på att vi har satt språkträningen i fokus men också försökt hitta ett sätt som inte upplevs som en belastning i verksamheten.

De två praktikanterna har haft ett schema där de besökt många olika delar av verksamheten under praktikperioden. Detta har gett intensiv språkträning med märkbart resultat. De har också fått en bred inblick i arbete och kultur på

en svensk myndighet liksom förståelse för statlig förvaltning och värdegrund.

Eftersom det nya upplägget har fungerat väl är vår ambition att utöka antalet praktikplatser och genomföra upplägget på fler orter under 2020. Praktikplatserna kommer att rikta sig till både nyanlända och personer med funktionshinder.

Sjukfrånvaro

Under 2019 har sjukfrånvaron fortsatt att ligga på en stabilt låg nivå och uppgick vid årets slut till 3,7 procent (3,5 procent 2018), se tabell 75 i tabellbilagan. Det är en liten ökning från föregående år och utgörs i huvudsak av längre sjukfrånvaro som överstiger 60 dagar. För att minska den längre sjukfrånvaron har insatser genomförts för att stärka chefers kompetens inom rehabiliteringsområdet. Det har inte varit möjligt att bedöma effekterna av detta arbete ännu. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro

än män och vi ser samtidigt att det framför allt handlar om den längre sjukfrånvaron som stiger med ålder, både hos kvinnor och män.

Utvecklingen över tid visar att sjukfrånvaron ökat under perioder när det även skett en minskning av antalet anställda, särskilt under perioden 2015–2017. Ett antagande är att en ökad arbetsbelastning delvis gett effekter i form av ökad sjukfrånvaro. Vi ser även att det framför allt är sjukfrånvaron hos kvinnor som i högre utsträckning står för ökningen av sjukfrånvaron.

Att stärka förutsättningar för en god hälsa är ett långsiktigt arbete och förutom insatserna ovan har 2019 års arbete med sjukfrånvaron till stor del handlat om att fortsätta arbeta med tidiga insatser för att förebygga ohälsa och möjliggöra för medarbetare att snabbare komma åter i arbete. Som ett led i att främja hälsa har Tullverket även höjt friskvårdsbidraget som nu uppgår till 3 000 kronor per år.

Tabell 76

Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)

Källa: Palasso

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{a)}	2019
	48,40%	44,20%	42,50%	44,60%	47,90%	53,00%	53,90%	53,70%	50,10%	53,35%

a) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Diagram 15
Sjukfrånvaro i procent, totalt och per kön, antal anställda totalt

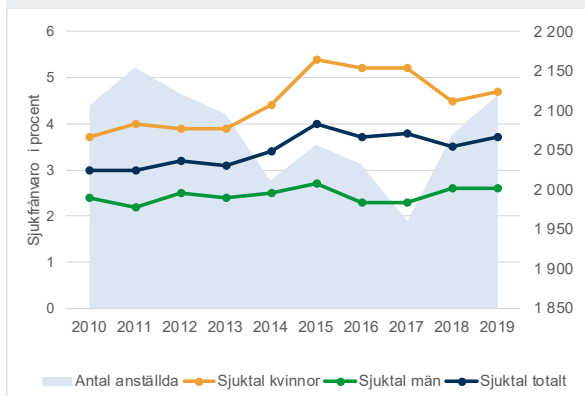
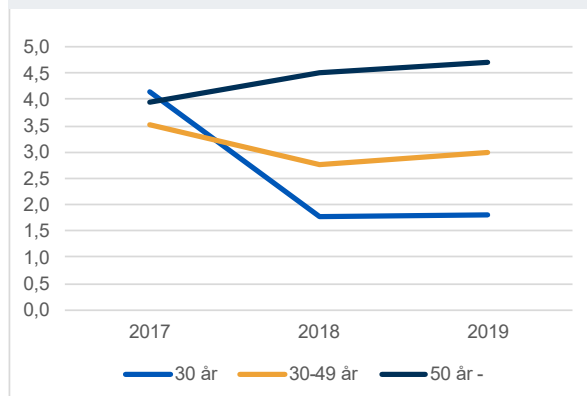

Diagram 16
Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp

Mätmetoder och definitioner

Fördelning av kostnader, intäkter och tid

För att få en mer rättvisande bild av hur kostnader, intäkter och tid är fördelad redovisar Tullverket så stor del av Tullverkets kostnader som möjligt till kärnverksamheten.

Metod för fördelning av utfall av kostnader per del av kärnverksamhet¹

- har hämtats från ekonomisystemet Agresso den 31 januari 2020
- för löner är fördelat utifrån antalet registrerade timmar per process
- för lokaler har fördelats enligt information från administrationsavdelningen
- för kompetensutveckling har fördelats utifrån information från lärandeenheten
- för utvecklingsprojekt har fördelats utifrån information från programkontoret
- för förvaltningskostnader har fördelats utifrån information från it-avdelningen. Urvalet för vilka kostnader som inkluderas i förvaltningskostnaderna har förändrats, datakommunikation ingår inte längre som en förvaltningskostnad
- för avskrivningar har fördelats utifrån en fördelningsnyckel utifrån hur investeringarna sett ut de senaste tre åren
- för övriga kostnader är redovisade i den process som de är konterade i
- för kostnader för processen Analysera och selektera har fördelats utifrån information från processägaren
- för ledning och stöd har fördelats i proportion till kärnprocessernas ekonomiska storlek.

1) Delarna i kärnverksamheten motsvarar Tullverkets kärnprocesser, STY 2016-905 Beslut om ledningsprocesser.

Metod för fördelning av intäkter per del av kärnverksamhet²:

- Intäkter av anslag har fördelats på samma sätt som kostnaderna men med enbart anslags-avräknade kostnader till grund
- Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Större poster har fördelats utifrån uppgift om respektive intäktspost. Mindre intäktsposter har fördelats i proportion till kärnprocessernas ekonomiska storlek
- Intäkter av bidrag. All poster är fördelade utifrån uppgift om respektive intäktspost
- Intäkter från Tull 2020-programmet har fördelats utifrån information från verksamhetsledningsstaben
- Finansiella intäkter har fördelats i proportion till kärnprocessernas ekonomiska storlek

Metod för fördelning av timmar per del av kärnverksamhet:

- Utfallet av alla timmar är hämtat ur systemet Insikt (Agresso tid) den 31 januari 2020.
- Timmarna för utveckling och förvaltning är fördelade utifrån information från programkontoret respektive it-avdelningen om hur kostnaderna är fördelade.
- Timmarna för processen Analysera och selektera är fördelade utifrån information från processägaren.
- Timmar för ledning och stöd är fördelade till kärnprocesserna i proportion till deras storlek.

Produktivitet

Tullverket redovisar produktionsmått antal kontroller eller antal ärenden samt tid inom varje del av kärnverksamheten: tillståndshantering,

2) Delarna i kärnverksamheten motsvarar Tullverkets kärnprocesser, STY 2016-905 Beslut om ledningsprocesser.

klarering, efterkontroll, fysisk kontroll och brottsutredning. Inom varje del av kärnverksamheten redovisas också styckkostnaden för de ärendetyper som har bedömts vara väsentliga.

Kvalitet och effektivitet

Tullverket ska bidra till ett säkrare samhälle och konkurrensneutral handel, vilket kräver enhetlighet och god kvalitet i myndighetens arbete. Med enhetlighet menar Tullverket att samma slags ärende behandlas på samma sätt, oavsett var inom myndigheten ärendet hanteras. Enhetlighet är i sig inte någon garanti för hög kvalitet. I kvalitet ingår förutom enhetlighet även att ärendet är handlagt rättssäkert och att allmänhet och företag har fått ett professionellt bemötande.

Effektivitet är relationen mellan kostnad och kvalitet. Tullverket strävar efter en hög inre effektivitet genom optimalt resursutnyttjande med bibehållen kvalitet. Faktorer såsom ärendeflöden, genomströmningstider, standardisering och automatisering är därför centrala i effektivitetsbegreppet. Tullverket tolkar effektivitet som en förmåga att leverera ändamålsenliga resultat med ett minimalt utnyttjande av resurser.

För att mäta och redovisa kvalitet samt effektivitet använder Tullverket indikatorer och mått per verksamhetsområde. Måtten definieras och väljs ut i samband med verksamhetsplaneringen. Måtten representerar specifika områden som är särskilt viktiga att följa upp eller förbättra. Till skillnad från produktivetsmåttet ligger fokus på myndighetens strävan att ständigt förbättra effektivitet och kvalitet och inte på jämförelser mot föregående år. Det redovisas därför även kvalitetshöjande åtgärder som inte är mätbara men som bedöms bidra till en ökad eller bibehållen kvalitet.

Tullverket gör bedömningen av kvalitet, inklusive effektivitet, genom en sammanvägd bedömning av mått samt andra åtgärder. Utfallens rimlighet bedöms i förhållande till myndighetens uppdrag och instruktion, regeringens mål, lagstiftning, andra myndigheters resultat, kvalitetsfrågor eller interna utvärderingar.

Bedömningsgrunder

Tullverkets bedömningar i årsredovisningen bygger på utveckling av resultatindikatorer, kvalitet inklusive rättssäkerhet, enhetlighet och effektivitet samt övriga relevanta faktorer och är antingen "tillfredsställande" eller "inte tillfredsställande".

Skattefelet

Skattefelsmodellen

Tullverket använder en modell för att redovisa hur de åtgärder som vidtagits bidrar till att minska skattefelet. Fokus i modellen ligger på tre så kallade skattefelsområden som Tullverkets åtgärder kan påverka. Områdena är vägledning och attitydpåverkan, strukturutveckling samt kontroller. Skattefelsområdena motsvarar Tullverkets förebyggande, styrande och kontrollerande arbete för att minska skattefelet och säkerställa uppbörden.

Vägledning och attitydpåverkan

Skattefelsområdet vägledning och attitydpåverkan är kopplat till Tullverkets förebyggande arbete för att minska skattefelet. Åtgärderna i det förebyggande arbetet görs för att påverka kunskaper och attityder hos företag och allmänhet. Enligt Tullverkets kontrollstrategi ska vägledning främst handla om att vägleda de importörer som vill följa reglerna till att kunna göra rätt, medan attitydpåverkan handlar om att påverka de importörer som inte följer reglerna till att vilja att göra rätt.

Syftet med det förebyggande arbetet är att allmänhet och företag ska få den vägledning som behövs för att det ska vara enkelt att göra rätt från början samt att förtroendet för Tullverket ska vara högt.

Med åtgärder som ger ökade kunskaper hos importörerna och ett högt förtroende för myndigheten bidrar Tullverket till att minska skattefelet.

Strukturutveckling

Skattefelsområdet strukturutveckling är kopplat till Tullverkets styrande arbete mot skattefelet. I arbetet ingår myndighetens interna styrning

av analys- och underrättelseverksamhetens förmåga att upptäcka risker för skattefel, utvecklingen av system och spärrar för kontroll av uppgiftslämning samt utvecklingen av rättsliga strukturer och ramar som förenklar möjligheten att göra rätt från början.

Syftet med det styrande arbetet inom strukturutveckling är att bidra till att minska skattefelet genom att utveckla tekniska och juridiska lösningar som minimerar risken för felaktigheter och gör det lättare att betala rätt tull, skatt och avgifter. Underrättelseverksamheten ska öka myndighetens förmåga att finna och korrigera skattefel, samtidigt som den ska bidra till att den upplevda risken för upptäckt ökar hos de importörer som är ovilliga att följa reglerna.

Kontroller

Med kontroll avses kontroller som Tullverket har rätt att utföra enligt tullkodex och nationell lag.

Enligt Tullverkets kontrollstrategi ska kontrollverksamheten fokusera på effektiva riskbaserade kontroller vilka i huvudsak ska riktas mot avsiktliga och allvarliga felaktigheter.

Syftet med det kontrollerande arbetet är att stärka och upprätthålla efterlevnaden av regler, samt att upptäcka fel som kan leda till felaktig uppbörd eller att varorna förs in eller ut ur landet i strid mot regelverket. Riskbaserade kontroller inriktade mot uppbörd bidrar till att minska skattefelet. Kontrollerna har även preventiv och vägledande effekt. Ett långsiktigt mål är att även få fler företag att både vilja göra rätt och ha kunskap att göra det.

Beräkning av skattefelet

Tullverket har i samarbete med Statistiska centralbyrån (SCB) under 2016 tagit fram en metod för att beräkna skattefelets (tullfelets) storlek. Beräkningen är baserad på 2014 år siffror och avser en modell där diskrepans avseende underrapporterad information i Intrastat även kan antas föreligga vad avser import i Extrastat.

Kvalitetsmätning

Tullverket mäter varje år slumpmässigt kvaliteten på de uppgifter som företagen lämnar i samband med import.

Resultatet av mätningen följs upp och insatser genomförs för att minska konstaterade avvikelser. Resultatet används också för att bedöma skattefelets förändring.

I mätningen som genomfördes under 2019 har 100 deklarationer tagits fram slumpmässigt för varje månad under perioden från den 1 augusti 2018 till den 31 juli 2019. En enkel stratifiering har skett efter deklarationsvärde, värde 0–170 000 kronor respektive värde högre än 170 000 kronor. Målet för mätningen var att granska totalt 1 200 deklarationer. Totalt granskades 1 197 deklarationer, vilket innebär att bortfallet i undersökningen blev 0,25 procent.

Samhällsnytta

Tullverkets beräkning av samhällsnytta utgår från en modell som presenterades i SOU 1998:18 "En Gräns – en myndighet". Utifrån SOU-modellen har Tullverket år 2000 i samverkan med andra myndigheter vidareutvecklat en anpassad modell. Båda modellerna beräknar samhällsnytta på beslagtagna narkotika och på beslagtagna alkohol och tobak. Det samhällsekonomiska värdet av narkotika är baserat på en uppskattning av samhällets kostnader för missbruket med hänsyn taget till gatupriser, missbrukardoser och FN:s skadeindex.

Det samhällsekonomiska värdet av beslagtagna alkohol och tobak är baserat på skattebortfallet enligt schablonvärdena i 3 § lag (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

I Tullverkets modell från år 2000 beräknas samhällsnyttovärdet på fler preparat, till exempel LSD, ecstasy, kat, narkotiska läkemedel och dopningsmedel. Vid beräkning av samhällsnytta är det fastställda samhällsnyttovärdet per substans detsamma som år 2000. Värdet för narkotika och dopningspreparat har inte justerats men nya preparat som ansetts intressanta att följa har fått ett värde utifrån likartade substanser som tidigare beräknats.

Värdet för beslagtagna alkohol och tobak (skattebortfallet) har justerats över tid enligt gällande skattebestämmelser. I samhällsnyttovärdet ingår inte skattebortfallet för beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak utan det redovisas separat.

Granskning av Tullverkets nationella utredningskoncept (TNU)

För perioden 2018-09-01 till 2019-08-31 har 115 grova brott valts ut för granskning, företrädesvis ärenden med frihetsberövade. I några fall har de ärenden som valts ut för granskning visat sig vara kopplade till ett och samma samlingsärende. I ett fåtal fall har inte det fysiska ärendet kunnat anträffas. Inom ramen för säkerställandekontrollerna har även ett antal projekt granskats, där ett urval har gjorts av två projekt per kompetenscenter. Följande kriterier har granskats i grova brott:

- Rätt blanketter
- ID-kontroll rätt
- Har information om sidomaterialet redovisats i FUP
- Har tvångsmedelsredovisning ifyllts korrekt
- Har gripande skyndsamt anmälts till åklagare
- Har tvångsmedel redovisats i FUP enligt FUK 20 §
- Har frihetsberövad fått information om att kontakta anhörig
- Har blanketten Misstänktas rätt till information vid frihetsberövande fyllts i angående kontakt med anhörig

- Har frihetsberövad utländsk medborgare fått information om att kontakta ambassad/konsulat
- Har blanketten misstänktas rätt till information vid frihetsberövande fyllts i angående kontakt med ambassad/konsulat
- Har blanketten Misstänktas rätt till information vid frihetsberövande bifogats FUP eller har information angående rätten att kontakta anhörig dokumenterats på annat vis
- Är ärendet iordningställt för arkivering.

Statistiken (i procent) har räknats ut genom att samtliga kriterier som har varit applicerbara i alla ärenden som har granskats har lagts ihop till ett totalt antal. Sedan har antalet icke godkända kriterier i alla ärenden som har granskats lagts ihop. De totala antalet kriterier minus de icke godkända kriterierna har gett en summa kriterier som har blivit godkända. Det godkända antalet kriterier har delats med totalen kriterier som har granskats och utifrån det har en procentsats för hur många ärenden som är godkända räknats ut.

Totalt har 1 200 kriterier i 100 ärenden granskats. Av dessa blev inte 177 kriterier godkända. Det innebär att 85 procent av kriterierna har godkänts för grova brott nationellt.

Regeringsuppdrag

Förteckningen innehåller uppdrag som redovisats vid andra tidpunkter än vid årsredovisningen.

Diarienummer	Beslut	Uppdrag	Datum	Redovisades
STY 2016-111, STY 2018-303	Fi2016/00386/ESA Fi2018/01701/ESA	Praktik för nyanlända arbets- sökande	2019-01-15	2019-03-13
STY 2018-115	Ju2018/00991/PO	Förstärka bekämpningen av internationella brottsnätverk som begår tillgreppsbrott i Sverige	2019-01-25	2019-01-30
STY 2018-92 STY 2018-103	Fi2018/00355/S3	Uppdrag till Tullverket att lokalisera viss verksamhet	2019-03-15	2019-02-11
STY 2018-874	Fi2018/02526/S3 Fi2018/02602/S3 Fi2018/03165/S3 m.fl.	Informationssäkerhet	2019-04-01	2019-04-01
STY 2018-874	Fi2018/02526/S3 Fi2018/02602/S3 Fi2018/03165/S3 m.fl.	Kontroll av illegal privat införsel av animaliska livsmedel	2019-04-01	2019-02-25
STY 2017-136 STY 2018-291	A2016/00216/A A2017/00238/A A2018/00925/A	Praktik för personer med funktions- nedsättning	2019-04-05	2019-03-13
STY 2018-874	Fi2018/02526/S3 Fi2018/02602/S3 Fi2018/03165/S3 m.fl.	Moderna beredskapsjobb	2019-04-05	2019-03-13
STY 2018-874	Fi2019/00811/S3	Ökade resurser	2019-07-01	2019-06-11
STY 2018-874	Fi2019/00811/S3	Brottsförebyggande arbete	2019-09-01	2019-09-20
STY 2019-301	S2018/02406/FS	Komplettera hemställen gällande åtgärder för att förhindra olovlig införsel av läkemedel från annat EU-land	2019-12-10	2019-12-10

Internrevision

Internrevisionens uppdrag är att utifrån en analys av verksamhetens risker självständigt granska om ledningens interna styrning och kontroll är utformad så att Tullverket med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller myndighetsförordningens krav.

Rapporterade granskningar under 2019 har berört it- och informationssäkerhet, upphandling och avtalsförvaltning, programvarulicenshantering, utlämnande av allmän handling, strategisk lokalförsörjning samt säkerställande kontroller inom uppbördsverksamhe-

ten. Granskningar som genomfördes under 2019 och som rapporterats i januari 2020, avser efterlevnad av dataskyddslagstiftningen respektive hantering av initialkontroll och röd kanal för både uppbörd och restriktioner.

Internrevisionen följer årligen upp status för beslutade åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. Enligt internrevisionens bedömning finns en väl fungerande process inom Tullverket för att hantera rekommendationerna, vilket leder till att åtgärdsplaner tas fram och att åtgärder genomförs.

Intern styrning och kontroll

Processen

Tullverkets process för intern styrning och kontroll är implementerad i hela verksamheten¹. Varje avdelning genomför riskanalys för sitt ansvarsområde enligt arbetsordning eller andra delegationsbeslut. Tullverkets väsentliga risker samlas i den riskanalys som genomförs i generaltulldirektörens ledningsgrupp. Väsentliga risker som identifieras i avdelningarnas riskanalyser eskaleras till generaltulldirektören.

Uppföljning av risker sker dels inom avdelningarna och dels i samband med tertialuppföljningen. Ledningsgruppen följer upp de väsentliga riskerna två gånger per år. I samband med framtagande av verksamhetsplanen under hösten görs samtidigt en bedömning av vilka risker som är väsentliga för kommande år.

Riskhantering

Inför 2019 prioriterades hanteringen av tre väsentliga risker i verksamhetsplanen:

- Verksamhetsutveckling leder inte till nödvändiga effekter.
- Tullverket hinner inte förbereda sig för effekterna av brexit.
- Tullverket uppfyller inte kraven i föreskrifterna om statliga myndigheters informations-säkerhet (MSBFS 2016:1).

Risken att Tullverkets verksamhetsutveckling inte leder till nödvändiga effekter har främst hanterats genom en översyn av Tullverkets utveckling och förvaltning. Översynen genomfördes av externa konsulter med uppdrag att lämna förslag på hur Tullverket kunde effektivisera och för- enkla styrning av utveckling och förvaltning. En rapport med förslag om åtgärder lämnades i oktober. De rekommendationer som lämnades är anpassningar inom den befintliga styrmodellen i form av fyra stycken förändringsinitiativ med bland annat tydligare målstyrning, effektivare projektarbete, översyn av roller och ansvar samt kulturförändringar. Tullverket beslutade att fortsätta arbetet med ett omtag av programmet Elektronisk tull. Arbetet påbörjades i november 2019 och kommer att fortsätta under 2020.

¹ Intern regel om Tullverkets process för intern styrning och kontroll (STY 2019-436)

Tullverket har hanterat risken att inte hinna förbereda sig för effekterna för brexit genom att noga följa utvecklingen. Under året bedömdes risken för en så kallad hårt brexit den sista oktober att öka och förberedelser vidtogs för att kunna ta hand om de beräknade effekterna av ökade ärenden. Exempelvis förbereddes extra beredskap för arbete utöver ordinarie arbetstid. En nationell stab var i kraft den 10–29 oktober. Tullverket kommer att fortsätta bevaka och förbereda inför ett brexit under 2020. Läs mer om brexit, sidan 25.

Under 2019 påbörjades ett uppdrag för att under 2020 införa ett förbättrat ledningssystem för informationssäkerhet baserat på ISO 27000. Läs mer i avsnittet It- och informationssäkerhet, sidan 74.

Övriga väsentliga risker

Tullverket har fortsatt att arbeta med åtgärder för att hantera risken för bristande efterlevnad av regelverket gällande personuppgifter som trädde i kraft under 2018. En genomlysning av Tullverkets datasystem är genomförd till stora delar och blir färdig under början av 2020 då en gemensam plan för åtgärder ska presenteras.

Tullverket kommer inte att kunna hålla de lagstadgade fristerna i delprojekt anmälan av ankomst av flyg- respektive sjötransporter inom Elektronisk tull. Planen för Elektronisk tull är justerad med förseningar på upp till två år. Tullverket har informerat regeringen i samband med förhandlingar i rådsarbetsgruppen samt i beredning av svar till EU-kommissionen.

Tullverkets arbete med införande av kontinuitetsplaner inom varje avdelning och verksamhet har inte slutförts enligt plan. Arbetet kommer att fortsätta under 2020.

Tullverket har arbetat med att minska risken för framtida administrativa misstag genom att analysera delrisker i Tullverkets hantering av uppbörd samt föreslå åtgärder. Dessutom har en särskild risk och sårbarhetsanalys genomförts med stöd av FOI. Riskanalysen med förslag på hantering av risker och åtgärder kommer avslutas i början av 2020.

Risken att Tullverket inte har rätt kompetens för att utföra sitt uppdrag har hanterats delvis genom framtagande av 3-åriga kompetensförsörjningsplaner inom varje avdelning. En över-

syn av Tullverkets grundutbildning har påbörjats för att säkerställa en bredare kompetensbas. Under året har kortsiktigare justeringar gjorts vilka kommer att implementeras i de grundutbildningar som ska genomföras under kommande år. Arbetet med översyn av grundutbildningen kommer att fortsätta 2020.

Risken för att det förekommer korruption och andra oegentligheter i Tullverket har dels omhändertagits med förtydligande av nya styrdokument, dels genom löpande åtgärder. En ny policy med Tullverkets värdegrund och medarbetarfilosofi² har exempelvis trätt i kraft under året. Varje avdelning gör en riskanalys för korruption och oegentligheter och cheferna genomför säkerhetssamtal i samband med de årliga medarbetarsamtalen.

Riksrevisionens effektivitetsgranskning

I april 2019 lämnade Riksrevisionen rapporten Tullverkets kontroll – en träffsäker verksamhet? till riksdagen. Rapporten innehåller flera rekommendationer för Tullverket om bland annat att öka kunskapen om det illegala varuflödet, stärka det strategiska underrättelsearbetet, skapa förutsättningar för fortsatt metodutveckling och utveckla resursprioriteringen. Tullverkets ledning har tagit ställning till rekommendationerna och beslutat om ett antal åtgärder som påbörjats under året. Arbetet med förändringar kommer att fortsätta under nästa år.

Extern tillsyn

Under året har kommissionen kontrollerat strategin för kontroll av tullvärde. I praktiken innebar detta kontroll av eventuell import av undervärderade textilier och skor från Kina samt hantering av EU-räkenskaperna. Denna typ av kontroller syftar till att verifiera om Sverige uppfyller kraven i EU:s lagstiftning och ger ett tillräckligt skydd av unionens ekonomiska intressen. Den övergripande bedömningen utifrån granskningen är att Sverige delvis tillfredsställer kravet på skydd av EU:s ekonomiska intressen. Ett antal brister konstaterades och Tullverket har vidtagit vissa

2) STY 2019-278

åtgärder för att komma till rätta med dessa under 2019. Fler åtgärder väntas under 2020.

Datainspektionen genomförde under 2019 en tillsyn enligt brottsdatalagen (2018:1177) för att granska om Tullverkets förteckningar över behandlingar av personuppgifter är i överensstämmelse med 3 kap. 3 § brottsdataförordningen. Tullverket förelades³ att genomföra två kompletteringar med förtydligande av kategorier i våra förteckningar och redovisa detta till Datainspektionen senast den 30 april 2020. Utöver detta lämnade också Datainspektionen en rekommendation för Tullverket att bedöma om det också är möjligt att ange tidsfrister i förteckningen enligt 3 kap. 3 § 9 brottsdataförordningen. Datainspektionen inledde under slutet av 2019 en tillsyn enligt brottsdatalagen av Tullverkets interna rutiner avseende hantering av personuppgiftsincidenter⁴. Tillsynen kommer att fortsätta nästa år.

Justitiekanslern (JK) har granskat Tullverkets skadeståndsregleringsverksamhet för att framför allt bedöma om Tullverkets handläggning är rättssäker⁵. JK fann att Tullverkets skaderegleringshandläggning framstår som välorganiserad, rättssäker och i huvudsak effektiv. Tullverket uppfattas som mån om att uppfylla serviceskyldigheten mot sökande. Det har inte framkommit något som tyder på att Tullverket reglerar anspråk som myndigheten inte är

behörig att avgöra utan samråd sker med JK vid osäkerhet. Handläggningstiderna bedömdes överlag vara rimliga men i några ärenden har handläggningstiderna varit alltför långa främst till följd av inaktivitet. Tullverket uppmanades att verka för att undvika sådan inaktivitet. Tullverket har åtgärdat bristerna genom resursförstärkning och översyn av rutinerna.

Bedömning

Tullverket tolkar 2 kap. 8 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag avseende intygande av brister i intern styrning och kontroll enligt följande.

I anslutning till intygandet ska redovisning ske i punktform av väsentliga brister i intern styrning och kontroll. Med brist i intern styrning och kontroll avses att processen för intern styrning och kontroll inte fungerat. Med brist i intern styrning och kontroll avses inte brist i resultat. Brister i resultatet redovisas i årsredovisningens resultatredovisning. Inte heller avses med brist i intern styrning och kontroll risker av väsentlig betydelse. Hanteringen av väsentliga risker har redovisats i avsnittet ovan. Tullverket anser inte att det förelegat väsentliga brister i intern styrning och kontroll under 2019 och redovisar därför inte några sådana i samband med intygandet.

3) Tullverkets dnr VER 2019-776

4) VER 2019-3463

5) STY 2019-351

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter (tkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram i Riksgäldskontoret					
beviljad	400 000	370 000	325 000	330 000	300 000
utnyttjad (per bokslutsdatum)	367 166	305 154	288 416	256 175	197 441
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
beviljad	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
maximalt utnyttjad	-	-	-	-	-
Räntekontot					
räntekostnader ^{a)}	591	1 058	898	640	476
ränteintäkter	-	-	-	-	-
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	205	245	605	565	928
utfall	6 413	5 582	5 030	5 435	6 311
Avgiftsintäkter som ej disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	340	1 100	2 000	1 100	1 000
utfall	1 234	1 705	2 680	1 525	5 867
Anslag					
beviljad kredit	59 402	55 862	52 318	51 815	50 441
utnyttjad kredit	-	-	-	-	-2 250
anslagssparande	48 050	69 969	31 671	9 508	0
Intecknade belopp^{b)}	9 315	7 256	7 059	10 145	13 093
Antal årsarbetskrafter^{c)}	1 895	1 828	1 757	1 825	1 842
Medelantalet anställda	2 112	2 045	1 981	2 053	2 076
Driftkostnad per årsarbetskraft	992	982	932	899	920
Årets kapitalförändring	56 744	208 055	748 671	-806 812	-2 254 235
Balanserad kapitalförändring	397 985	189 930	-558 741	248 071	2 502 305

a) Under hela 2019, 2018, 2017 och 2016 har räntekontot haft minusränta, därav en räntekostnad. Under 2019 har en ränteintäkt på 6 tkr, beroende på anslagsindragning, påverkat beloppet.

b) Avser avsättning för pensioner.

c) Årsarbetskrafter beräknad enligt ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

Resultaträkning (tkr)		2019-01-01 – 2019-12-31	2018-01-01 – 2018-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		1 988 605	1 892 141
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	not 1	6 413	5 582
Intäkter av bidrag		5 732	9 556
Finansiella intäkter	not 2	902	1 628
Summa		2 001 652	1 908 907
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	not 3	-1 401 133	-1 321 340
Kostnader för lokaler		-137 195	-125 561
Övriga driftskostnader	not 4	-342 129	-326 355
Finansiella kostnader	not 2	700	-21 369
Avskrivningar och nedskrivningar	not 5, 6	-121 903	-114 282
Summa		-2 001 660	-1 908 907
Verksamhetsutfall		-8	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	not 7		
	not 8	1 234	1 705
Skatteintäkter m.m.	not 9	7 785 532	8 001 746
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten	not 10	-7 730 014	-7 795 396
Saldo		56 752	208 055
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av Sveriges tullavgift till EU		5 482 774	5 078 967
Sveriges tullavgift till EU inom systemet för gemenskapernas egna medel		-5 482 774	-5 078 967
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	not 11	56 744	208 055

Balansräkning (tkr)			
Tillgångar		2019-12-31	2018-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	not 5		
Balanserade utgifter för utveckling		162 411	152 894
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		14 691	24 070
		177 102	176 964
Materiella anläggningstillgångar	not 6		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		14 006	9 501
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		203 124	168 626
		217 130	178 127
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	not 12	70	119
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 507	1 836
Fordringar hos andra myndigheter		30 113	47 634
Uppbördsfordringar	not 13	452 474	395 862
Övriga kortfristiga fordringar	not 14	4 107	3 343
		488 201	448 675
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	not 15	93 657	73 143
Upplupna bidragsintäkter	not 16	65	568
Övriga upplupna intäkter	not 17	20	81
		93 742	73 792
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	not 18	327 032	252 593
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		232 611	270 404
Kassa och bank		182	171
		232 793	270 575
Summa tillgångar		1 536 070	1 400 845

Balansräkning (forts.)			
Kapital och skulder		2019-12-31	2018-12-31
Myndighetskapital	not 19		
Statskapital		64	64
Balanserad kapitalförändring		397 985	189 930
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	not 11	56 744	208 055
		454 793	398 049
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 20	9 315	7 256
Övriga avsättningar	not 21	6 151	4 140
		15 466	11 395
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	not 22	367 166	305 154
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		41 984	37 299
Leverantörsskulder		81 292	124 814
Övriga kortfristiga skulder	not 23	25 071	21 535
Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	not 24	544	5 060
Depositioner	not 25	379 052	314 283
		895 109	808 145
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	not 26	136 434	146 178
Upplupna kostnader, uppbörd		511	649
Oförbrukade bidrag	not 27	18 161	14 694
Övriga förutbetalda intäkter	not 28	15 596	21 735
		170 702	183 256
Summa kapital och skulder		1 536 070	1 400 845

Redovisning mot inkomstitlar (tkr)						
Inkomstittel	Benämning			Beräknat belopp	2019	2018
			not 29			
9411	0	11	Mervärdesskatt		803 168	507 629
9424	0	13	Tobaksskatt		822	34 750
9424	0	15	Nikotinskatt		1 251	29
9425	0	13	Skatt på etylalkohol		43 268	2 013
9425	0	23	Skatt på vin och andra jästa produkter		7 558	6 481
9425	0	33	Skatt på mellanklassprodukter		9	2
9425	0	43	Skatt på öl		5 964	3 678
9428	0	13	Allmän energiskatt, bensin		171	384
9428	0	23	Allmän energiskatt, oljeprodukter m.m.		208	343 471
9428	0	33	Allmän energiskatt, övriga bränslen		-2 596	19
9428	0	53	Koldioxidskatt, bensin		93	210
9428	0	63	Koldioxidskatt, oljeprodukter m.m.		374	365 377
9428	0	73	Koldioxidskatt, övriga bränslen		-11 016	125
9428	1	12	Svavelskatt		-325	1
9438	0	12	Kemikalieskatt		28 273	25 256
9452	0	13	Skatt på annonser och reklam		35	57
9471	0	11	Tullmedel		6 838 012	6 480 854
9472	0	13	Privatinförsel av tobak och alkohol		146	85
9472	0	21	Övrigt, d.v.s. räntor m.m. Tullverket	not 30	95	-249
9811	0	12	Skattetillägg		9 201	15 918
9821	0	12	Förseningsavgifter		1 399	1 228
2397	0	42	Dröjsmålsränta hos Tullverket	340	590	326
2712	0	6	Bötesmedel		95	69
2714	4	21	Transporttillägg		654	1 003
2811	3	16	Övriga inkomster av statens verksamhet		2 565	6 680
Summa redovisat mot inkomstittel					7 730 014	7 795 396

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	In- gående över- förings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Om- disponerade anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Ut- gående över- förings- belopp
UTGIFTSOMRÅDE 3								
SKATT, TULL OCH EXEKUTION								
1:2 Tullverket								not 31
Anslagspost 1 Tullverket (Ram)	69 969	1 980 086			-9 969	2 040 086	1 992 036	48 050
UTGIFTSOMRÅDE 27								
AVGIFTEN TILL EUROPEISKA UNIONEN								
1:1 Avgiften till Europeiska unionen								
Anslagspost 3 Tullavgift (Ram)	197 725	5 790 748			-197 725	5 790 748	5 482 774	307 974

FINANSIELLA VILLKOR

1:2 Tullverket, ap 1

Anslagskrediten för ap 1 är 59 402 tkr.

Tullverket ska från anslaget betala kostnaderna för en av Finansdepartementet utsedd tjänsteman stationerad vid Sveriges ständiga representation vid EU i Bryssel. Kostnaderna uppgick 2019 till 3 238 tkr.

Av anslaget får högst 10 000 tkr användas med anledning av särskilda krav från EU-kommissionen på grund av att Tullverket underlåtit att betala in traditionella egna medel. Detta ska dock inte gälla krav på egna medel till följd av beslut som ligger utanför Tullverkets kontroll.

Av anslaget får högst 10 301 tkr användas för abonnemangsavgift för RAKEL. Avgiften betalas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Under 2019 har 10 301 tkr används till avsett ändamål.

1:1 Tullverket, ap 3 Tullavgift

Anslagskrediten för ap 3 är 579 074 tkr.

Anslagsposten ska användas för att finansiera utgifter för Sveriges avgift till EU-budgeten avseende tullar.

Finansieringsanalys	2019	2018
DRIFT		
Kostnader not 32	-1 877 417	-1 794 385
Finansiering av drift		
Intäkter av anslag	1 988 605	1 892 141
Intäkter av avgifter och andra ersättningar not 33	5 060	4 314
Intäkter av bidrag	5 732	9 556
Övriga intäkter	902	1 628
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>	2 000 299	1 907 639
Ökning (-) av kortfristiga fordringar	-2 864	-31 890
Minskning (-) av kortfristiga skulder	-44 657	62 925
Kassaflöde från/till drift	75 361	144 289
INVESTERINGAR		
Investering i finansiella tillgångar	49	-119
Investering i materiella tillgångar	-104 712	-80 908
Investering i immateriella tillgångar	-56 967	-78 324
<i>Summa investeringsutgifter</i>	-161 630	-159 351
Finansiering av investeringar		
Lån i Riksgäldskontoret	245 826	155 089
- amorteringar	-183 814	-138 351
Försäljning av anläggningstillgångar	1 707	1 269
<i>Bidragsmedel som erhållits för investeringar</i>	3 000	9 000
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>	66 719	27 007
<i>Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder</i>	0	0
Kassaflöde från/till investeringar	-94 911	-132 344
UPPBÖRDSVERKSAMHET		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	1 234	1 705
Intäkter av uppbörd	7 785 532	8 001 746
Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder	-545	-131 110
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>	7 786 221	7 872 341
<i>Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet</i>	-7 730 014	-7 795 396
Kassaflöde från/till uppbördsverksamhet	56 207	76 945
TRANSFERERINGSVERKSAMHET		
Utbetalda avgifter till EU-budgeten	-5 482 774	-5 078 967
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	0	0
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamheten</i>	-5 482 774	-5 078 967
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel som erhållits från statsbudgeten för transfereringar	5 482 774	5 078 967
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet</i>	5 482 774	5 078 967
Kassaflöde från/till transfereringsverksamhet	0	0
Förändring av likvida medel	36 657	88 890
Likvida medel vid årets början	523 168	434 278
Ökning (+) av kassa och bank	11	-29
Minskning (-) av tillgodohavande av Riksgälden	-37 793	53 897
Ökning (+) av avräkning med statsverket	74 439	35 022
Summa förändring av likvida medel	36 657	88 890
Likvida medel vid årets slut	559 825	523 168

Noter Belopp anges i tkr, om inget annat anges.

Uppgifter om insynsrådet

Redovisning av utbetalda skattepliktiga ersättningar och värdet av förmåner till ledande befattningshavare, som utsetts av regeringen, och insynsrådets ledamöter. Uppdrag i styrelser eller råd i andra statliga myndigheter eller aktiebolag anges under respektive person.

Ledande befattningshavare	2019	2018
Charlotte Svensson, generaltulldirektör <i>Ledamot i eSam</i> <i>Ledamot i Samverkansrådet mot organiserad brottslighet</i> <i>Ledamot i Samverkansrådet mot terrorism</i>	1 250 tkr	297 tkr
Fredrik Holmberg, överdirektör – vikarierande generaltulldirektör fr.o.m. 2019-09-19 <i>Ledamot i Brottsförebyggande rådets insynsråd</i> <i>Ledamot i Kustbevakningens insynsråd</i>	1 122 tkr	681 tkr
Bodil Taylor, vikarierande överdirektör fr.o.m. 2019-10-10	1 007 tkr	-
Insynsrådets ledamöter		
Marie Carlsson, avdelningschef, Skatteverket	6 tkr	3 tkr
Robert Lönn, skatteexpert, Svenskt Näringsliv	7,5 tkr	3 tkr
Linus Magnusson, Compliance Director Nordic, KGH Customs services	7,5 tkr	3 tkr
Anna Siverstig, överste, Försvarsmakten	4,5 tkr	1,5 tkr
Kristina Ohlsson, chefsjurist, Livsmedelsverket	6 tkr	1,5 tkr
Anders Hall, utvecklingschef, Polismyndigheten <i>Ledamot i Brottsförebyggande rådets insynsråd</i>	3 tkr	1,5 tkr
Per Anders Lorentzon, senior advisor, Sydsvenska Industri- och handelskammaren	4,5 tkr	3 tkr
Patrik Lundqvist, riksdagsledamot (S) Gävleborgs län	3 tkr	1,5 tkr
Helena Bouveng, riksdagsledamot (M) Jönköpings län	3 tkr	3 tkr
Annika Wahlfried Wikingsson, strategisk rådgivare, Kustbevakningen	7,5 tkr	1,5 tkr
Ledamöter som har avgått		
Therese Mattsson, generaltulldirektör t.o.m. 180531	-	616 tkr
Per Nilsson överdirektör t.o.m. 180513	-	1 098 tkr

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Redovisningen följer god redovisningssed i enlighet med förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Enligt regleringsbrevet medges Tullverket undantag avseende offentlig-rättsliga avgifter från 13 och 15 § anslagsförordningen (2011:223) i de delar som rör anslagsavräkningen. Av regelverket framgår att de offentlig-rättsliga avgifterna ska redovisas mot anslag när debitering av tullräkning sker. I enlighet med undantaget redovisar Tullverket de offentlig-rättsliga avgifterna mot anslaget när betalning erhålls.

Värderingsprinciper

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar tas upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Som osäkra fordringar bedöms främst fordringar som förfallit till betalning den 31 oktober 2019 och som därefter inte reglerats eller delbetalats. Fordringar som bedöms osäkra bokförs i årsredovisningen som befarad förlust. Skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges i not. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs enligt ESV:s allmänna råd till 5 kapitlet 12 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Värdering av uppbördsfordringar

Vid värdering av uppbördsfordringar har Tullverket använt sig av dels en individuell värdering av fordringar, dels en kollektiv värdering. Den individuella värderingen avser de fordringar som har beviljats uppskjuten verkställighet. Dessa ärenden värderas utifrån om säkerhet har ställts eller inte.

Metoden för att göra den kollektiva värderingen utgår från att fordringar äldre än 6 månader värderas till 0 kr, resterande anses som säkra fordringar.

Värde- och säkerhetshandlingar

Tullverket har, i Tulldatasystemets säkerhetssystem, registrerade värde- och säkerhetshandlingar som uppgår till 1 756 524 tkr. Värdehandlingarna utgörs framför allt av bankgarantier, pantförskrivning och borgensförbindelser. Värde- och säkerhetshandlingarna nyttjas i de fall företag inte kan fullgöra sina åtaganden.

Periodavgränsningsposter

I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2020-01-03) eller om fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen i bokslutet 2019 för periodavgränsningsposter är 50 tkr.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt en linjär avskrivningsmetod utifrån den bedömda livslängden. I anskaffningsvärdet inkluderas samtliga direkta hänförliga kostnader.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella tillgångar av typen licenser och liknande rättigheter	3 år
Andra datorer (t.ex. servrar).....	3 år
Kringutrustning till datorer.....	5 år
Möbler och vitvaror ^{a)}	5 år
Immateriella tillgångar, egenutvecklade	5 år
Teknisk utrustning	5 år
Fordon	5 år
Djur	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år
Mobil skanner	10 år

Värdegränser för definition av anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar av typen utveckling	1 000 000 kr
Immateriella tillgångar av typen licenser för dataprogram	100 000 kr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	100 000 kr
Övriga anläggningstillgångar ^{a)}	25 000 kr

a) Möbler klassificeras som anläggningstillgång om de anskaffats vid ett tillfälle för möblering av till exempel nya lokaler och värdet överstiger 100 000 kronor. Enskilda möbler som har ett anskaffningsbelopp över 25 000 kr och har en livslängd på minst 5 år klassificeras som anläggningstillgång.

Avsättning för pensioner

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 4 kap 2 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag har avsättning för pensioner redovisats till det försäkringstekniska värdet av pensionsåtaganden beräknade med ledning av den beräkningsmodell som Statens tjänstepensionsverk använder.

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
	Offentligrättsliga avgifter	27	38
	Kontroll av päls av katt och hund	38	45
	Kontroll av sälprodukter	4	10
	Intäkter av tjänsteexport	75	172
	Övrig uppdragsverksamhet	182	134
	Avgifter enl. 4 § avgiftsförordningen	2 519	2 473
	Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	1 353	1 268
	Övriga ersättningar	2 215	1 442
	Summa	6 413	5 582
	Sammanställning tjänsteexport		
	Intäkter	75	172
	Kostnader	-75	-172
	Summa	0	0

Not 2	Finansiella intäkter och kostnader	2019	2018
	Finansiella intäkter		
	Ränta på lån hos Riksgälden	881	1 445
	Övriga finansiella intäkter	12	169
	Periodisering ränteutgifter	9	14
	Summa	902	1 628
	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto hos Riksgälden	597	1 058
	Räntekostnader avseende EU-administrativa kostnader	18 338	506
	Periodisering räntekostnader avseende EU-administrativa kostnader	-19 688	19 688
	Övriga räntekostnader	38	24
	Övriga finansiella kostnader	15	93
	Summa	-700	21 369

Under 2019 och 2018 har räntan för räntekonto och lån hos Riksgälden varit negativ.

Det uppbokade beloppet 2018 för räntekrav avseende administrativa misstag från EU kommissionen var högre än än det faktiska utfallet 2019 därav postens negativa belopp.

Not 3	Kostnader för personal	2019	2018
	Lönekostnader för personal (exklusive AG-avgifter)	943 594	898 899
	Arvode till insynsrådet	51	24
	Ej anställd personal	2 767	3 858
	Summa	946 412	902 781

Not 4 Övriga driftskostnader

I *Övriga driftskostnader* ingår reaförluster vid försäljning/utrangeringar av anläggningstillgångar med 281 tkr (föregående år 44 tkr).

Not 5 Immateriella tillgångar	2019	2018
Utvecklingsarbete, egen utveckling		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	424 030	354 743
Årets anskaffningar	49 242	69 287
Utgående balans	473 272	424 030
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-271 136	-224 709
Årets avskrivningar	-39 725	-46 427
Utgående balans	-310 861	-271 136
Licensavgifter för datorprogram		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	109 584	104 165
Årets anskaffningar	7 725	9 036
Årets utrangeringar/försäljningar	-2 827	-3 617
Utgående balans	114 482	109 584
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-85 514	-71 980
Årets avskrivningar	-17 104	-17 151
Årets utrangeringar/försäljningar	2 827	3 617
Utgående balans	-99 791	-85 514
Bokfört värde	177 102	176 964

Under 2019 har nedskrivningar gjorts av ett utvecklingsprojekt med totalt 2 513 tkr.

Utvecklingsprojekt Tillfällig förvaring/lagring har nedskrivits med ytterligare 2 513 tkr. Projektet skrevs ned med 4 455 tkr under 2018 p.g.a. ett förslag på förändrade regler från EU-kommissionen gällande bilaga B till kompletteringsförordning och genomförandeförordning. Detta förslag har förändrat förutsättningarna för det utvecklade systemet och de framtagna tekniska specifikationerna. Under 2019 har ytterligare en bedömning gjorts av vad som kan återanvändas i projektet, bedömning är att det är en mindre del än vad man trodde i januari 2019. Planeringen är att ett nytt projekt startas upp under 2021.

Not 6	Materiella tillgångar	2019	2018
	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	<i>Anskaffningsvärden</i>		
	Ingående balans	17 335	14 832
	Årets anskaffningar	8 223	3 019
	Årets utrangeringar/försäljningar	0	-516
	Utgående balans	25 558	17 335
	<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
	Ingående balans	-7 834	-5 269
	Årets avskrivningar	-3 718	-3 081
	Årets utrangeringar/försäljningar	0	516
	Utgående balans	-11 552	-7 834
	Transportmedel, maskiner och inventarier		
	<i>Anskaffningsvärden</i>		
	Ingående balans	434 037	378 653
	Årets anskaffningar	96 489	77 889
	Årets utrangeringar/försäljningar	-25 382	-22 505
	Utgående balans	505 144	434 037
	<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
	Ingående balans	-265 411	-240 214
	Årets avskrivningar	-61 357	-47 622
	Årets utrangeringar/försäljningar	24 748	22 425
	Utgående balans	-302 020	-265 411
	Bokfört värde	217 130	178 127

Not 7 Uppbördsverksamheten

Under rubriken *Uppbördsverksamhet* redovisas skatteuppbörd, offentligrättsliga avgifter och liknande ekonomiska händelser där Tullverket uppbär och redovisar medel för statens räkning.

Intäkter är belopp som debiterats och *Medel som tillförts statens budget* belopp som inlutit och redovisats mot inkomsttitlar i statsbudgeten.

Avgifter som uppbärs för andra myndigheters räkning redovisas inte i Tullverkets utan i respektive myndighets resultaträkning.

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning kvarstår inte som intäktsbokförda hos Tullverket utan skrivs av i resultaträkningen i samband med överföring till Kronofogden. Redovisningsansvaret för dessa fordringar övertas av Kronofogden, som även redovisar inlutna medel direkt mot statsbudgeten.

Intäkter av avgifter och andra avgifter m.m. som inte disponeras utgörs av dröjsmålsränta, bötesmedel och sanktionsavgifter.

Not 8 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2019	2018
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras		
<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
Dröjsmålsränta, ink.titel 239704 ^{a)}	491	463
Bötesmedel, ink.titel 2712	94	69
Sanktionsavgifter, ink.titel 2714	649	1 173
Summa offentligrättsliga avgifter	1 234	1 705

Ingen av avgifterna har något ekonomiskt mål.

a) Dröjsmålsränta debiteras vid för sen betalning av tull och annan skatt enligt tullagen (2000:1281). Avgiften utgör en sanktion som inte motsvaras av någon uppkommen kostnad.

Not 9 Skatteintäkter m.m.	2019	2018
Debiterad uppbörd enl. tabell 8	7 827 178	8 289 826
Medel som Tullverket tar in för andra myndigheters räkning	-17 119	-18 180
Offentligrättsliga avgifter som Tullverket disponerar ^{a)}	-18	-38
Förändring värdereglering av uppbördsfordringar	-23 275	-268 157
Offentligrättsliga avgifter som Tullverket inte disponerar ^{b)}	-1 234	-1 705
	7 785 532	8 001 746

a) Offentligrättsliga avgifter som Tullverket disponerar består bl.a. av ansökningavgifter och tullförrättningsavgifter.

b) Offentligrättsliga avgifter som Tullverket inte disponerar består av dröjsmålsräntor, bötesmedel och sanktionsavgifter.

Not 10 Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten	2019	2018
Inbetald uppbörd enl. tabell 11	7 747 297	7 813 299
Medel som Tullverket tar in för andra myndigheters räkning	-17 257	-17 865
Offentligrättsliga avgifter m.m. som Tullverket disponerar	-26	-38
	7 730 014	7 795 396

Not 11 Årets kapitalförändring	2019	2018
Saldo från uppbördsverksamheten	56 752	208 055
Saldo från transfereringsverksamheten	0	0
Periodisering av offentligrättsliga avgifter som får disponeras av Tullverket	-8	0
	56 744	208 055

Saldo från uppbördsverksamheten består av skillnaden mellan den uppbörd och de avgifter m.m. som debiterats respektive inbetalts under året. Inbetald uppbörd är de medel som tillförts statsbudgeten och redovisats mot inkomsttitel. Saldot från uppbördsverksamheten återspeglar i stort förändringen av uppbördsfordringarna.

Not 12 Andra långfristiga fordringar	2019	2018
Avser depositioner för förhyrningar utomlands	70	119

Not 13 Uppbördsfordringar	2019	2018
Uppbördsfordringar	1 404 155	1 375 689
Indrivningsärenden	-431 095	-482 515
Värdereglering	-520 586	-497 312
Summa	452 474	395 862

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning ligger kvar på kontot för uppbördsfordringar samtidigt som kontot för indrivningsärenden krediteras.

Tullverket ställer varje måndag ut tullräkningar för uppbörden för alla varor som importerats kalenderveckan tre veckor dessförinnan. Tullräkningen förfaller normalt till betalning fredagen den fjärde veckan från importtillfället eller närmast följande bankdag om fredagen är en röd dag/helgdag. De faktorer som har störst betydelse för hur stora uppbördsfordringarna är vid en viss tidpunkt, som vid årsskiftet, är om det är två veckors utställda tullräkningar som inte förfallit till betalning eller en veckas utställda tullräkningar.

Not 14 Övriga kortfristiga fordringar	2019	2018
Fordringar/förskott hos anställda	58	103
Fordran hyresvärd	3 518	3 205
Fordran leverantör	472	0
Kontantkassor	15	15
Företalda kontantkort	44	20
Summa	4 107	3 343

Not 15 Förutbetalda kostnader	2019	2018
Förutbetalda hyreskostnader	29 378	25 330
Service- och underhållsavtal, underhållslicenser	64 279	47 813
Summa	93 657	73 143

Not 16 Upplupna bidragsintäkter	2019	2018
Fordringar på statliga myndigheter	65	568
Summa	65	568

Not 17 Övriga upplupna intäkter	2019	2018
Ej fakturerade intäkter	20	81
Summa	20	81

Not 18 Avräkning med statsverket

Avräkning med statsverket utgör dels mot statsbudgeten redovisade inkomster som ej motsvaras av insättningar på Statens centralkonto i Riksbanken (SCR), dels uttag från SCR som ej motsvaras av redovisade utgifter i statsbudgeten. Även skillnader mellan till räntekontot tillförda anslagsmedel och det anslagsbelopp som avräknats mot statsbudgeten under året ingår i posten.

	2019	2018
Uppbörd		
Ingående balans	317 895	240 921
Redovisat mot inkomsttitel	-7 730 014	-7 795 396
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	7 786 202	7 872 370
Fordringar avseende uppbörd	374 083	317 895
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	5 482 774	5 078 967
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-5 482 774	-5 078 967
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-69 968	-31 671
Redovisat mot anslag	1 992 036	1 895 777
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 980 086	-1 934 074
Återbetalning av anslagsmedel	9 968	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-48 050	-69 968
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	4 666	8 301
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-3 431	-3 635
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 235	4 666
Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	1	21
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	8 107 799	8 961 361
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-5 804 607	-6 167 978
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-2 303 428	-2 793 403
Övriga fordringar på statens centralkonto i Riksbanken	-235	1
Saldo	327 032	252 593

Not 19 Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfin. verksamhet	Balanserad kapitalförändring uppbörd	Kapitalförändring enligt RR	Summa
Utgående balans 2018	64	-2	189 932	208 055	398 049
A Ingående balans 2019	64	-2	189 932	208 055	398 049
Föregående års kapitalförändring			208 055	-208 055	0
Årets kapitalförändring				56 744	56 744
B Summa årets förändring	0	0	208 055	-151 311	56 744
C Utgående balans 2019	64	-2	397 987	56 744	454 793

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser**2019****2018**

De *utgående avsättningarna* utgör i sin helhet avsättningar för delpension.

Ingående avsättning	7 256	7 059
Årets pensionskostnad	4 660	3 060
Årets pensionsutbetalning	-2 601	-2 863
Utgående avsättning	9 315	7 256

Not 21 Övriga avsättningar**2019****2018**

Enligt kollektivavtal ska 0,3% av lönesumman avsättas för lokalt omställningsarbete om vilka lokala parter kan enas.

Ingående avsättning	4 139	8 664
Årets avsättningskostnad	2 813	2 698
Årets kompetensutvecklingsåtgärd	-801	-7 222
Utgående avsättning	6 151	4 140

År 2020 beräknas 210 tkr att nyttjas av avsatta medel.

Not 22 Lån i Riksgäldskontoret**2019****2018**

Ingående balans	305 154	288 416
Nyupptagna lån under året	245 826	155 089
Amorteringar under året	-183 814	-138 351
Utgående balans	367 166	305 154
Beviljad låneram	400 000	370 000

Tullverket har en beviljad räntekontokredit på 100 miljoner kronor.

Not 23 Övriga kortfristiga skulder**2019****2018**

Personalens källskatt	22 027	21 525
Övriga skulder	3 044	10
	25 071	21 535

Not 24 Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	2019	2018
Oreglerade utbetalningar via plusgiro	146	2 661
Medel under utredning TDS	393	2 398
Skuld till Trafikförsäkringsföreningen	5	1
Summa	544	5 060

Not 25 Depositioner	2019	2018
Depositioner, långfristiga	287 389	239 407
Depositioner, kortfristiga	91 663	74 876
Summa	379 052	314 283

Depositionerna utgörs i huvudsak av ställda säkerheter för kreditillstånd för tullärenden samt av andra liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten.

Antalet långfristiga depositioner har ökat jämfört med 2018 och även värdet har ökat. Orsaken till detta är främst att Tullverket har haft en omprövningsperiod på ett flertal tillstånd, samt att det med den nya lagstiftningen idag krävs garantier för fler tillståndstyper än tidigare.

De kortfristiga depositionerna som består av individuella garantier har ökat beroende på ett fåtal ärenden med stora belopp.

Not 26 Upplupna kostnader	2019	2018
Upplupna löner	9 722	9 821
Upplupna semesterlöner	72 787	67 637
Upplupna sociala kostnader	38 789	35 512
Upplupna räntor till EU	0	19 688
Övriga upplupna kostnader	3 354	2 558
Upplupen flexskuld	7 986	7 482
Skuld för sociala avgifter på flexskuld	3 796	3 480
Summa	136 434	146 178

Not 27 Oförbrukade bidrag	2019	2018
Utomstatliga	5 941	5 702
Inomstatliga ^{a)}	12 220	8 992
Summa	18 161	14 694

Oförbrukade bidrag består av erhållna förskott av bidrag för olika projekt som finansieras genom tilldelning från anslag som disponeras av andra myndigheter eller departement, eller genom bidrag från utomstatliga organisationer. Till den del dessa projekt ännu inte har genomförts har erhållna bidrag skuldbokförts.

a) Medlen förväntas tas i anspråk enligt följande:

– inom tre månader	13	0
– mer än tre månader till ett år	38	0
– mer än ett år till tre år	6 151	0
– mer än tre år	6 018	8 992
	12 220	8 992

Not 28 Övriga förutbetalda intäkter	2019	2018
Hyresrabatter	15 596	21 735
	15 596	21 735

Tullverket har erhållit hyresrabatter av hyresvärdar för några lokaler. Hyresrabatterna periodiseras över hyreskontraktens period.

Not 29 Redovisning mot inkomsttitlar

Kommentarer till uppbördsutfallet och beskrivning av faktorer som påverkat uppbörden för olika inkomsttitlar finns under rubriken Uppbördsförändring, se sidan 24. I den här noten lämnas därför endast kortare kommentarer till de största förändringarna mellan åren.

De sammanlagda uppbördsmedlen utgörs till störst del av Tullmedel (9471), Mervärdesskatt (9411), men även Energiskatt (9428) är vanligtvis av storleksmässig betydelse. Den totala influtna uppbörden har minskat med 0,8 procent (65,8 mnkr). Minskningen kan främst förklaras av ett ärende med energiskatt och att Tullverket inte har gjort några stora debiteringar av tobaksskatt 2019.

Den officiella handelsstatistiken från SCB, för januari–november 2019, visar en ökning av importen från icke-EU-länder med 0,5 procent (2,1 mdkr) jämfört med motsvarande period 2018.

De faktorer som har störst påverkan på storleken på Tullverkets uppbörd är varuimportens värde samt vilken typ av varor som importeras. Förändringen av den totala uppbörden överensstämmer inte alltid med förändringen av varuimportvärdet. Det beror på att tullsatserna för olika varor kan variera men där oljeprodukter värdemässigt utgör den största varugruppen. Under 2019 har importvolymen minskat jämfört med 2018 vilket ledde till en minskning även av importvärdet med 20,6 mdkr. Importvärdet för övriga produkter ökade under 2019 och det totala importvärdet ökade med 0,3 procent eller 1,562 mdkr jämfört med 2018.

Inkomsttiteln Inbetalning av mervärdesskatt till Tullverket har ökat med 58,2 procent (295,6 mnkr). Tullverket debiterar mervärdesskatt från icke momsregistrerade importörer och vid efterkontroller. En bidragande orsak till årets ökning är att Postnord, som tullombud, deklarerat fler privatförsändelser. Dessutom har Tullverket efterdebiterat 143 mnkr i ett efterkontrollärende.

Influtna tullmedel har ökat med 5,5 procent (357,2 mnkr). De varugrupper som ökat mest i tull är t.ex. textilvaror, plast, skor, kläder och maskiner. Det återspeglar en generell ökning av importen.

Inbetalda energiskatter har minskat med 101,8 procent (722,7 mnkr).

Generellt påverkas denna inkomsttitel mycket av enstaka ärenden. Produkterna representerar som regel mycket stora värden och avgiftsatserna är höga. De flesta importörer av punktskattepliktiga energiprodukter har möjlighet till punktskatteuppskov, vilket medför att debiterade och inbetalda energiskatter till Tullverket i normalfallet ligger på en relativt låg nivå (ofta mindre än 1 mkr/månad). Under 2019 har Tullverket återbetalat 14,2 mnkr i energiskatt efter dom i Kammarrätten.

För ytterligare kommentarer läs under rubriken Uppbördsförändring, se sidan 24.

Not 30 Övriga skatter m.m. på import	2019	2018
Återbetalningsränta	-84	-511
Extra inkomst	179	262
	95	-249

Inkomsttiteln innehåller bland annat respiträntor, återbetalningsräntor och tullräkningsavgifter.

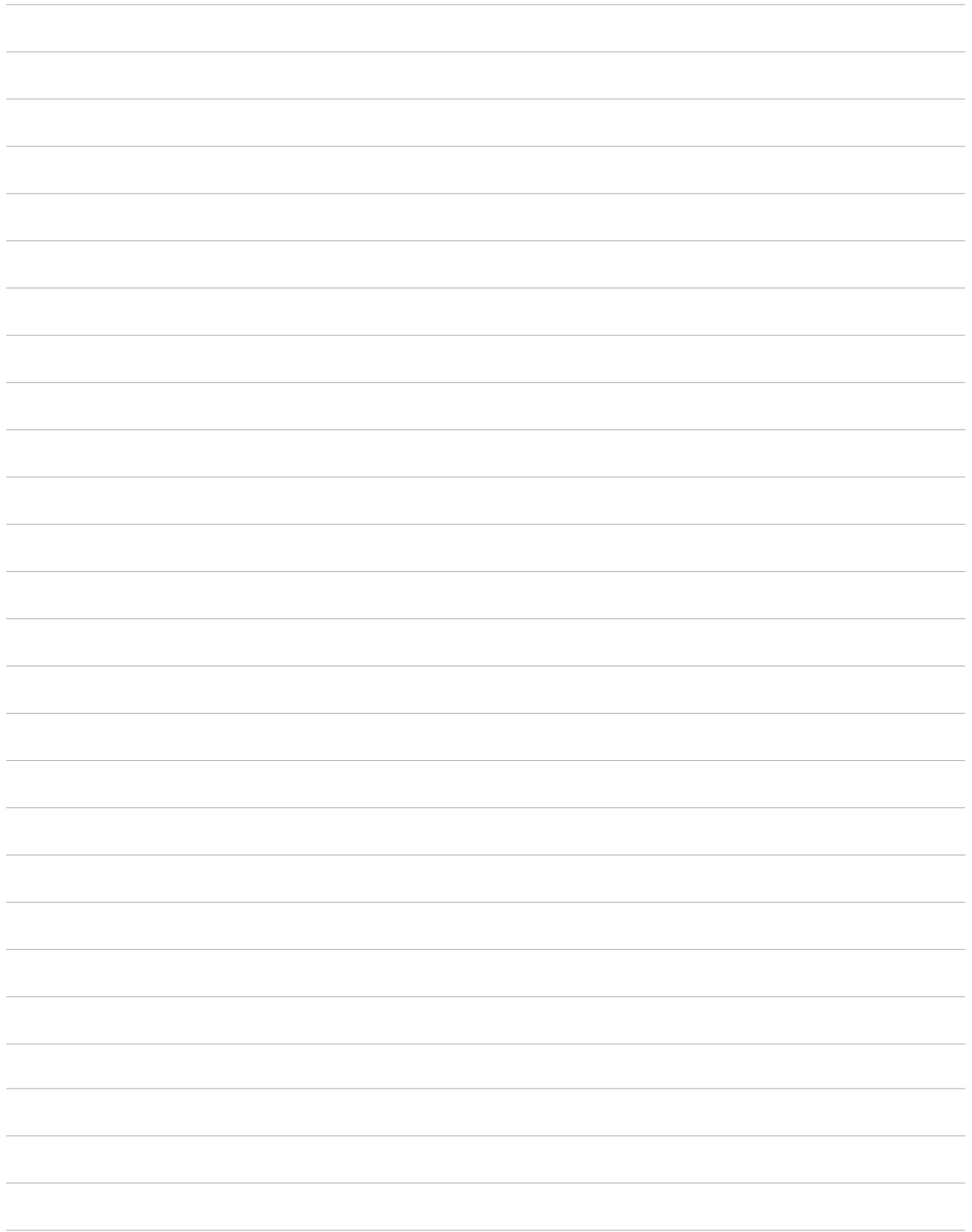
Not 31 Redovisning mot anslag

UO 3 1:2 Tullverket Anslagspost 1 Ramanslag

Skillnaden mellan Intäkter av anslag i resultaträkningen och utfallet i anslagsredovisningen beror på uttag av semesterdagar sparade före 2008-12-31.

Not 32 Kostnader	2019	2018
Kostnader enligt resultaträkningen	2 001 660	1 908 907
<i>Justeringar:</i>		
Av- och nedskrivningar	-121 903	-114 282
Realisationsförlust	-281	-44
Avsättningar	-2 059	-196
Kostnader enligt finansieringsanalysen	1 877 417	1 794 385

Not 33 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	6 413	5 582
<i>Justeringar:</i>		
Realisationsvinst	-1 353	-1 268
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	5 060	4 314

Tabellbilaga

Mått, indikatorer och nyckeltal

De mått, indikatorer och nyckeltal som redovisas i denna bilaga hämtas ur resultatredovisningen. Samtliga tabeller har en sidhänvisning till den löpande texten. De tabeller som är numrerade har samma nummer i resultatredovisningen, men alla finns inte med i resultatredovisningen.

Ekonomiskt resultat

Tabell 1

Tullverkets intäkter (tkr)			
<i>Källa: Agresso</i>	2017	2018	2019
Intäkter av anslag	1 716 950	1 892 141	1 988 605
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	5 030	5 582	6 413
Intäkter av bidrag	4 641	9 556	5 732
Finansiella intäkter	1 468	1 628	902
Totalt	1 728 089	1 908 907	2 001 652

Tabell 2

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)	+/- t.o.m. 2017	+/- 2018	Int. 2019	Kost. 2019	+/- 2019	Ack. +/- utgå. 2019	Budget
<i>Källa: Agresso</i>							
Offentligrättslig verksamhet							
Tullförrättningsavgifter	-7	-	27	27	-	-7	45
Summa offentligrättslig verksamhet	-7	-	27	27	-	-7	45
Uppdragsverksamhet							
Kontroll av päls av katt och hund	-28	1	38	43	-5	-32	95
Kontroll av handel med sälprodukter	-79	0	4	8	-4	-83	65
Summa uppdragsverksamhet	-107	1	42	51	-9	-115	160

Tabell 3

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras	Ink.tit.	+/- t.o.m. 2017	+/- 2018	Int. 2019	Kost. 2019	+/- 2019	Ack. +/- utgå. 2019	Budget
<i>Källa: Agresso</i>								
Offentligrättslig verksamhet								
Dröjsmålsränta	2397	70 906	463	491	0	491	71 860	340

Tabell 4

Kostnadsfördelning per kostnadslag (tkr)			
<i>Källa: Agresso</i>	2017	2018	2019
Kostnad för personal	1 251 969	1 321 340	1 401 133
Kostnad för lokaler	132 624	125 561	137 195
Övriga driftskostnader	252 237	326 355	342 129
Finansiella kostnader	943	21 369	-700
Avskrivningar och nedskrivningar	90 318	114 282	121 903
Totalt	1 728 091	1 908 907	2 001 660

Tabell 5

Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader (tkr)									
<i>Källa: Agresso och Insikt</i>	2017			2018^{a)}			2019		
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Tillståndshantering	158 323	664	159 033	147 963	916	148 848	116 443	480	116 890
Klarering	356 949	3 803	360 997	381 682	4 698	386 528	449 206	4 094	453 491
Fysisk kontroll	500 653	3 238	503 815	553 128	4 829	558 224	630 354	4 019	634 607
Efterkontroll	177 336	817	178 132	196 939	1 277	198 277	195 714	833	196 624
Brottsutredning	523 689	2 617	526 114	572 551	5 046	577 152	596 888	3 621	600 049
Totalt	1 716 950	11 139	1 728 091	1 852 264	16 766	1 869 029	1 988 605	13 047	2 001 660

a) För 2018 är intäkter och kostnader exklusive EU-administrativa misstag.

Tabell 6

Timmar fördelat per kärnverksamhetsdel			
<i>Källa: Agresso</i>	2017	2018	2019
Tillståndshantering	292 227	272 474	179 970
Klarering	677 466	683 554	817 575
Fysisk kontroll	800 669	783 236	805 833
Efterkontroll	288 470	322 343	285 995
Brottsutredning	834 908	861 721	882 953
Totalt	2 893 740	2 923 329	2 972 326

Tabell 7

Kostnad per timme i kärnverksamhetsdel (kr)			
<i>Källa: Agresso</i>	2017^{a)}	2018	2019
Tillståndshantering	544	546	649
Klarering	533	565	555
Fysisk kontroll	629	713	788
Efterkontroll	618	615	688
Brottsutredning	630	670	680

a) Timkostnaden för 2017 är justerad i förhållande till vad som redovisades i årsredovisningen 2017.

Säkerställd uppbörd

Tabell 8

Under året debiterad uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag								2019		Förändring 2018–2019
Källa: TDS	2017		2018		2019					
	tkr	%	tkr	%	tkr	%				
Tull	6 288 679	93,0%	6 637 545	80,1%	6 859 637	87,6%			3,3%	
Skatt	421 175	6,2%	1 607 091	19,4%	937 696	12,0%			-41,7%	
Avgifter	48 555	0,7%	45 189	0,5%	29 844	0,4%			-34,0%	
Totalt	6 758 409		8 289 825		7 827 178				-5,6%	

Tabell 9

Debiterat efter kontroller ^{a)} (tkr)											Förändring 2018–2019
Källa: TDS samt redovisning från kompetenscenter	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Initialkontroller	41 133	78 027	21 439	10 167	32 591	17 076	112 711	43 425	239 004	51 594	-78%
Punktskattekontroller	10 912	7 225	6 791	9 799	3 576	1 806	2 149	2 189	233	134	-42%
Efterkontroller	55 369	390 281	4 250 154	102 424	73 875	105 455	65 226	111 769	748 296	93 947	-87%
– varav tullrevisioner	32 249	53 741	1 872 988	83 207	34 726	23 508	44 873	45 374	731 380	59 596	-92%
Totalt debiterat	107 414	475 533	4 278 384	122 390	110 042	124 337	180 086	157 383	987 533	145 675	-85%

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg).

Tabell 10

Inbetald uppbörd ^{a)} (tkr)											Förändring 2018–2019
Källa: TDS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
	64 746 065	66 601 860	64 448 912	57 383 606	58 790 129	11 060 781	6 849 648	6 992 987	7 795 396	7 730 014	-0,8%

a) Tabellen visar inbetald uppbörd som Tullverket redovisar mot inkomsttitel.

Tabell 11

Under året inbetald uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag ^{a)}								2019		Förändring 2018–2019
Källa: TDS	2017		2018		2019					
	tkr	%	tkr	%	tkr	%				
Tull	6 261 996	89,3%	6 480 853	82,9%	6 838 013	88,3%			5,5%	
Skatt	710 316	10,1%	1 289 319	16,5%	877 497	11,3%			-31,9%	
Avgifter	40 506	0,6%	43 126	0,6%	31 787	0,4%			-26,3%	
Totalt	7 012 818		7 813 298		7 747 297				-0,8%	

a) Denna tabell innehåller all uppbörd som Tullverket hanterar i sina system dvs. inkl. belopp som betalas till andra myndigheter eller som Tullverket disponerar.

Tabell 12

Uppbördsförändring (tkr)					
<i>Källa: TDS</i>					
Inkomsttitel	Benämning	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
9411	Mervärdesskatt	642 265	507 629	803 168	58,2%
9471	Tullmedel	6 261 996	6 480 853	6 838 013	5,5%
9424	Tobaksskatt	3 477	34 779	2 074	-94,0%
9425	Alkoholskatt	16 928	12 175	56 799	366,5%
9428	Energiskatter	32 549	709 588	-13 091	-101,8%
9438	Kemikalieskatt ^{a)}	14 936	25 256	28 273	11,9%
9811	Skattetillägg ^{b)}	12 664	15 918	9 201	-42,2%
-	Övrigt ^{c)}	8 172	9 198	5 578	-39,4%
	Summa	6 992 987	7 795 396	7 730 014	-0,8%

a) Ny punktskatt fr.o.m. 1 juli 2017 som avser kemikalier i viss elektronik.

b) Under inkomsttiteln Skattetillägg redovisas tulltillägg.

c) Under benämningen Övrigt redovisas inkomsttitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9452, 9472 och 9821.

Tabell 13

Andel ej inbetald uppörd av det som debiterats under året^{a)}											
<i>Källa: TDS</i>											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017^{b)}	2018^{b)}	2019^{b)}	Förändring 2018–2019
	0,12%	0,14%	0,86%	0,18%	0,18%	0,19%	0,23%	0,21%	0,18%	0,30%	0,12

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklaranten har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av tulltaxeringsbeslut i avvaktan på dom.

Tabell 14

Uppbördsfordringar (tkr)					
<i>Källa: TDS och Agresso</i>					
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	
Uppbördsfordringar ^{a)}	917 144	1 375 689	1 404 155	2%	
Indrivningsärenden	-500 491	-482 516	-431 095	-11%	
Värdereglering ^{b)}	-229 154	-497 312	-535 561	8%	
Summa	187 499	395 861	437 499	11%	

a) Beloppet omfattar samtliga debiterade tullräkningar som inte betalats den 31 december.

b) Värderegleringen av uppbördsfordringar beskrivs under Värderegleringsprinciper på sidan 101 i den finansiella redovisningen.

Tabell 15

Uppbördsförluster^{a)} fördelat per avgiftsslag (tkr)					
<i>Källa: TDS</i>					
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	
Tull	439	17 368	326	-98%	
Skatt	4 239	6 671	7 020	5%	
Avgifter	372	429	3 390	690%	
Totalt	5 050	24 468	10 736	-56%	

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är de ärenden som har avskrivits under året.

Tabell 16

Anspråk på egna medel från EU-kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag (tkr)^{a)}

Källa: Inkommande diarietförda skrivelser	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
	2 548	38 909	326	-99%

a) Beloppet redovisas inklusive det 20-procentiga schablonavdrag för uppbördskostnad som medlemsländerna får göra vid betalningen till EU-kommissionen.

Tabell 17

Tillstånd

Källa: Operatörsregistret, TV360, W3D3 samt redovisning från kompetenscenter

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Tillståndsärenden totalt ^{a)}	3 689	4268	3 073	-28%	70 202	64 596	61 504	-5%	10 352	8 264	12 989	57%
Omprovning av tillstånd	3 715	5 021	1 209	-76%	28 586	26 975	5 436	-80%				
Övrig tid ^{b)}	-	-	-	-	39 786	32 239	31 937	-1%				
Totalt	7 404	9 289	4 282	-54%	138 574	123 810	98 877	-20%				

a) Antal timmar för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av felredovisning.

b) Omfattar bland annat operativ ledning och planering samt hantering av överklaganden.

Tabell 18

Kvalitet i tillståndshantering

Källa: Redovisning från kompetenscenter

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 i procentenheter
Andel tillståndsansökningar som handläggs inom lagstadgad tid	98,7%	99,1%	99,3%	0,2
Genomsnittlig genomströmningstid för ursprungssintyg (dagar)	32	26	21	-19%
Genomsnittlig genomströmningstid för ansökningar om samlad garanti (dagar)	91	78	43	-45%

Tabell 19

Tulldeklarationer

Källa: Agresso, TDS och NCTS

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Importdeklaration	3 590 796	3 782 172	4 283 252	13,2%	77 828	76 165	85 387	12%	11,6	11,4	11,1	-3%
Transitering	452 936	472 029	455 565	-3,5%	35 432	34 590	35 798	3%	41,7	41,4	43,6	5%
Exportdeklaration	3 144 137	3 399 463	3 595 019	5,8%	44 069	43 387	48 097	11%	7,5	7,2	7,4	3%
Övrig tid ^{a)}	-	-	-	-	95 869	102 973	116 477	13%				
Totalt	7 187 869	7 653 664	8 333 836	8,9%	253 198	263 986	285 759	8%	18,8	19,5	19,0	-2%

a) Omfattar bland annat operativ ledning och planering, hantering av överklaganden samt förbättringsarbete.

Tabell 20

Tulldeklarationer per typ				
<i>Källa: TDS och NCTS</i>	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Förenklad deklaration, import	496 798	498 847	494 397	-0,9%
Standarddeklaration för import	2 362 030	2 454 856	2 822 774	15,0%
Kompletterande deklaration, import	731 968	828 469	966 081	16,6%
Transitering, påbörjad i Sverige	272 994	283 848	287 071	1,1%
Transitering, avslutad i Sverige	179 942	188 181	168 494	-10,5%
Exportdeklaration	3 144 137	3 399 463	3 595 019	5,8%
Totalt	7 187 869	7 653 664	8 333 836	8,9%

Tabell 21

Andel automatklarerade och manuellt klarerade import- och exportärenden				
<i>Källa: TDS</i>	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 i procentenheter
Automatklarerade	88,6%	89,7%	90,1%	0,4
Manuellt klarerade	11,4%	10,3%	9,9%	-0,4

Tabell 22

Manuellt kontrollerade tulldeklarationer						
<i>Källa: TDS, Agresso och redovisning från kompetenscenter</i>	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Totalt antal tulldeklarationer	6 401 112	7 081 064	7 187 869	7 653 664	8 333 836	9%
– varav kontrollerade genom dokumentkontroll	45 357	42 790	39 840	40 925	43 242	6%
– varav kontrollerade genom klareringskontroll	39 454	41 129	22 727	24 550	24 298	-1%
– varav kontrollerade genom varuundersökning	1 811	2 077	2 233	2 019	2 437	21%

Tabell 23

Kvalitet i klarering				
<i>Källa: Slutrapport Kvalitetsmätningen 2019</i>	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 i procentenheter
Andel eftergranskade ärenden i kvalitetsmätningen som är helt korrekta; skattat ^{a)}	78,5%	79,2%	84,5%	5,3
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	92,3%	92,4%	96,0%	3,60
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	80,12%	81,13%	86,97%	5,84
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	97,92%	98,47%	98,36%	-0,11

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2019 för andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,4\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på det faktiska antalet granskade deklarationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2019 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 1,01\%$.

Tabell 24

Överklagade ärenden i klaring				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelning och kompetenscenter</i>	2017	2018	2019	
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	14%	4%	12%	8,0

Tabell 25

Genomströmningstid ärenden med begäran om ändring (Antal dagar)				Förändring 2018–2019
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	2017	2018	2019	
Genomströmningstid för ärenden med begäran om ändring	14	15	12	-20%

Tabell 26

Efterkontroller

Källa: Agresso, redovisning från kompetenscenter samt Kvalitetsmätning 2017, 2018 och 2019

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018– 2019	2017	2018	2019	Förändring 2018– 2019	2017	2018	2019	Förändring 2018– 2019
Revisioner ^{a)}	122	119	153	29%	26 247	34 119	41 465	22%	132 956	176 329	197 829	12%
Eftergranskningar ^{a)}	199	193	240	24%	27 286	24 122	14 473	-40%	84 737	76 865	52 861	-31%
Övriga ärenden ^{b)}	1 474	1 571	2 424	54%	30 914	44 324	56 641	28%				
Totalt	1 795	1 883	2 817	50%	84 447	102 565	112 579	10%	103 064	114 802	109 299	-5%

a) Antal timmar för 2017 och 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av ändrad fördelning av tid.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, övervakning av garantier och solvensbedömning, förarbete efterkontroller, kvalitetsmätning, förfrågningar från utlandet samt förbättringsarbete inom processen.

Tabell 27

Genomströmningstid revisioner				Förändring 2018–2019
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>	2017	2018	2019	
Andel revisioner med maximalt 160/165 dagars genomströmningstid ^{a) b)}	69%	88%	75%	-13 procentenheter
Genomsnittlig genomströmningstid för revisioner, antal dagar ^{b)}	177	138	137	-1 dag

a) För 2017 och 2018 avsåg måttet maximalt 180 dagar.

b) Under 2019 har ett nytt ärendehanteringssystem införts vilket medför att det förarbete som görs innan kontroll inte ska räknas in. Måttet har därför förkortats till 160 dagar från 165 dagar.

Tabell 28

Kvalitet i efterkontroll				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter</i>				
	2017	2018	2019	
Andel överklagade ärenden som lett till ändrade beslut vid domar	0%	17%	22%	5
Andel revisioner som resulterat i ändringar	76%	82%	82%	0

Tabell 29

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag^{a)} (tkr)*Källa: Tullmålsjournal samt Tullverkets årsredovisningar 2010–2018*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 tkr	Förändring 2018–2019 %
Skattebortfall	174 525	65 397	113 933	98 739	129 120	153 553	119 097	164 125	84 144	122 850	38 706	46%

a) Endast beräknad på beslagtagen mängd, inte omhändertagna punktskattevaror där punktskatten antingen efterskänks eller debiteras.

Efterlevda in- och utförelsebestämmelser

Tabell 30

Samhällsnytta narkotika och dopningsmedel (mnkr)*Källa: Tullverkets årsredovisningar samt Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Samhällsnytta	1 346	854	1 566	1 481	1 211	1 057	1 456	3 001	2 655	2 487	-6%	-168

Tabell 31

Antal beslag narkotika och dopningsmedel*Källa: Tullmålsjournalen*

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Antal beslag totalt	7 271	6 183	8 112	31%	1 929

Tabell 32

Källa: Tullmålsjournalen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Kvantiteter av narkotika- och dopningsbeslag												
Heroin (kg)	41	17	6	3	22	3	31	37	71	60	-16%	-11
Opium (kg)	11	10	4	13	14	7	12	4	6	34	492%	28
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	185	60	172	255	139	175	101	368	198	334	69%	136
Kokain (kg) (inklusive kokablad)	33	33	28	36	32	84	45	97	488	43	-91%	-445
Cannabis (kg)	519	576	1 504	911	859	410	1 376	2 396	926	1 115	20%	189
Kat (kg) ^{a)}	13 836	18 349	11 608	7 569	9 580	3 505	2 926	3 979	1 996	5 159	158%	3 163
Ecstasy (tabl)	591	3 069	20 241	19 493	6 085	19 057	27 051	12 769	34 798	61 260	76%	26 462
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	781 265	648 289	1 049 665	896 452	735 805	718 349	1 259 998	2 197 933	1 167 254	2 815 276	141%	1 648 022
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	25	62	86	56	100	81	55	204	141	307	119%	167
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	1	10	28	13	22	52	6	15	66	90	37%	24
Summa narkotika (tabl.)	781 856	651 358	1 069 906	915 945	741 890	737 406	1 287 049	2 210 702	1 202 052	2 876 536	139%	1 674 484
Summa narkotika (kg)	14 650	19 107	13 408	8 843	10 746	4 265	4 545	7 086	3 826	7 052	84%	3 226
Summa narkotika (l)	1	10	28	13	22	52	6	15	66	90	37%	24
Dopningsmedel (tabl.)	144 720	153 464	328 078	94 956	125 622	2 531 301	342 885	170 598	155 333	84 349	-46%	-70 984
Dopningsmedel (kg)	16	30	28	18	7	30	36	65	54	58	7%	4
Dopningsmedel (l)	20	71	51	16	13	121	52	51	38	26	-32%	-12

a) Varav torkad kat 3 473 kg 2017, 1 690 kg 2018 och 4 575 kg 2019.

Tabell 33

Källa: Insikt och redovisning från kompetenscentren	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Omhändertagande av missbrukssubstanser					
Antal omhändertaganden	59	59	105	78%	46
kg	21	8	8	-6%	-1
Mängd l	0,01	0,00	0,00	0%	0
st	623	2 272	4 192	85%	1 920

Tabell 34

Beslagtagna mängder alkohol och tobak m.m. (Varuslag och måttenhet)

Källa: Tullmålsjournalen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	För- ändring 2018–2019 %	För- ändring 2018–2019 Liter/st/kg
Sprit (l)	78 331	69 904	43 858	75 048	68 110	70 510	80 345	89 297	31 731	46 758	47%	15 026
Starköl (l)	347 906	304 621	328 169	338 381	428 918	368 796	439 693	328 995	210 245	214 722	2%	4 477
Vin (l) ^{a)}	56 253	50 740	56 131	43 161	57 645	44 974	65 156	35 054	34 418	31 745	-8%	-2 672
Cigaretter (st) ^{b)}	76 721 408	17 855 371	26 135 940	22 084 250	46 768 729	25 514 013	18 482 115	28 290 854	23 955 393	42 465 801	77%	18 510 408
Övrig tobak (kg) ^{c)}	7 262	3 613	23 945	12 823	7 139	31 811	21 245	32 401	9 907	9 290	-6%	-616
Övrig tobak (l) ^{d)}									24	4	-83%	-20

a) I vin ingår alkohol: 4 536 liter 2017, 2 528 liter 2018 och 1 534 liter 2019.

b) I cigaretter ingår cigarrer och cigariller: 212 st 2017, 100 st 2018 och 17 199 st 2019.

c) I övrig tobak ingår snus, röktoak, vattenpiptobak och nikotinhaltiga produkter.

d) Vätska till e-cigaretter, ny redovisning från och med 2018.

Tabell 35

Omhändertagna mängder alkohol och tobak m.m. (Varuslag och måttenhet)					
<i>Källa: Insikt samt redovisning från kompetenscentren</i>	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Liter/st/kg
Sprit+alkoläsk (l)	64 144	14 300	11 955	-16%	-2 345
Vin+cider (l)	44 643	25 814	20 161	-22%	-5 653
Starköl (l)	273 246	167 387	130 335	-22%	-37 052
Cigaretter (st)	235 152	1 294 080	93 370	-93%	-1 200 710
Tobak (kg)	126	571	9 048	1 485%	8 477

Tabell 36

Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak m.m.					
<i>Källa: Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren</i>	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
Beslag alkohol	993	951	1 194	26%	243
Beslag tobak	977	713	932	31%	219
Omhändertaganden alkohol och tobak	708	320	317	-1%	-3
Totalt	2 678	1 984	2 443	23%	459

Tabell 37

Vapen beslag m.m.^{a)}*Källa: Tullmålsjournalen, Redovisning från kompetenscentren*

	Antal			Mängd			Enhet
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Skjutvapen	28	34	49	61	41	58	st
	2 836	2 698	1 589	32 680	35 517	22 065	st
Andra vapen, ammunition, sprängmedel m.m.	0	0	2	0	0	1	kg
	0	0	0	0	0	0	l

Övriga avvikelser^{b)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

	Antal sändningar			Mängd			
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Krigsmateriel ^{c)}	15	28	36	77 215	81 274	78 843	kg
Andra vapen, ammunition m.m. ^{d)}	14	19	13	33 911	30 640	42 958	kg
	21	12	21	156	33	134	st

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen

b) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

c) Krigsmateriel utbrutet, mestadels militärfordon utan korrekt tillstånd.

d) Andra vapen, explosiva varor, ammunition med mera inkluderar farliga föremål.

Tabell 38

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet				
<i>Källa: Redovisning från enheten för EU och internationell samordning</i>	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Produktsäkerhet, antal ingripanden	63	39	81	108%
Immaterialrätt, antal ingripanden	411	269	327	22%
Immaterialrätt, antal artiklar	28 940	19 576	60 591	210%

Tabell 39

Beslag m.m. av andra restriktionsvaror^{a)}*Källa: Tullmålsjournalen samt redovisning från kompetenscentren*

	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
	251	268	257	105 609	173 768	300 310	st
Läkemedel m.m.	51	135	99	12	31	248	l
	160	181	159	179	132	173	kg
Hälssofarliga varor	148	183	132	17	22	3	kg
	28	20	7	155	72	28	l
Sprutor och kanyler	24	34	78	4 655	1 332	123 603	st
Utrotningshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	372	245	294	25 460	14 798	39 112	st
	3	2	0	1,6	0,5	0,0	kg
Levande djur	22	82	46	1 836	12 758	6 970	st
	2	1	5	27	6	93	st
	23	53	112	3 648	341	3 338	kg
Livsmedel	0	3	2	0	1	798	l
	1	2	0	1	33	0	st
	0	11	25	0	449	4 835	l
Övriga varor ^{b)}	3	17	20	6	91	468	kg
	23	19	8	4 298	3 229	327	st
Summa	1 111	1 256	1 244				

Övriga avvikelser^{c)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

	Antal avvikelser			Mängd			
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
Läkemedel m.m.	232	340	272	1 815	21 375	4 468	kg
Farligt avfall/avfall (export)	29	39	58	505 035	359 458	763 037	kg
Utrotningshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. CITES	5	6	10	29 659	729	79	kg
	8	4	0	11	54	0	st
Levande djur ^{d)}	6	19	7	11	24	7	st
Livsmedel	56	48	42	191 396	21 013	145 717	kg
Övrigt ^{e)}	31	37	98	28 474	26 144	298 615	kg
Summa	367	493	487				

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen.

b) Under övrigt redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror, läder- och skinnvaror samt narkotikapreparater.

c) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

d) I levande djur ingår hundar som inte tas i beslag av Tullverket, utan där beslut om åtgärd fattas av Jordbruksverket.

e) Övriga avvikelser redovisas endast som kg.

Tabell 40

Fysisk kontroll

Källa: Agresso

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Kontroll av resande	23 979	18 952	21 048	11%	58 867	53 992	56 131	4%	1 544	2 031	2 101	3%
Kontroll av transportmedel	25 993	21 299	24 924	17%	129 816	108 016	104 735	-3%	3 141	3 616	3 311	-8%
Kontroll av post, kurir- och fraktgods	15 945	14 853	18 759	26%	19 319	16 359	21 571	32%	762	785	906	15%
Punktskattekontroller	3 514	2 935	2 636	-10%	11 412	10 541	8 898	-16%	2 043	2 561	2 660	4%
Övriga tullkontroller	2 320	2 059	2 483	21%	10 300	9 074	12 461	37%	2 793	3 142	3 955	26%
Övrig tid ^{a)}					115 620	138 913	148 922	7%				
Totalt	71 751	60 098	69 850	16%	345 334	336 895	352 719	5%	2 014	2 349	2 299	-2%

a) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hundverksamhet samt rattfyllerikontroller.

Tabell 41

Beslagsärenden^{a)}

Källa: Tullmålsjournal och Agresso

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Antal	10 092	9 020	9 348	4%
Timmar	208 002	178 367	182 437	2%
Styckkostnad netto ^{a)}	12 964	14 099	15 379	9%
Totalkostnad netto	130 833 258	127 175 671	143 760 356	13%

a) Antal beslag efter kontroll av resande, transportmedel, post- och kurirgods.

Tabell 42

Träffprocent i fysiska kontroller

Källa: Agresso

	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019 i procentenheter
Andel träff efter fysisk kontroll totalt	15,7%	17,7%	16,4%	-1
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resande	6,9%	8,8%	13,5%	5
– Kontroll av transportmedel	6,1%	6,4%	6,0%	0
– Kontroll av post-, kurir- och fraktgods	43,8%	46,8%	34,6%	-12
– Punktskattekontroller	18,9%	9,2%	7,6%	-2

Förebygga och motverka brottslighet

Tabell 43

Förundersökningar av brott				Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2017	2018	2019		
Antal inledda förundersökningar	6 559	8 146	10 577	30%	2 431
Totalt antal slutförda förundersökningar	3 541	2 620	3 684	41%	1 064
– varav strafförelägganden utfärdade av Tullverket	1 442	1 046	1 225	17%	179
– varav slutredovisade förundersökningar till Åklagarmyndigheten	2 050	1 533	2 427	58%	894
– varav Tullverkets egna stämningsansökningar	49	41	32	-22%	-9

Tabell 44

Antal identifierade kriminella nätverk				Förändring 2018–2019 Antal
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2017	2018	2019	
Narkotikasmuggling	30	32	29	-3
Alkoholsmuggling	6	1	5	4
Tobaksmuggling	2	1	3	2
Ekobrott	0	0	0	0
Övrigt	1	1	0	-1
Totalt	39	35	37	2

Tabell 45

Antal utslagna/ allvarligt skadade kriminella nätverk ^{a)}											Förändring 2018–2019 Antal
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Narkotikasmuggling	10	12	10	9	18	15	16	12	17	13	-4
Alkoholsmuggling	3	3	0	0	1	1	2	2	0	4	4
Tobaksmuggling	6	2	0	1	2	1	0	2	1	0	-1
Ekobrott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Totalt	19	17	10	11	22	17	18	16	18	17	-1

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiftet vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 46

Förverkat värde vid utbyte av brott				Förändring 2018–2019
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2017	2018	2019	
Antal domar	13	13	24	85%
Förverkat värde (tkr)	4 329	1 303	13 110	906%

Tabell 47

Antal personer lagförda för grova brott											Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Antal personer	177	187	147	150	152	171	159	143	155	217	40%	62
Antal fängelseår	673	693	501	520	485	487	464	447	512	668	30%	156
Genomsnittligt antal fängelseår	3,8	3,7	3,4	3,5	3,2	2,8	2,9	3,1	3,3	3,1	-7%	-0,2

Tabell 48

Rattfyllerikontroller				Förändring 2018–2019
<i>Källa: Agresso</i>				
	2017	2018	2019	
Antal genomförda rattfyllerikontroller	59 310	55 108	82 302	49%

Tabell 49

Antal inledda förundersökningar rattfylleri				Förändring 2018–2019
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>				
	2017	2018	2019	
Rattfylleri	345	327	373	14%
Grov rattfylleri	27	25	25	0%
Rattfylleri under påverkan av narkotika	65	73	59	-19%
Totalt	437	425	457	8%

Tabell 50

Redovisade förundersökningar rattfylleri				Förändring 2018–2019 %	Förändring 2018–2019 Antal
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>					
	2017	2018	2019		
Antal till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar	307	279	297	6%	18

Tabell 51

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019	2017	2018	2019	Förändring 2018–2019
Narkotikasmugglingsutredningar	1 707	1 434	1 546	8%	210 257	205 449	228 092	11%	77 599	95 991	100 325	5%
Ekobrottsutredningar	847	482	1 359	182%	41 207	53 661	56 072	4%	30 650	74 591	28 057	-62%
Övriga brottsutredningar ^{a)}	977	704	779	11%	26 705	28 823	16 897	-41%	17 220	27 431	14 750	-46%
Övrig tid ^{b)}					152 779	145 764	147 202	1%				
Totalt	3 531	2 620	3 684	41%	430 948	433 697	448 263	3%	49 631	73 632	55 570	-25%

a) Varav 32 egna stämningsansökningar 2019.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hanteringen av beslag och omhändertaganden samt tullåklagarverksamhet.

Tabell 52

Förundersökningar av enkel beskaflenhet				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2017	2018	2019	
Andel förundersökningar av enkel beskaflenhet med högst 140 dagars genomströmningstid ^{a)}	83%	86%	89%	3
Antal öppna ärenden av enkel beskaflenhet äldre än 140 dagar ^{b)}	467	580	533	-47

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen. 2017 gällde 160 dagar, 2018 och 2019 gällde 140 dagar.

b) 2017 gällde 160 dagar, 2018 och 2019 gällde 140 dagar.

Tabell 53

Kvalitet i hantering av brott				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter, Åklagarmyndigheten och Tullmålsjournalen</i>	2017	2018	2019	
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	54%	32%	35%	3
Andel väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare	60%	61%	56%	-5
Lagföringskvot ^{b)}	72%	74%	66%	-8
Andel ärenden där TNU tillämpats korrekt	78%	85%	85%	0
Andel beslagsärenden utan avvikelser	98,3%	98,9%	97,5%	-1

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

b) Statistiken över beslutade brottsmisstankar har justerats av Åklagarmyndigheten 2017 och 2018.

Förtroende och service

Tabell 54

Tillgänglighet till import- och exportsystem				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Remedy Service Desk, Jira Service Desk</i>	2017	2018	2019	
	99,91%	99,95%	99,97%	0,02

Tabell 55

Antal samtal till it-support				Förändring 2018–2019
<i>Källa: Solidus^{a)}</i>	2017	2018	2019	
	8 703	7 404	6 733	-9%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

Tabell 56

Antal frågor till Tullsvär				Förändring 2018–2019
<i>Källa: Solidus^{a)} samt Tullverket</i>	2017	2018	2019	
E-post	19 234	21 242	19 306	-9%
Telefonsamtal	87 856	89 916	82 970	-8%
Totalt	107 090	111 158	102 276	-8%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

Tabell 57

Andel kursdeltagare på distans				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: PingPong</i>	2017	2018	2019	
	49%	66%	64%	-2

Tabell 58

Klagomål avseende fysisk kontroll				Förändring 2018–2019 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen</i>	2017	2018	2019	
Andel skriftliga klagomål och skadestånd avseende tullkontroll i relation till det totala antalet fysiska kontroller ^{a)}	0,13%	0,15%	0,16%	0

a) Tidigare var kvalitetsmättet enbart klagomål men fr o m 2019 ingår även skadestånd. Utfallet för 2017 och 2018 har ändrats för jämförbarhetens skull.

Tabell 59

Rankning i internationella mätningar

Källa: Världsbanken Doing Business och Världsbanken Logistical Performance Index för åren 2012–2019.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	SE ^{a)}	Tull-del	SE ^{a)}	Tull-del	SE ^{a)}	Tull-del	SE ^{a)}	Tull-del	SE ^{a)}	Tull-del	SE ^{a)}	Tull-del	SE ^{a)}	Tull-del	SE ^{a)}	Tull-del
Doing Business	13	8	11	4	12	4	8	17	9	18	10	18	12	18	10	18
Logistical Perform. Index	12	12	i.u.	i.u.	6	15	i.u.	i.u.	3	8	i.u.	i.u.	2	2	i.u.	i.u.

a) SE avser total placering i ranking, Tulldel avser placering i tuldelen.

Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män

Tabell 60

Kontroller per trafikflöde									
Källa: Manuell mätning vid tullkontroll ^{a)}									
Resenärer	2017			2018			2019		
	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal
Buss vid landgräns	31%	69%	448	21%	79%	255	34%	66%	343
Flyg	28%	72%	1 599	30%	70%	1 384	30%	70%	1 544
Färja	15%	85%	355	19%	81%	402	21%	79%	443
Personbil vid landgräns	13%	87%	639	17%	83%	580	15%	85%	496
Personbil vid färja	12%	88%	866	15%	85%	687	13%	87%	790
Buss vid färja	63%	38%	8	34%	66%	44	46%	54%	46
Tåg	21%	79%	214	16%	84%	171	13%	87%	211
Total fördelning	21%	79%	4 129	23%	77%	3 523	23%	77%	3 873

a) Punktmätning gjord under november.

Tabell 61

Andel beslag fördelat per trafikflöde och kön												
Källa: Tullmålsjournal												
	2017				2018				2019			
	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal
Buss	5%	42%	53%	349	7%	34%	59%	295	3%	21%	77%	235
Resande flyg	15%	78%	6%	730	19%	68%	14%	520	18%	73%	9%	446
Personbil	10%	75%	16%	1 018	10%	74%	16%	944	8%	79%	13%	1 146
Färja	7%	60%	33%	382	9%	56%	35%	311	7%	62%	31%	248
Persontåg	8%	54%	38%	357	7%	56%	38%	416	4%	53%	43%	391
Post	15%	65%	20%	5 998	14%	62%	25%	5 421	19%	60%	21%	5 329
Övrigt	15%	62%	23%	1 946	14%	65%	21%	1 637	19%	71%	11%	4 046
Totalt andel	14%	65%	22%	-	13%	63%	24%	-	17%	65%	18%	-
Totalt antal	1 470	6 987	2 323	10 780	1 237	5 971	2 336	9 544	1 969	7 700	2 172	11 841

Tabell 62

Antal lagföringsbeslut ^{a)} av Tullåklagare											
Källa: BRÅ, Sveriges officiella kriminalstatistik											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ^{b)}	
Totalt	1 240	1 145	1 676	1 519	1 142	1 204	1 575	1 321	1 010	-	
- varav kvinnor	141	130	187	151	103	142	163	172	132	-	
- varav män	1 099	1 015	1 489	1 368	1 039	1 062	1 412	1 149	878	-	

a) Med lagföringsbeslut avses fällande domslut i tingsrätten, godkänt strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse.

b) Slutlig kriminalstatistik från Brå gällande lagföring 2019 finns tillgänglig först den 28 maj.

Tabell 63

Dömda för grova brott, fördelat per kvinnor och män^{a)}

Källa: Redovisning från kompetenscenter

	2018		2019		Förändring 2018–2019 i procentenheter
	Antal	Andel	Antal	Andel	
Kvinnor	16	10,3%	23	10,6%	0,3
Män	139	89,7%	194	89,4%	-0,3
Totalt	155	100,0%	217	100,0%	-

a) Uppgifter saknas för 2017.

Tabell 64

Påföljder fördelade per kvinnor och män

Källa: Tullmålsjournalen

	2017			2018			2019		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Annan påföljd	382	20%	80%	300	8%	92%	192	13%	88%
Dagsböter	448	9%	91%	396	10%	90%	453	11%	89%
Frikänd	142	18%	82%	105	33%	67%	118	19%	81%
Fängelse	403	6%	94%	440	6%	94%	298	15%	85%
Penningböter	11	0%	100%	21	5%	95%	8	0%	100%
Summa	1 386	12%	88%	1 262	10%	90%	1 069	13%	87%

Tabell 65

Typ av påföljd för kvinnor respektive män

Källa: Tullmålsjournalen

	2017		2018		2019	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Annan påföljd	46%	25%	20%	24%	17%	18%
Dagsböter	24%	33%	31%	31%	35%	43%
Frikänd	16%	9%	28%	6%	16%	10%
Fängelse	14%	31%	20%	36%	32%	27%
Penningböter	0%	1%	1%	2%	0%	1%
Totalt antal	163	1 223	124	1 138	140	929

Tabell 66

Anseendeindex

Källa: Kantar Sifo

	2018	2019
Totalt	40	35
– bland kvinnor	43	40
– bland män	38	32

Tabell 67

Klagomål, fördelat per kön												
<i>Källa: Manuell beräkning</i>												
	2017				2018				2019			
	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal
Antal ^{a)}	16	108	15	139	42	117	18	185	51	115	18	184
– varav andel på bemötande	20%	74%	6%	35	32%	65%	3%	34	31%	67%	2%	49
– varav andel vid fysisk kontroll	10%	80%	9%	90	17%	71%	12%	93	28%	65%	7%	109

a) Inklusive ärenden med okänt kön.

Tabell 68

Antal deltagare vid externa kurser			
<i>Källa: Manuell redovisning</i>			
	2017	2018	2019
Deltagare vid distanskurs	324	485	427
Deltagare vid närvarokurs	335	252	242
Deltagare totalt	659	737	669
– varav kvinnor	379	454	384
– varav män	280	282	284
– varav annat	0	1	1

Tabell 69

Andel nöjda kursdeltagare vid externa kurser			
<i>Källa: PingPong och Questback</i>			
	2017	2018	2019
Andel totalt	94%	96%	97%
– andel nöjda kvinnor	95%	96%	95%
– andel nöjda män	94%	95%	98%
– andel nöjda annat	0%	0%	0%
– andel nöjda okänt kön	0%	0%	0%

Tabell 70

Externa sökanden till tjänster som utlysts									
<i>Källa: HR-avdelningen</i>									
	2017			2018			2019		
	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal
Brottsbekämpning (BB)	43%	57%	3 889	42%	58%	4 134	43%	57%	4 292
Effektiv handel (EH)	59%	41%	2 138	56%	44%	1 753	58%	42%	1 073
EH/BB Gemensam	50%	50%	453	47%	53%	811	52%	48%	714
Stödavd/stab (exkl. IT)	48%	52%	466	55%	45%	1 239	56%	44%	1 470
IT	23%	77%	250	46%	54%	52	31%	69%	209
Totalt	48%	52%	7 196	48%	52%	7 989	48%	52%	7 758

Tabell 71

Anställda av externa sökanden till tjänster som utlysts									
<i>Källa: HR-avdelningen</i>									
	2017			2018			2019		
	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal
Brottsbekämpning (BB)	42%	58%	76	38%	62%	97	43%	57%	105
Effektiv handel (EH)	68%	32%	64	58%	42%	45	65%	35%	40
EH/BB Gemensam	56%	44%	9	38%	63%	8	44%	56%	9
Stödavd/stab (exkl. IT)	57%	43%	14	69%	31%	26	69%	31%	26
IT	27%	73%	22	50%	50%	4	38%	62%	21
Totalt	51%	49%	185	48%	52%	180	50%	50%	201

Tabell 72

Investeringsbudget per objekt (tkr)						
<i>Källa: Agresso</i>						
	Ack. utfall ^{a)}	2017 Utfall	2018 Prognos	2018 Utfall	2019 Budget	2019 Utfall
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Tillfällig lagring (AP Flyg)	38 778	12 103	17 712	18 419	4 295	1 421
Tullager	58 563	12 301	0	0	0	0
ATV	0	0	6 515	7 059	4 857	0
Omställning av importproceduren	243	243	6 678	6 987	18 711	17 813
Omställning ekonomisk aktör	3 203	3 203	10 562	10 879	5 586	15 605
ICS 2	0	0	0	0	7 648	5 492
Analysstöd		9 920				
Omställning av exportproceduren, fas 2	0	0	0	0	0	0
Import centraliserad klarering	0	0	0	0	0	0
Utredningsstöd	8 660	8 660	12 151	15 176	12 502	16 241
Uppbörd	0	0	0	0	6 449	1 697
Övrigt (<20 000 tkr)	0	60 454	85 418	71 536	61 976	51 220
Summa utgifter för investeringar	109 447	106 883	139 036	130 055	122 024	109 489
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	42 899	50 925	64 996	60 681	49 800	50 276
Anslag	66 548	55 958	74 040	65 034	72 224	54 898
Bidrag				4 340		4 315
Summa finansiering	109 447	106 883	139 036	130 055	122 024	109 489

a) Ackumulerat utfall är hämtat från regleringsbrevet och har inte justerats för eventuella skillnader mellan prognos 2018 och utfall 2018 eller budget 2019 och utfall 2019. Utfallet för 2018 är justerat och ger en mer rättvisande bild för utredningsstöd. Raden Bidrag avser den externfinansierade delen av Utredningsstöd.

Kompetensförsörjning

Tabell 73

Antal anställda Tullverket											Förändring 2018–2019
Källa: Palasso											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Totalt	2 106	2 154	2 122	2 096	2 012	2 057	2 032	1 961	2 071	2 120	2%
– varav kvinnor	988	1 020	1 014	1 013	977	1 018	1 014	988	1 035	1 059	2%
– varav män	1 118	1 134	1 108	1 083	1 035	1 039	1 018	973	1 036	1 061	2%

Tabell 74

Chefer i Tullverket				Förändring 2018–2019
Källa: Palasso				
	2017	2018	2019	
Totalt	232	235	238	1%
– andel kvinnor	45,3%	46,8%	45,0%	-2 procentenheter
– andel män	54,7%	53,2%	55,0%	2 procentenheter

Tabell 75

Sjukfrånvaro										
Källa: Palasso										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{a)}	2019
Kvinnor	3,7	4	3,9	3,9	4,4	5,4	5,2	5,2	4,5	4,7
Män	2,4	2,2	2,5	2,4	2,5	2,7	2,3	2,3	2,6	2,6
Totalt	3	3	3,2	3,1	3,4	4	3,7	3,8	3,5	3,7

a) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 76

Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)										
Källa: Palasso										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{a)}	2019
	48,40%	44,20%	42,50%	44,60%	47,90%	53,00%	53,90%	53,70%	50,10%	53,35%

a) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 77

Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp			
Källa: Palasso			
	2017	2018 ^{a)}	2019
–29 år	4,1	1,9	1,8
30–49 år	3,5	2,8	3
50 år –	4	4,5	4,7

a) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Årsredovisningens undertecknande

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit be-
tryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat
samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 21 februari 2020

Fredrik Holmberg
Vikarierande generaltulldirektör

Tullverket

Box 12854, 112 98 Stockholm
Telefon: 0771-520 520
tullverket.se